ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΑ

Σελ.

Ὁ Κέννεντυ, ὁ Ροῦζβελτ καὶ ὁ Κομμουνισμὸς 67

ΕΝΔΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ἡ τελευταία ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ καὶ οἱ ἐσωτερικὲς διαμάχες στὸ Κρεμλῖνο 70
Μία ἀπογραφὴ τῶν δυνάμεων τοῦ Διεθνοῦς κομμουνισμοῦ 74

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἡ μυστικὴ ἀλληλογραφία τοῦ Π. Λουμούμπα 77

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα στὴν ΕΣΣΔ καὶ ἡ ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ: Δ. ΚΑΤΣΑΡΔΕΛΛΟΥ 81

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ποιὸ ὑπῆρξε τὸ τέλος τῶν ἡγετῶν τοῦ κομμουνισμοῦ 88

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ὁ «ἀληθινὸς» Παλαμᾶς : Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ 98

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἡ κοινωνικὴ σύνθεσις τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ καὶ τὸ ΚΚΣΕ : Ν. ΓΚΑΛΑΥ 102

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ 14η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ 109
Ἡ «Αὐγὴ» συνεχίζει τὸ ἀθεϊστικό κήρυγμά της Γ.Γ.: 115

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ κομμουνιστικὴ ἐκδοτικὴ δραστηριότης στὴν Ἑλλάδα 117

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπαντήσεις σὲ ἐπιστολογράφους μας 127

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Ἐπέτειοι Φεβρουαρίου 128

TABLE OF CONTENTS

ARTICLES

Kennendy, Roosevelt and Communism 67

DEVELOPMENTS INSIDE THE COMMUNIST WORLD

The January 1961 plenum of the C.C. of the C. P. S.U. and the internal conflits in Kremlin 70
An estimate of the membership of World Communist Parties 74

FOREIGN POLICY

P. Lumumba's secret correspondance 77

ECONOMY

The agricultural problem in USSR and the January 1961 plenum of the C.C. of the C. P.S.U. — D. Katsardellos 81

HISTORY

The end of communist leaders 88

CULTURE

The «true» Palamas G. GEORGALAS 98

MILITARY SUBJECTS

The social structure of the soviet army and C.P.S.U. N. Galay 102

COMMUNISM IN GREECE

The 14th plenum of the C.C. of. K.K.E. 109
The atheistic campaign of «Avghi» G. G. 115

BIBLIOGRAPHY

Communist editions in Greece 117

CORRESPONDANCE

Answers 127

DIARY

Calendar of February anniversaries 128

SOMMAIRE

—Kennedy, Roosevelt et le Communisme 67
—Le dernier plenum du C.C. du P.C.U.S. et les conflits internes du Kremlin 70
—Recensement des effectifs des P. C. dans le monde 74
—Lorsque Lumumba écrivait à Khrushchev 77
—Le problème agricole en URSS — D. Katsardellos 81
—Quelle fut la fin des chefs communistes 88
—Le «veritable» Palamas — G. Georgalas 98
—La structure sociale de l' armée sovietique-N. Galay 102
—Le 14ème plenum du C. C. du K.K.E. 109
—La campagne antireligieuse de l' «Avgi» 115
—Les éditions communistes en Grece 117
—Reponses à nos correspondants 127
—Anniversaires de Février. 128

Σοβιετολογία

Τόμος ΙΙ Φεβρουάριος 1961 Τεῦχος 2

Ἄρθρα

Ο ΚΕΝΝΕΝΤΥ, Ο ΡΟΥΖΒΕΛΤ ΚΑΙ Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Οἱ κομμουνισταὶ ὑποδέχθηκαν τὴν ἀνάληψι τῆς Προεδρίας τῶν Η.Π.Α. ἀπὸ τὸν κ. Τ. Κέννεντυ μὲ εὐχὲς γιὰ τὴν ἐπάνοδο τῶν ἀμερικανοσοβιετικῶν σχέσεων στὴν κατάστασι ὅπου εὑρίσκοντο ἐπὶ Ροῦζβελτ. Ὁ Χρουστσὼφ διεκήρυξε, καὶ οἱ ἄλλοι κομμουνισταὶ ἡγέται ἐπανέλαβαν, ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ΗΠΑ θὰ ἔπρεπε νὰ τοποθετηθῆ ἕνας νέος Ροῦζβελτ γιὰ νὰ «βελτιώση τὶς ἀμερικανοσοβιετικὲς σχέσεις». Ὁ σοβιετικὸς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Α. Γκρομύκο, μιλώντας στὸ ἀνώτατο σοβιὲτ στὶς 23 Δεκεμβρίου 1960, εἶπε: *«Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις εὔχεται, ὅπως ὑπογράμμισε ὁ Νικήτα Χρουστσὼφ στὸ συγχαρητήριό του τηλεγράφημα πρὸς τὸν νεοκλεγέντα ἀμερικανὸ πρόεδρο, νὰ ξαναγίνουν οἱ ἀμερικανοσοβιετικὲς σχέσεις τέτοιες ποὺ ἦσαν στὴν ἐποχὴ τοῦ Φραγκλίνου Ροῦζβελτ».*

Γιατί ἄραγε οἱ κομμουνισταὶ ὑπενθυμίζουν τόσο ἐπίμονα τὸν Ροῦζβελτ; Ἀσφαλῶς αὐτὸ δὲν εἶναι τυχαῖο. Γιατὶ εἰδικὰ σὲ ὅτι ἀφορᾶ τὴν πολιτική του ἔναντι τοῦ κομμουνισμοῦ, ὁ Φ. Ροῦζβελτ ὑπῆρξε ὁ ἰδεώδης γιὰ τὴν Μόσχα ἡγέτης τῆς Ἀμερικῆς.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ Φραγκλῖνος Ροῦζβελτ, δὲν ἦταν τυχαῖος ἄνθρωπος. Διαφορετικὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι πρόεδρος τῶν ΗΠΑ ἀπὸ τὸ 1932 ὡς τὸ 1945. Ἦταν μιὰ μορφὴ μεγάλης ἀξίας, ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς πολιτικός. Ἡ προσωπικότης του ἀσκοῦσε μιὰ μαγεία καὶ ἡ πολιτική του ἦταν πάντοτε ἀνθρωπιστική, μεγαλόψυχη καὶ βασισμένη σὲ ὑψηλὰ ἰδανικὰ καὶ ὡραῖες ἀρχές. Μποροῦμε ὅμως ἀδίστακτα νὰ διακηρύξουμε ὅτι δυστυχῶς, ποτέ του δὲν μπόρεσε νὰ κατανοήση τὸ σοβιετικὸ πρόβλημα καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ρομαντικὴ ἰδεαλιστικὴ ψυχοσύνθεσί του ἦταν ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ καταλάβη ἔστω καὶ στοιχειωδῶς τὸν κομμουνισμό.

Μὲ τὰ πολλαπλᾶ προτερήματά του, τὴν προοδευτικότητά του, τὴν πίστι του, τὴν αἰσιοδοξία του, τὴν ἀπεριόριστα καλὴ θέλησί του, ὁ Ροῦζβελτ μπόρεσε νὰ ἐπιλύση πολλὰ ἐσωτερικὰ προβλήματα τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας καὶ νὰ τὴν ὁδηγήση πρὸς μία νέα ἀκμή.

Ταυτόχρονα ὅμως αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ προαναφερθέντα προτερήματά του, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ἐλλειπέστατο ἰδεολογικὸ ἐξοπλισμό του ποὺ εἶχε τὴν προέλευσί του στὴν ἐποχὴ τὴν πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ὁλοκληρωτικῶν καθεστώτων καὶ μὲ τὴν παιδική σχεδὸν ἀφέλειά του, τὸν καθιστοῦσαν ἐντελῶς ἀκατάλληλο γιὰ τὴν κατανόησι καὶ ἀντιμετώπισι τῆς σοβιετικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Ἔτσι, ὁ Φ. Ροῦζβελτ ἀκολούθησε μιὰ ἀπίθανη στὴν ἐθελοτυφλία καὶ στὴν ἀφέλειά της ἐξωτερικὴ πολιτικὴ καὶ ἔπεσε προθυμότατα σὲ ὅλες τὶς περίτεχνες ἢ κακότεχνες παγῖδες τοῦ Στάλιν. Τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπως εἶπε καὶ ὁ πρώην πρε-

σβευτὴς τοῦ Ροῦζβελτ στὴν Μόσχα καὶ στὸ Παρίσι κ. Β. Μποῦλλετ, ἦταν ὅτι μὲ τὴν πολιτικὴ αὐτὴ οἱ σύμμαχοι *«κέρδισαν τὸν πόλεμο καὶ ἔχασαν τὴν εἰρήνη»*. (1)

Ἕνας στενὸς φίλος τοῦ Φ. Ροῦζβελτ, ὁ γνωστὸς ἱστορικός, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πρώην πρεσβευτὴς στὴν Μόσχα (1952) κ. Τζὼρζ Κένναν, ὁ ὁποῖος (κακῶς κατὰ τὴν γνώμη μας) θεωρεῖται καὶ σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριώτερους ἀμερικανοὺς σοβιετολόγους, μᾶς ἔδωσε πρὶν λίγα χρόνια μιὰ πολὺ χαρακτηριστικὴ μαρτυρία γιὰ τὸν Ροῦζβελτ. Ἡ μαρτυρία αὐτὴ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιατὶ ὁ κ. Κένναν δὲν ἀπομακρύνθηκε ποτὲ ἀπὸ τὸν Ροῦζβελτ καὶ ἐπὶ πλέον εἶναι πασίγνωστος σὰν ἐχθρὸς τοῦ «συστηματικοῦ ἀντικομμουνισμοῦ» καὶ ὀπαδὸς μιᾶς πολιτικῆς «μεγαλυτέρας κατανοήσεως» ἀπέναντι στὴν ΕΣΣΔ. Λέγει λοιπὸν ὁ κ. Κένναν σὲ μία διάλεξί του στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Φραγκφούρτης τὸ 1954:

«Ὁ Φραγκλῖνος Ροῦσβελτ ἦταν ἄνθρωπος μεγάλης προσωπικῆς καὶ πολιτικῆς ἀξίας. Ἀλλὰ ποτέ του δὲν κατάλαβε τὸ σοβιετικὸ ζήτημα. Γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεὶς τί γίνεται μέσα στὴν ψυχὴ ἑνὸς ρώσου κομμουνιστῆ καὶ στὴν ζωὴ μιᾶς κοινότητος ποὺ κυβερνιέται ἀπὸ αὐτόν, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἱκανότητα νὰ βυθίζῃ τὸ βλέμμα του στὰ βάθη τῆς ἀβύσσου τοῦ μίσους, τῆς πικρίας, τοῦ πάθους, γιατὶ πάνω σ' αὐτὰ τὰ συναισθήματα στηρίζεται ὁ κομμουνισμὸς ποὺ ξεκινᾶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπό του παρὰ μόνο διὰ μέσου τῆς δυστυχίας καὶ τῆς φτώχειας τῶν μεγάλων μαζῶν καὶ πατώντας σὲ ἀναρίθμητα πτώματα. Ὅποιος κυττάξῃ μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἄβυσσο δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ βαδίζῃ στὴν ζωὴ ἐλαφρὸς καὶ ξένοιαστος ὅπως βάδιζε ὁ Ροῦζβελτ.

Ὁ Ροῦζβελτ ὑποτίμησε τὴν ἰδεολογικὴ σοβαρότητα τῶν ρώσων κομμουνιστῶν. Νόμιζε ὅτι ὁ περίπλοκος, δύσπιστος, εὐερέθιστος καὶ σχεδὸν ψυχοπαθολογικὸς πολιτικὸς χαρακτῆρας τους δὲν ἦταν παρὰ μία ὑποκειμενικὴ ἀντίδρασις καὶ δὲν κατάλαβε ὅτι ἦταν μία θέσις ἀρχῆς καθορισμένη ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ ἰδεολογικὸ πιστεύω τους.

Ὁ Ροῦζβελτ νόμιζε ὅτι μποροῦσε νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς σοβιετικοὺς μὲ τὸν ἴδιο ἁπλό, πρόσχαρο, εἰλικρινῆ καὶ φιλικὸ τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν ἀμερικανῶν. Νόμιζε, ὅτι ἂν ἡ Δύσις μεταχειριζόταν τοὺς σοβιετικοὺς διαφορετικά, αὐτοὶ θὰ ἄλλαζαν στάσι.

Φυσικὰ αὐτὴ ἡ στάσις τοῦ Ροῦζβελτ ἦταν ἐσφαλμένη γιατὶ ἀγνοοῦσε τὰ κίνητρα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τῶν μπολσεβίκων. Τὸ σφάλμα αὐτὸ τοῦ Ροῦζβελτ μᾶς ἔδωσε πικροὺς καρπούς.

Δὲν κατάλαβε ποτέ του τὸν μπολσεβικισμὸ σὰν πολιτικὸ σύστημα. Δὲν κατάλαβε οὔτε φαντάστηκε ποτέ του τί θὰ πῆ νὰ ζῆ κανεὶς κάτω ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ δικτατορία. Γι' αὐτὸ στάθηκε ἀνίκανος νὰ ἐκτιμήσῃ σωστὰ τὸν ὁλοκληρωτισμὸ τοῦ Στάλιν σχετικὰ μὲ ἐκεῖνον τοῦ Χίτλερ».

Μ' αὐτὴν τὴν ἐπικίνδυνη νοοτροπία, ὁ Φ. Ροῦζβελτ υἱοθέτησε τὴν μοιραία ἄποψι τῆς ρομαντικῆς δυτικῆς φιλελευθέρας διανοήσεως τοῦ 1935 ὅτι ἡ ΕΣΣΔ χρειαζόταν γιὰ τὴν «συλλογικὴ ἀντιμετώπισι» τοῦ Χίτλερ. Οἱ ξεπερασμένοι ἀπὸ τὴν ἐποχή τους φιλελεύθεροι πολιτικοὶ τῆς Δύσεως τοῦ 1930-40 δὲν ἤθελαν νὰ πιστέψουν ὅτι ὁ σοβιετικὸς ἰμπεριαλισμὸς ἦταν μιὰ ἀπειλὴ ἐξ ἴσου μεγάλη ἂν ὄχι καὶ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν χιτλερική. Ὁ Ροῦζβελτ δὲν κατάλαβε ὅτι ἡ συμμετοχὴ τοῦ κομμουνισμοῦ στὸν ἀντιχιτλερικὸ ἀγώνα ἔπρεπε νὰ πληρωθῆ βαρύτατα καὶ ἀπαράδεκτα μὲ τὴν ἐλευθερία, τὴν περιουσία καὶ τὴν ἀτομικὴ ὀντό-

---

(1) Ἴδε τὸ γνωστὸ βιβλίο τοῦ κ. Β. Μποῦλλιτ ποὺ κυκλοφόρησε τὸ 1949 μὲ τὸν τίτλο: «Πῶς κερδίσαμε τὸν πόλεμο καὶ χάσαμε τὴν εἰρήνη». Ὁ κ. Μποῦλλιτ ἂν καὶ προσωπικὸς φίλος τοῦ Φ. Ροῦζβελτ, προφανῶς ἐπειδὴ ἔζησε στὴν Μόσχα, εἶδε ἀπὸ τοὺς πρώτους τὰ λάθη τῆς πολιτικῆς του, τὰ ἐπεσήμανε καὶ διεχώρισε τὶς εὐθῦνες του.

τητα 700 ἑκατομμυρίων ἀτόμων καὶ μὲ τὴν ἀνεξαρτησία πολλῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀσιατικῶν χωρῶν. Καὶ φυσικὰ αὐτὸ τὸ ἀντίτιμο ἐσήμαινε γενικώτερα συνθηκολόγησι μπροστὰ στὸν κομμουνισμό, ἀνατροπὴ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν διεθνῶν δυνάμεων πρὸς ὄφελός του καὶ δημιουργία τοῦ μεγαλυτέρου κινδύνου ποὺ γνώρισε ποτὲ ἡ ἀνθρωπότητα. Αὐτὴ ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἀφέλεια τοῦ προέδρου καὶ τῶν συμβούλων του ποὺ ἀνῆκαν στὸν «παληὸ καλὸ καιρὸ» ὁδήγησε οὐσιαστικὰ τὴν Δύσι, παρὰ τὶς σαφεῖς ἀντιρρήσεις τοῦ κ. Τσῶρτσιλ, στὸν ψυχολογικὸ ἀφοπλισμό της καὶ στὴν πολιτική της συνθηκολόγησι μπροστὰ στὸν τερατωδῶς ἀναπτυσσόμενο στὸ εὐνοϊκὸ ἔδαφος τοῦ πολέμου κομμουνισμό.

Ὁ Ροῦζβελτ δὲν ἄκουσε τὸν πρεσβευτή του στὴν Μόσχα κ. Μποῦλλιτ ποὺ παραιτήθηκε ἀπὸ τὴν θέσι του καὶ γύρισε στὴν Οὐάσιγκτων γιὰ νὰ διαφωτίση τὸν πρόεδρο. Ὁ Ροῦζβελτ δὲν ἄκουσε τὸ τμῆμα ρωσικῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν τὸ ὁποῖο καὶ διάλυσε. Δὲν ἄκουσε τὸν γηραιό, πεπειραμένο καὶ ρεαλιστῆ Εὐρωπαῖο πολιτικό, τὸν κ. Τσῶρτσιλ. Ὁ Ροῦζβελτ δὲν ἄκουσε οὔτε τοὺς Πολωνοὺς ἐξόριστους, οὔτε τὸν Τσὰγκ-Κάϊ-Σέκ. Προτίμησε νὰ ἀκούσῃ τοὺς «συμβούλους» του οἱ ὁποῖοι τὸ μόνον ποὺ ἤξεραν γιὰ τὴν ΕΣΣΔ ἦταν ὅτι ἤθελαν πάσῃ θυσίᾳ νὰ συνεργασθοῦν μαζί της ἐν ὀνόματι τοῦ ἀντιχιτλερικοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς «παγκοσμίου ἁρμονίας». Καὶ ἔτσι φθάσαμε στὸ καταπληκτικὸ ἀποτέλεσμα ἡ Δύσις νὰ ἔχῃ συντριπτικὴ οἰκονομική, στρατιωτική, πολιτικὴ καὶ ἰδεολογικὴ ὑπεροχή, νὰ διαθέτῃ τὴν ἀτομικὴ βόμβα καὶ τὶς ἄθικτες βιομηχανίες τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Καναδᾶ κλπ. καὶ ὅμως νὰ ὑποχωρῆ συνεχῶς καὶ ἀμαχητὶ μπροστὰ στὴν ἐξαντλημένη, καταστραμμένη καὶ κλονιζόμενη Σοβιετικὴ Ἕνωσι. Ἔτσι χάθηκαν ἡ ἀνατολικὴ Εὐρώπη καὶ ἡ Κίνα. Ἔτσι ἄλλαξε ἡ μορφὴ τοῦ κόσμου. Ἔτσι ἄλλαξαν οἱ τύχες τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. Αἰτία ἦταν ἡ καταστρεπτικὴ πολιτικὴ τοῦ Ροῦζβελτ ἀπέναντι στὴν ΕΣΣΔ στὴν κρίσιμη περίοδο μεταξὺ 1935 καὶ 1945.

Ἡ ρουζβελτιανὴ πολιτικὴ λοιπὸν ἀπέναντι στὴν ΕΣΣΔ ὑπῆρξε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καὶ τὰ πιὸ μοιραῖα λάθη τῆς παγκόσμιας ἱστορίας. Ἂν δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ παράλογη πολιτική, ἴσως νὰ ὑπῆρχε ἀκόμη μία κομμουνιστικὴ Ρωσία, ἀσφαλῶς ὅμως δὲν θὰ ὑπῆρχε οὔτε μία «Λαϊκὴ Δημοκρατία». Ἡ Μόσχα δὲν θὰ εἶχε δορυφόρους. Καὶ ἡ γενηά μας δὲν θὰ ζοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν βαρειὰ ἀπειλὴ τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ἀπὸ ὅσα ἀναφέραμε πιὸ πάνω βγαίνει πολὺ καθαρὰ ὅτι οἱ σοβιετικοὶ ἔχουν κάθε λόγο νὰ εὔχονται καὶ νὰ ζητοῦν μιὰ ἐπιστροφὴ στὴν πολιτικὴ τοῦ Ροῦζβελτ. Γιατὶ μιὰ ἐπανάληψις τοῦ «μεγάλου λάθους» θὰ σήμαινε αὐτὴν τὴν φορὰ τὴν κοσμοκρατορία τῆς Μόσχας.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ὅμως δὲν ἔχουν κανένα σκοπὸ νὰ ξαναγυρίσουν στὴν ρουζβελτιανὴ ἐποχή. Ἀπεναντίας, σκοπὸς τοῦ Προέδρου Κέννεντυ εἶναι ἀκριβῶς νὰ δώσῃ στὴν πολιτικὴ τῆς χώρας του τὸν δυναμισμό, τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὴν εὐελιξία ποὺ θὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ ἀντιμετωπίσῃ σωστὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ τὶς συνέπειες τῆς οὐτοπιστικῆς ρουζβελτιανῆς ἐποχῆς. Ὁ κ. Κέννεντυ ἀντιπροσωπεύει τὴν νέα γενεὰ τῶν ἀμερικανῶν. Τὴν γενεὰ ποὺ πληρώνει τὰ λάθη, τὶς χίμαιρες καὶ τὶς ἀφέλειες τῆς γενεᾶς τοῦ Ροῦζβελτ. Αὐτὴ ἡ νέα γενεὰ ποὺ ἔρχεται τώρα στὴν ἐξουσία εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο τῆς γενεᾶς τοῦ 1935—45. Εἶναι γεμάτη γνῶσι, πεῖρα, ρεαλισμὸ καὶ θέλησι γιὰ δρᾶσι. Ξέρει ὅτι τὰ σφάλματα πληρώνονται. Καὶ εἶναι ἀποφασισμένη νὰ πληρώσῃ. Ὁ κ. Κέννεντυ τόνισε ὅτι θὰ ζητήσῃ θυσίες ἀπὸ τὸν λαό του. Ὅτι τὸ ἀμερικανικὸ ἔθνος θὰ κινητοποιηθῆ. Ὅτι ἡ χώρα του θὰ ἐξορμήσῃ πρὸς σκληροὺς ἀγῶνες.

Οἱ δηλώσεις τοῦ κ. Κέννεντυ, ἡ γενεὰ ποὺ ἀντιπροσωπεύει καὶ οἱ πραγματικὰ ἄξιοι τῶν σημερινῶν περιστάσεων σύμβουλοι ποὺ τὸν περιβάλλουν ἀποτελοῦν τὴν ἐγγύησι τῆς ὡριμότητος τῆς Ἀμερικῆς, τὴν ἐγγύησι ὅτι δὲν πρόκειται σὲ καμμιὰ περίπτωσι νὰ γυρίσουμε στὴν μοιραῖα πολιτικὴ τοῦ Φ. Ροῦζβελτ.

Ἐνδοκομμουνιστικαὶ ἐξελίξεις

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ.Σ.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΣΤΟ ΚΡΕΜΛΙΝΟ

Στὶς 29 Ὀκτωβρίου 1960 εἶχε προαναγγελθεῖ ἡ σύγκλησις τῆς ὁλομέλειας τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ. Σ.Ε. γιὰ τὶς 13 Δεκεμβρίου 1960. Ξαφνικὰ ὅμως, στὶς 10 Δεκεμβρίου, τρεῖς μόλις ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν προκαθορισμένη ἡμερομηνία, ὁ σοβιετικὸς τύπος ἀνήγγειλε ὅτι ἡ σύνοδος τῆς ὁλομέλειας ἀναβάλλεται γιὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1961. Τὸ θέμα ποὺ θὰ συζητοῦσε ἡ ὁλομέλεια ἦταν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀγροτικοῦ ἔτους 1960 καὶ τὰ προβλήματα τῆς παραπέρα ἀγροτικῆς ἀναπτύξεως. Ἐδῶ, πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι ἡ σύγκλησις τῆς ὁλομελείας κάθε Δεκέμβριο μὲ θέμα πάντοτε τὴν γεωργία ἔχει πιὰ καταστεῖ παράδοσις στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Μάλιστα αὐτὴ ἡ σύνοδος εἰδικὰ εἶναι εὐρύτατη μὲ τὴν συμμετοχὴ πολλῶν στελεχῶν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ δημοσιογράφων. Ἡ ξαφνικὴ λοιπὸν ἀναβολή της δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι τυχαία. Κάτι ἔπρεπε νὰ συμβαίνη στὸ Κρεμλῖνο. Ἀλλὰ τί;

Εἶναι ἀναμφισβήτητο γεγονὸς ὅτι ἡ ἐσοδεία τοῦ 1960 ἦταν ἐξαιρετικὰ χαμηλὴ καὶ ὅτι ἡ περιβόητη νέα ἀγροτικὴ πολιτικὴ τοῦ Χρουστσὼφ ποὺ ὑποτίθεται ὅτι θὰ ἔλυνε τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ σημειώνει παταγώδη ἀποτυχία. Ἡ ἀποτυχία αὐτὴ διαπιστώθηκε καὶ στὴν ὁλομέλεια τοῦ Δεκεμβρίου 1959, ὁπότε ὁ Χρουστσὼφ κινδύνευσε σοβαρὰ καὶ γιὰ νὰ σωθῆ ὁ ἴδιος ἀναγκάσθηκε νὰ θυσιάση τὸν συνεργάτη ,φίλο καὶ διάδοχό του Κιριτσένκο σὰν ὑπεύθυνο ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς καθὼς καὶ τὸν Μπελιάγιεφ, μέλος τοῦ Προεδρείου τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ πρῶτο γραμματέα τοῦ Κ.Κ. στὸ Καζακστὰν ὅπου δίδεται ἡ μεγάλη μάχη γιὰ τὴν καλλιέργεια τῶν χέρσων ἐδαφῶν [1]. Τὸ 1960 τὰ πράγματα ἔγιναν πολὺ χειρότερα. Τεράστιες ἀπώλειες προϊόντων, σπατάλη, κακὴ ὀργάνωσις κλοπή, ἔλλειψις ἐνδιαφέροντος τῶν ἀγροτῶν, ἔλλειψις μηχανῶν καὶ ἄλλοι παρά-

(1) Ἴδε σχετικὰ τὰ ἄρθρα: «Ἡ καθαίρεσις τοῦ Κιρισένκο» «Διαφωνίες στὴν Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.», καὶ «Ἡ ἀποτυχία τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τοῦ Χρουστσὼφ»,στὴν «Σοβιετολογία» ἀριθ. 3 τοῦ 1960 σελ. 21, 24 καὶ 28. Ἐπίσης τὸ ἄρθρο «Τὸ πρόβλημα τοῦ ψωμιοῦ στὴν Ε.Σ.Σ.Δ.» στὴν «Σοβιετολογία» ἀριθ. 5 τοῦ 1960 σελ. 38.

φέροντες ὁδήγησαν σὲ μία καταστρεπτικὴ πτῶσι τῆς παραγωγῆς (²). Φαίνεται λοιπὸν ὅτι αὐτὸ τὸ γεγονὸς σὲ συνδυασμὸ καὶ μὲ τὴν συνεχῆ μείωσι τῆς ἡγετικῆς θέσεως τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. μέσα στὸ διεθνὲς κομμουνιστικὸ κίνημα γιὰ τὴν ὁποία ὡρισμένοι παράγοντες τοῦ Κρεμλίνου κατηγοροῦν τὸν Χρουστσῶφ, προκάλεσαν ἐπικίνδυνες περιπλοκὲς μέσα στοὺς ἴδιους τοὺς κόλπους τῆς σοβιετικῆς ἡγεσίας. Αὐτὲς οἱ περιπλοκές, ἡ σύγκρουσις καὶ οἱ διαμάχες ὑπῆρξαν ἡ αἰτία τῆς ἀναβολῆς τῆς συνόδου τῆς ὁλομέλειας τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Ὑπάρχουν δέ, πολλὲς ἐνδείξεις γιὰ τὶς μεταβολὲς ποὺ συντελοῦνται στὸν συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων μέσα στὴν ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Ἀναφέρουμε μερικὲς ἀπὸ αὐτές.

6 Δεκεμβρίου 1960: Ἡ «Πράβντα» δημοσιεύει πλῆρες ρεπορτὰζ ἀπὸ τὴν ἀναχώρησι τοῦ β΄ γραμματέως τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε., Φ. Κοζλώφ, ἀπὸ τὸ Λένινγκραντ γιὰ τὴν Μόσχα. Περιγράφει ἐκτενῶς τὴν ἀποχαιρετιστήρια τελετὴ στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ Λένινγκραντ, στὴν ὁποία μετέσχαν ὅλες οἱ ἀρχὲς τῆς πόλεως. Ἡ δημοσίευσις ἑνὸς τέτοιου ρεπορτὰζ γιὰ ἕνα συνηθισμένο ἐσωτερικὸ ταξίδι, ἐγίνετο ὡς τώρα μόνον ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο γιὰ τὸν α΄ γραμματέα τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι αὐξάνει σημαντικὰ ὁ ρόλος τοῦ Κοζλώφ.

Τὴν ἴδια ἡμέρα ὁ Χρουστσῶφ δὲν ἦταν παρὼν στὴν ὑποδοχὴ τῆς κινεζικῆς ἀντιπροσωπίεας ποὺ ἐπέστρεφε ἀπὸ τὸ Μὶνσκ στὴν Μόσχα. Καὶ τὸ βράδυ δὲν παρευρέθηκε στὴν πανηγυρικὴ παράστασι τοῦ «Μπολσόϊ Τεάτρ» πρὸς τιμὴν τῶν κινέζων ἀντιπροσώπων. Ἀντιθέτως παρευρέθη ὁ Κοζλώφ.

7 Δεκεμβρίου: Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινεζικῆς ἀντιπροσωπείας Λιοὺ—Σάο—Τσὶ παραθέτει γεῦμα καὶ τὴν νύκτα. δίδεται δεξίωσις πρὸς τιμήν του στὸ Κρεμλῖνο. Ὁ Χρουστσῶφ ἀπουσιάζει ἐνῶ εἶναι παρὼν ὁ Κοζλώφ. Ὁ Μικογιὰν δηλώνει στοὺς δυτικοὺς δημοσιογράφους ὅτι ὁ Χρουστσῶφ ἀσθενεῖ μὲ γρίππη καὶ ὅτι οἱ ἰατροὶ τοῦ συνέστησαν νὰ ἀπόσχη ἀπὸ τὰ καθήκοντά του. Ἀλλὰ στὶς 6 Δεκεμβρίου εἶχε δεχθῆ τὸν ἀμερικανὸ βιομήχανο Κ. Ἦτον, στὶς 7 Δεκεμβρίου εἶχε ἰδιαίτερη προσωπικὴ συνάντησι μὲ τὸν Λιοὺ—Σάο—Τσὶ καὶ στὶς 8 Δεκεμβρίου ἐνῶ δὲν παρευρέθη στὴν ἀναχώρησι τῆς κινεζικῆς ἀντιπροσωπείας γιὰ τὸ Πεκῖνο, δέχθηκε τὸν ἀντιπρόεδρο τῆς Η.Α.Δ. στρατηγὸ Ἀμέρ. Ἐξ' ἄλλου ὁ σοβιετικὸς τύπος δὲν δημοσίευσε ἀπολύτως τίποτα γιὰ ὁποιαδήποτε ἀσθένεια τοῦ Χρουστσῶφ. Πρέπει ἀκόμη νὰ σημειωθῆ ὅτι σὲ ὅλες τὶς δεξιώσεις ὁ Μπρεζνὲφ ἤγειρε πρόποσιν ὑπὲρ τοῦ Μάο καὶ ὁ Λιοὺ—Σάο—Τσὶ ἀπαντοῦσε ἐγείροντας πρόποσι γιὰ τὸν Χρουστσῶφ. Μετὰ ὅμως ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη συνάντησι ποὺ εἶχε μὲ τὸν τελευταῖο στὶς 7 Δεκεμβρίου, στὴν δεξίωσι ποὺ ἐπηκολούθησε ὁ Μπρεζνὲφ προήπιε εἰς ὑγείαν τοῦ Μάο ἀλλὰ ὁ Λιοὺ—Σάο—Τσὶ γιὰ πρώτη φορὰ δὲν ἀπάντησε ὑψώνοντας τὸ ποτήρι του εἰς ὑγείαν τοῦ «ἀσθενοῦντος» Χρουστσῶφ. Δύο ἡμέρες ἀργότερα, στὶς 10 Δεκεμβρίου ἀνεκοινώνετο ἡ ἀναβολὴ τῆς συνόδου τῆς Κ.Ε. γιὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1961

Ἀπὸ ὅσα ἀναφέραμε συνάγεται ὅτι ἡ ἀναβολὴ αὐτὴ ὠφείλετο στὴν ἐσωτερικὴ διαμάχη τῆς σοβιετικῆς ἡγεσίας ἡ ὁποία δὲν εἶχε λήξει μὲ κάποιο νέο συμβιβασμὸ καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἦταν ἕτοιμη νὰ συνεδριάση δημοσίως καὶ ἐπισήμως.

Τελικὰ ἡ ὁλομέλεια συνῆλθε ἀπὸ τὶς 10 ὡς τὶς 18 Ἰανουαρίου 1961. Σ' αὐτήν, ὁ Χρουστσῶφ ἔρριξε τὶς εὐθύνες γιὰ τὴν φτωχὴ σοδειὰ τοῦ 1960 στοὺς ὑπαλλήλους τοῦ κόμματος. Ὅλοι οἱ εἰσηγηταὶ καὶ οἱ ὁμιληταὶ ὡμολόγησαν τὴν πλήρη ἀποτυχία τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ ὁ Χρουστσῶφ παραδέχθηκε ὅτι ἡ χώρα ὑποφέρει ἀπὸ ἔλλειψι ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ ἰδίως κρέατος, γάλακτος καὶ βουτύρου.

Ὁ Χρουστσῶφ κατάγγειλε σὰν ὑπεύθυνα γι' αὐτὴν τὴν ἀποτυχία τὰ κομματικὰ στλέχη ποὺ «δὲν μπόρεσαν νὰ ξεσηκώσουν τὸν λαὸ σὲ ἕνα ἀγῶνα γιὰ τὴν πραγματοποίησι τοῦ 7ετοῦς οἰκονομικοῦ προγράμματος». Κατηγόρησε τοὺς κομματικοὺς γραμματεῖς, τὰ οἰκονομικὰ ὄργανα, τοὺς ὑπουργοὺς γεωργίας τῶν διαφόρων «δημοκρατιῶν» καὶ ἰδιαιτέρως τὸν ὑπουργὸ γεωργίας τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Β. Μάτσκεβιτς ποὺ ἔγινε ἐφέτος ὁ «ἀποδιοπομπαῖος τράγος» ὅπως πέρυσι εἶχαν γίνει ὁ Κιριτσένκο καὶ ὁ Μπελιάγιεφ. Καὶ εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸ γιὰ τὴν πάλη τῶν παρασκηνίων ποὺ διεξήχθη καθ' ὅλο τὸν Δεκέμβριο τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Μάτσκεβιτς, στὶς 14 Δεκεμβρίου 1960 εἶχε τιμηθεῖ μὲ τὸ παράσημο τοῦ Λένιν γιὰ τὴν συμβολή του στὴν πρόοδο τῆς σοβιετικῆς γεωργίας! Ἕνα μῆνα ἀργότερα τὸν καθαιροῦσαν σὰν αἴτιο τῆς κρίσεως τῆς σοβιετικῆς γεωργίας! Γενικὰ ὁ Χρουστσῶφ ἀγωνίσθηκε νὰ ἀποδείξη ὅτι οἱ πάντες ἔφταιγαν γιὰ τὴν κακὴ κατάστασι τῆς γεωργίας ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἴδιο. Χαρακτήρισε τὸν Μάτσκεβιτς σὰν «ἄχρηστο γραφειοκράτη», κατηγόρησε τὸν πρωθυπουργὸ τῆς Οὐκρανίας Καλτσένκο γιὰ «καταστροφέα τῆς οἰκονομίας» τῆς χώρας του, κατήγγειλε τὸν γραμματέα τοῦ Κόμματος στὴν Κιργισία, ὅτι «ἔχασε τὴν ἔννοια τοῦ μαρξισμοῦ λενινισμοῦ», συμβούλευσε τὸν ἀντιπρόεδρο τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως τῆς Ρωσικῆς «δημοκρατίας» Ζασάντκο καὶ τὸν πρόεδρο τοῦ ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Νοβικώφ, «νὰ πᾶνε νὰ ἀρμέξουν ἀγελάδες,» ὑπέδειξε στὸν Βορομπὲφ γραμματέα τῆς κομματικῆς ὀργανώσεως τοῦ Κρασνοντὰρ νὰ πάη νὰ γίνη κολχόζνικος, κ.λ.π. Ὁ ἴδιος, αὐτοπαρουσιάσθηκε σὰν «λαὸς» καὶ διακήρυξε ὅτι φτάνουν πιὰ οἱ ὑποσχέσεις καὶ θέλει...ἔργα!

> «Δὲν μποροῦμε μόνο νὰ ὑποσχόμεθα στὸν λαὸ λαμπρὲς μελλοντικὲς προοπτικές. Ὀφείλουμε νὰ ἐξασφαλίζουμε σήμερα στὸν λαὸ γάλα, κρέας καὶ ἄλλα προϊόντα...»
>
> (Πράβντα, 21 Ἰαν. 1961)

Εἶναι φανερὸ ὅτι ὁ Χρουστσῶφ, πιεζόμενος σοβαρὰ ἀπὸ πολλὲς πλευρὲς υἱοθέτησε μιὰ ἐπιθετικὴ τακτική. Ταύτισε τὸν ἑαυτό του μὲ τὸν λαὸ καὶ ὑπέβαλε σὲ ἔντονη κριτικὴ τὴν κομματικὴ καὶ κρατικὴ γραφειοκρατία. Μὲ τὴν τακτικὴ αὐτὴ μπόρεσε κατὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1961 νὰ ξανακερδίση τὸ ἔδαφος ποὺ φαίνεται ὅτι ἔχανε τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1960. Ἀπαλλάχθηκε

(2) Ἴδε σχετικὸ ἄρθρο στὸ παρὸν τεῦχος μας.

ἀπὸ τὴν εὐθύνη τῆς ἀποτυχίας τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς του καὶ πῆρε ἐξουσία ἐν λευκῷ γιὰ νὰ ἀναδιοργανώση τὴν σοβιετικὴ γεωργία. Ἀλλὰ ἡ τακτικὴ αὐτὴ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸν ἴδιο γιατὶ τὸν φέρνει σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν ἡγέτιδα τάξι τῆς κομματικῆς ὑπαλληλοκρατίας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀνάμεσα στὸν Χρουστσὼφ καὶ ἕνα μεγάλο μέρος τῆς γραφειοκρατίας θὰ διεξαχθῆ ἕνας σκληρὸς ἀγώνας ἀλληλοεξοντώσεως, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τοῦ 22ου συνεδρίου τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. ποὺ θὰ συνέλθη στὶς 17 Ὀκτωβρίου 1961.

Στὸν ἀγώνα αὐτὸν ὁ Χρουστσὼφ ἐπιχειρεῖ νὰ στηριχθῆ στὴν μικρὴ γραφειοκρατία, στὰ κατώτερα στελέχη καὶ σὲ ἐξωκομματικὰ στρώματα τῆς κυριάρχου τάξεως (αὐτὸς εἶναι ὁ «λαός» του) γιὰ νὰ ἀντιμετωπίση τὴν μεσαία καὶ μεγάλη γραφειοκρατία. Γι' αὐτὸ καὶ στὴν ὁλομέλεια τοῦ Ἰανουαρίου, οἱ 250 πραγματικοὶ ἀντιπρόσωποι δηλ. τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη τῆς κομματικῆς ἡγεσίας «πνίγηκαν» μέσα σὲ ἕνα πλῆθος ἀντιπροσώπων διαφόρων κομματικῶν καὶ κρατικῶν ὀργανώσεων, τῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ τύπου. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο ὁ Χρουσσὼφ ἀπεφάσισε ὅτι στὸ 22ο συνέδριο θὰ σταλῆ ἀνὰ ἕνας ἀντιπρόσωπος γιὰ κάθε 2.000 κομματικὰ μέλη ἀντὶ γιὰ κάθε 6.000 ποὺ ἦταν ἡ ἀναλογία στὰ τελευταῖα συνέδρια. (19ο, 20ο καὶ 21ο). Ἔτσι θὰ ὑπάρχη μεγαλύτερη ἀντιπροσώπευσις τῆς κατώτερης μάζας τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος, τοῦ «λαοῦ» τοῦ Χρουστσώφ. Καὶ αὐτὸ ἔχει μεγάλη σημασία γιατὶ τὸ 22ο συνέδριο θὰ συζητήση τὸ ζήτημα τοῦ προγράμματος τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. (ἴδε σχετικὸν πίνακα κατωτέρω).

Πάντως ἡ ἔκβασις αὐτῆς τῆς μάχης εἶναι ἀδύνατον νὰ προβλεφθῆ γιατὶ ὁ Χρουστσώφ, ἂν καὶ ἀπέσπασε μιὰ ἀξιόλογη νίκη στὴν ὁλομέλεια τοῦ Ἰανουαρίου, δὲν μπόρεσε νὰ ἐκτοπίση ἀπὸ τὸ Προεδρεῖο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. κανένα ἀντίπαλό του. Καταφέρθηκε βιαίως ἐναντίον δύο ἀναπληρωματικῶν μελῶν του· τοῦ Ποντγκόρνυ καὶ τοῦ Καλνμπερζὶν ἀλλὰ δὲν ἀπεφασίσθη ἡ καθαίρεσίς των. Ἐκεῖνο ποὺ ἀπεφασίσθη ἦταν ὁ διορισμὸς δύο νέων ἀναπληρωματικῶν μελῶν στὸ Προεδρεῖο. Τοῦ Γκ. Βορονώφ, γραμματέως τῆς κομματικῆς ὀργανώσεως τοῦ Ὀρενμπουργκ καὶ τοῦ Β. Γκρίσιν, προέδρου τῶν σοβιετικῶν συνδικάτων. Τὰ δύο νέα μέλη τοῦ Προεδρείου εἶναι ἄνθρωποι ποὺ διακρίθηκαν στὸν ἀγῶνα τῆς Μόσχας κατὰ τοῦ Πεκίνου. Ὁ Βορονὼφ ἐξετέλεσε μὲ ἐπιτυχία τὸν Ἰούλιο τοῦ 1960 μία ἀποστολὴ στὴν Μογγολία ποὺ σκοπός της ἦταν ἡ ἀντιμετώπισις τῆς κινεζικῆς ἐπιρροῆς σ' αὐτὴν τὴν «Λαϊκὴ Δημοκρατία». Ὁ Γκρίσιν ἐπέτυχε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1960 νὰ ἀποσπάση ἀπὸ τὴν σύνοδο τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς κομμουνισῦικῆς Παγκόσμιας Συνδικαλιστικῆς Ὁμοσπονδίας (ΠΣΟ) ποὺ συνῆλθε στὸ Πεκῖνο, μιὰ ἀπόφασι μὲ τὴν ὁποία ὑπεστηρίζετο ἡ σοβιετικὴ ἄποψις στὴν σοβιετοκινεζικὴ διένεξι. Συνεπῶς ἡ προαγωγὴ τοῦ Βορονὼφ καὶ τοῦ Γκρίσιν πρέπει νὰ θεωρηθῆ σὰν κάποια ἐνίσχυσις τῆς θέσεως τῶν Χρουστσωφικῶν ποὺ κινδύνευσαν σοβαρὰ μὲ τὴν προώθησι τοῦ Κοζλώφ.

Λίγο ἀργότερα ὅμως, στὶς 5 Φεβρουαρίου 1961 ὁ ραδιοσταθμὸς τῆς Μόσχας ἀνήγγειλε τὸν διορισμὸ τοῦ Ἀρίστωφ ὡς πρεσβευτοῦ στὴν Βαρσοβία. Αὐτὸ σημαίνει οὐσιαστικὰ ἂν ὄχι καὶ τυπικά, ἀπομάκρυνσι τοῦ Ἀρίστωφ ἀπὸ τὴν κομματικὴ ἡγεσία (ἴδε σχετικὸ πίνακα κατωτέρω) Ὁ Ἀρίστωφ ἐθεωρεῖτο ὡς «ἀνεξάρτητος Χρουστσωφικός» καὶ ἡ ἀπομάκρυνσίς του τὸν Μάϊο τοῦ 1960 ἀπὸ τὴν Γραμματεία τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. εἶχε θεώρηθῆ σὰν ἧττα τοῦ Χρουστσώφ. (3) Ἴσως λοιπὸν ἡ νέα ἀπομάκρυνσίς του νὰ ἔχη ἀντιχρουστσωφικὸ χαρακτῆρα ἐκτὸς ἂν στὸ μεταξὺ ὁ Ἀρίστωφ ἄλλαξε στρατόπεδο. Πάντως ὅλα αὐτὰ δείχνουν ἕνα πρᾶγμα: Ὅτι μέσα στὴν ἄρχουσα τάξι τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ μέσα στοὺς κόλπους τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. μαίνεται ὁ ἀγὼν τῆς ἐπικρατήσεως.

---

(3) Ἴδε σχετικὸ ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο «Ἡ ἐσωτερικὴ μάχη τοῦ Κρεμλίνου» καὶ τρεῖς ὀνομαστικοὺς πίνακες τῶν μελῶν τῆς Γραμματείας τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε., στὴν «Σοβιετολογία» τοῦ Ἰουνίου 1960 σελ. 23 καὶ 30.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ.Σ.Ε.

Δεκέμβριος 1959	Μάϊος 1960	Ἰανουάριος 1961
Ἀρίστωφ	Ἀρίστωφ	καθαίρεσις
Μπελιάγιεφ	καθαίρεσις	—
Μπρεζνέφ	Μπρεζνέφ	Μπρεζνέφ
Φούρτσεβα	Φούρτσεβα	Φούρτσεβα
Ἰγκνάτωφ	Ἰγκνάτωφ	Ἰγκνάτωφ
Χρουστσώφ	Χρουστσώφ	Χρουστσώφ
Κιριτσένκο	Καθαίρεσις	—
Κοζλώφ	Κοζλώφ	Κοζλώφ
Κουουζίνεν	Κουουζίνεν	Κουουζίνεν
Μικογιὰν	Μικογιὰν	Μικογιὰν
Μουχιντίνωφ	Μουχιντίνωφ	Μουχιντίνωφ
Σβέρνικ	καθαίρεσις	—
Σουσλώφ	Σουσλώφ	Σουσλώφ
Βοροσίλωφ	καθαίρεσις	—

Κοσύγκιν	Κοσύγκιν
Ποντγκόρνυ	Ποντγκόρνυ
Πολιάνσκυ	Πολιάνσκυ

Ἐπὶ πλέον τῶν 14 τακτικῶν ὑπάρχουν καὶ τὰ ἑξῆς 9 ἀναπληρωματικὰ μέλη:

Γκρίσιν	Κοροτσένκο	Περβοῦχιν
Καλυμπερζὶν	Μαζούρωφ	Ποσπέλωφ
Κιριλένκο	Μζχαβαναντζὲ	Βορονὼφ (4)

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ,Σ.Ε.
ΠΟΥ ΚΑΘΑΙΡΕΘΗΚΑΝ ΕΥΣΧΗΜΩΣ ΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΠΡΕΣΒΕΥΤΑΙ:

Ὄνομα	Τόπος διορισμοῦ ὡς πρεσβευτοῦ	Σημερινὴ θέσις
Β. Μολότωφ	Μογγολία	Ἀντιπρόεδρος τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας στὴν Διεθνῆ Ἐπιτροπὴ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας στὴν Βιέννη.
Μ. Περβοῦχιν	Ἀνατ. Γερμανία	Πρεσβευτὴς στὴν ἀν. Γερμανία.
Π. Πονομαρένκο	Πολωνία	Πρεσβευτὴς στὴν Ὁλλανδία.
Ν. Μιχαήλωφ	Πολωνία	Πρεσβευτὴς στὴν Ἰνδονησία
Λ. Μέλνικωφ	Ρουμανία	Πρόεδρος οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Καζακστάν.
Β. Κουζνετσὼφ	Κίνα	Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν
Α. Αρίστωφ	Πολωνία	Πρεσβευτὴς στὴν Πολωνία
Ἀναπληρωματικὰ μέλη:		
Ν. Πεγκὼφ	Ἰρὰν	Πρεσβευτὴς στὸ Ἰράν,
Α. Πουζάνωφ	Β. Κορέα	Πρεσβευτὴς στὴν Β. Κορέα.
Ι. Τεβοσιὰν	Ἰαπωνία	Πέθανε.
Π. Γιοῦντιν	Κίνα.	ἀγνοεῖται

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Σ.Ε.

Τὸ 19ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. (1952) ἔκρινε ὅτι τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος ποὺ ἐγκρίθηκε τὸ 1949, «δὲν ἀνταποκρίνεται πιὰ στὶς σημερινὲς συνθῆκες καὶ στὰ νέα καθήκοντα τοῦ Κόμματος». Γι' αὐτό, ἀποφάσισε τὴν ἀναθεώρησί του καὶ ἀνέθεσε τὴν ἐπεξεργαρία τοῦ νέου προγάμματος σὲ μία 11μελῆ ἐπιτροπή. Ἀπὸ αὐτὴν ὅμως σήμερα δὲν ἔχουν ἀπομείνει παρὰ μόνον 3 μέλη. Ἰδοὺ ὁ σχετικὸς κατάλογος:

Στάλιν	Πέθανε
Μπέρια	Ἐξετελέσθη
Καγκάνοβιτς	Καθηρέθη
Κουουζίνεν	Παραμένει μέλος τῆς ἡγεσίας
Μαλένκωφ	Καθηρέθη
Μολότωφ	Καθηρέθη
Ποσπέλωφ	Παραμένει μέλος τῆς ἡγεσίας
Ρουμιάντσεφ	Παραμένει μέλος τῆς ἡγεσίας.
Σαμπούρωφ	Καθηρέθη
Τσεσνόκωφ	Καθηρέθη
Γιοῦντιν	Καθηρέθη

(4) Γιὰ πλήρη κατάλογο τῶν μελῶν τῶν διαφόρων ἡγετικῶν ὀργάνων τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε., καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καθὼς καὶ ὅλων τῶν μεταβολῶν ποὺ σημειώθησαν στὴν ἀνωτάτη ἡγεσία τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. ἀπὸ τὸ 1957, ἴδε στὴν «Σοβιετολογία» Σεπτεμβρίου 1960, σελ. 18.

ΜΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Ἡ τελευταία πανκομμουνιστικὴ διάσκεψις τῆς Μόσχας (Νοέμβριος 1960) (1) ἔδωσε μία μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ τὴν κατάρτισι ἑνὸς πίνακα, μὲ σχεδὸν πλήρη στοιχεῖα, γιὰ τὶς δυνάμεις ποὺ διαθέτει σήμερα ὁ κομμουνισμὸς σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Κομμουνιστικῶν Κομμάτων :

Σύμφωνα μὲ τὴν Δήλωσι τῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας «σήμερα, τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα ἀναπτύσσουν τὴν δρᾶσι τους σὲ 87 χῶρες, τοῦ κόσμου». (Πράβντα, 6 Δεκεμβρίου 1960). Αὐτὸ σημαίνει ὅτι σήμερα ὑπάρχουν 87 Κομμουνιστικὰ Κόμματα. Τὸ 1935 ὑπῆρχαν 67 Κ.Κ. Τὸ 1957 εἶχαν γίνει 76. Τὸ 1959, ὁ Χρουστσὼφ στὴν εἰσήγησί του πρὸς τὸ 21ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. ἀνέφερε τὴν ὕπαρξη 83 Κ.Κ. Καὶ τώρα, ὁ ἀριθμός τους ἀνεβάζεται στὰ 87. Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι ὁ διεθνὴς κομμουνισμὸς διευρύνει συνεχῶς τὴν ἀκτίνα τῆς δράσεώς του. Βλέπουμε ἐπίσης ὅτι ἡ διεύρυνσις αὐτὴ πραγματοποιεῖται μὲ ἐπιταχυνόμενους ρυθμοὺς κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως χρόνια. Ἔτσι, ἐνῶ ἀπὸ τὸ 1935 ὡς τὸ 1957 δηλαδὴ σὲ 22 χρόνια ἱδρύθησαν 11 νέα Κ.Κ. ἄρα 1 νέο Κ.Κ. κάθε 2 χρόνια, ἀπὸ τὸ 1957 ὡς τὸ 1960, δηλαδὴ σὲ τρία μόνο χρόνια ἱδρύθηκαν ἄλλα 11 νέα Κ.Κ. ἄρα 4 νέα Κ.Κ. κάθε χρόνο. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ Μόσχα ἐφαρμόζει σὲ ὁλοένα μεγαλύτερη κλίμακα μιὰ παγκόσμια στρατηγικὴ καὶ ὅτι διεκδικεῖ ὅλο καὶ πιὸ ἀποφασιστικὰ τὴν παγκόσμια κυριαρχία.

Τὰ μέλη τῶν Κομμουνιστικῶν Κομμάτων :

Σύμφωνα μὲ τὴν δήλωσι τῆς Μόσχας «τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα συγκεντρώνουν στὶς τάξεις τους πάνω ἀπὸ 36 ἑκατομμύρια μέλη» (Πράβντα, 6 Δεκεμβρίου 1960). Ἐνῶ ὅμως οἱ κομμουνισταὶ ἡγέται συνηθίζουν τόσο πολὺ τὶς ἐντυπωσιακὲς συγκρίσεις ἀνάμεσα στὸ «σοσιαλιστικὸ στρατόπεδο» καὶ τὸν ὑπόλοιπο κόσμο διακηρύσσοντας ὅτι στὸ πρῶτο ζεῖ στὸ 1/3 τῆς ἀνθρωπότητος, ὅτι ἀναπτύσσεται μὲ ταχύτερους ρυθμοὺς κ.λ.π. κ.λ.π. ἀποφεύγουν συστηματικὰ νὰ συγκρίνουν τὸν ἀριθμὸ τῶν μελῶν τῶν Κ.Κ. τοῦ κομμουνιστικοῦ καὶ τοῦ δυτικοῦ κόσμου. Καὶ ἡ στάσις των αὐτή, ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι μιὰ τέτοια σύγκρισις θὰ ἔδειχνε ἀμέσως ὅτι ὁ βασικὸς ὄγκος τῶν «36 ἑκατομμυρίων κομμουνιστῶν» βρίσκεται μέσα στὶς χῶρες τοῦ κομμουνισμοῦ.

Πράγματι τὸ Κ.Κ.Σ.Ε. ἔχει 8.700.000 μέλη καὶ τὸ Κ.Κ. Κίνας 14 ἑκατομμύρια, ὁπότε δὲν μένουν καὶ πολλὰ ὑπόλοιπα γιὰ τὰ ἄλλα Κ.Κ. Ἰδοὺ ἕνας πλήρης κατάλογος τῶν μελῶν τῶν Κ.Κ. τῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν καὶ τῶν κυριωτέρων Κ.Κ. τοῦ δυτικοῦ κόσμου.

Μέλη τῶν Κ.Κ.

Α'. Σοβιετοκινεζικὸς Συνασπισμὸς

Χώρα	Ἀριθμὸς μελῶν	Χρόνος
Ε.Σ.Σ.Δ.	8.708.000	1960
Ἀλβανία	50.000	1958
Βουλγαρία	484.255	1958
Οὑγγαρία	403.000	1958
Β. Βιὲτ—Νὰμ	460.000	1957
Ἀν. Γερμανία	1.427.000	1956
Κίνα	14.000.000	1960
Β. Κορέα	1.181.095	1958
Πολωνία	1.023.425	1959

(1) Σχετικὸ ἄρθρο ἴδε στὴν «Σοβιετολογία», τεῦχος Ἰανουαρίου 1961 σελ. 5.

Ρουμανία	807.000	1959
Τσεχοσλοβακία	1.419.000	1957
Μογγολία	42.896	1958
Σύνολον μελῶν:	30.005.671	
Β'. Δυτικὸς Κόσμος		
'Ιταλία	1.820.000	1958
'Ινδονησία	1.500.000	1958
Γαλλία	425.000	1958
'Ινδία	229.500	1958
Σύνολον μελῶν	3.974.500	

Μὲ βάσι τὰ παραπάνω στοιχεῖα ποὺ εἶναι ὅλα παρμένα ἀπὸ ἐπίσημες κομμουνιστικὲς πηγές, ἔχουμε τὴν ἑξῆς εὔγλωττη εἰκόνα γιὰ τὴν κατανομὴ τῶν δυνάμεων τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ.

Μέλη τῶν Κ.Κ. τῶν χωρῶν τοῦ σοβιετοκινεζικοῦ συνασπισμοῦ	30.005.671
Μέλη τῶν 4 κυριωτέρων Κ.Κ. τῶν δυτικῶν χωρῶν:	3.974.500
Μέλη τοῦ Κ.Κ. τῆς Γιουγκοσλαβίας :	789.000
Μέλη ὅλων τῶν ἄλλων Κ.Κ. τῆς Δύσεως :	1.300.000
Σύνολον:	36.069.171

Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι τὰ 12 Κ.Κ. τῶν χωρῶν τοῦ σοβιετοκινεζικοῦ συνασπισμοῦ ἔχουν πάνω ἀπὸ 30 ἑκ. μέλη δηλαδὴ τὰ 5/6 τοῦ συνόλου τῶν κομματικῶν δυνάμεων τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ. 'Απὸ τὸ ὑπόλοιπο 1/6 ποὺ ἀπομένει, τὰ 4 κυριώτερα Κ.Κ. καὶ τὸ Κ.Κ. Γιουγκοσλαβίας, ἀπορροφοῦν τὴν μερίδα τοῦ λέοντος. Ἔτσι γιὰ τὰ ὑπόλοιπα Κ.Κ. δὲν ἀπομένουν παρὰ 1.300.000 μέλη. 'Αφοῦ ὅμως ὁ ἀριθμὸς τῶν Κ.Κ. ὅλου τοῦ κόσμου εἶναι 87, ἂν ἀφαιρέσουμε τὰ 17 Κ.Κ. ποὺ ἀριθμήσαμε, μᾶς μένουν 70 Κ.Κ. Μὲ ἄλλα λόγια τὰ Κ.Κ. τῶν δυτικῶν χωρῶν ἔχουν κατὰ μέσον ὅρο 19.000 μέλη τὸ καθένα.

'Η στατιστικὴ αὐτὴ ἀνάλυσις ἔχει πολὺ μεγάλη σημασία. Γιατὶ ἀποδείχνει :

α) Ὅτι οἱ δυνάμεις τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ ἔξω ἀπὸ τὸ σοβιετοκινεζικὸ μπλὸκ εἶναι στὴν πραγματικότητα πολὺ περιωρισμένες ἀριθμητικά.

β) Ὅτι οἱ δυνάμεις αὐτὲς εἶναι ἄνισα καταμερισμένες. Ἔτσι ἂν ἐξαιρέσουμε 5 ἢ 6 ἀξιόλογα κόμματα, ὅλα τὰ ἄλλα Κ.Κ. τοῦ δυτικοῦ κόσμου εἶναι ἐντελῶς ἀσήμαντα ἀπὸ ἀριθμητικὴ πλευρά. Πρόκειται γιὰ καλὰ ὀργανωμένες μονάδες μάχης καὶ ὄχι γιὰ πραγματικὰ πολιτικὰ κόμματα μὲ μάζες μελῶν, ὀπαδῶν καὶ ψηφοφόρων.

Οἱ διαπιστώσεις ὅμως αὐτὲς ἀνατρέπουν τὴν ἐντυπωσιακὴ εἰκόνα δυνάμεως ποὺ θέλησε νὰ παρουσιάση ἡ παγκομμουνιστικὴ διάσκεψις τῆς Μόσχας διακηρύσσοντας τὰ περὶ «36 ἑκατομμυρίων κομμουνιστῶν» ἀποφεύγοντας ὅμως νὰ ἀναλύση αὐτὸν τὸν ἀριθμό. Καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῆς εἰκόνας αὐτῆς ὁλοκληρώνεται ὅταν πάρουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι στὶς κομμουνιστικὲς χῶρες ἡ ἐγγραφὴ στὸ Κόμμα εἶναι ὄχι τόσο ζήτημα ἰδεολογικῆς τοποθετήσεως ὅσο ζήτημα σταδιοδρομίας καὶ ὅτι τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ μέλη αὐτῶν τῶν Κ.Κ. δὲν εἶναι στὴν πραγματικότητα κομμουνιστές. Ἄρα, οἱ συνειδητοὶ καὶ ὀργανωμένοι κομμουνιστὲς ἀποτελοῦν μία ἐντελῶς ἀσήμαντη ἀριθμητικὰ μειοψηφία τῆς ἀνθρωπότητας.

'Η αὔξησις τῶν δυνάμεων τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ

Ὅσα ἀναφέραμε πιὸ πάνω δὲν ἀνατρέπουν τὸ γεγονὸς ὅτι ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς ἔχουμε μιὰ μεγάλη αὔξησι τῶν δυνάμεων τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ ποὺ τὰ μέλη του ἀπὸ 3.700.000 τὸ 1939, ἔγιναν 33 ἑκατομμύρια τὸ 1957 καὶ 36 ἑκατομμύρια τὸ 1960. Ὅμως ἡ αὔξησις αὐτὴ δὲν εἶναι στὴν πραγματικότητα τόσο τρομερὴ ὅσο φαίνεται. Διότι ἀπὸ τὸ 1939 ὡς τὸ 1957 ἔχουμε τὴν δημιουργία τῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν στὶς ὁποῖες κυρίως ὀφείλεται ἡ παρουσιαζομένη αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κομμουνιστῶν. 'Απὸ τὸ 1957 ὡς

τὸ 1960, ἔχουμε μία νέα αὔξησι αὐτοῦ τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ 3 ἑκατομμύρια μέλη πού ἀντιπροσωπεύει μιὰ ἐτήσια αὔξησι κατὰ 3ο/ο. Στὸ ἴδιο διάστημα ὅμως τὸ ποσοστὸ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ τοῦ Κ.Κ.Κίνας ξεπέρασε σημαντικὰ αὐτὸν τὸν μέσο ὅρο, προσεγγίζοντας γιὰ τὸ πρῶτο τὸ 5ο/ο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ ἐτήσια αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῶν ἄλλων Κ.Κ. δὲν ξεπερνᾶ τὸ 1,6ο/ο δηλαδὴ ἕνα ποσοστὸ ἴσο πρὸς τὴν ἐτήσια αὔξησι τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς πού κατὰ τὸν Ο.Η.Ε. εἶναι περίπου 1,6ο/ο. Ἄρα ἡ δύναμις τῶν Κ.Κ. τοῦ δυτικοῦ κόσμου μπορεῖ νὰ αὐξάνη σὲ ἀπόλυτους ἀριθμούς, ἀλλὰ μειώνεται σὲ σχέσι μὲ τὸ σύνολο τοῦ διαρκῶς αὐξανομένου πληθυσμοῦ, ἔχουμε δηλαδὴ μείωσι στὴν κατὰ κεφαλὴ δύναμι τοῦ κομμουνισμμοῦ ἔξω ἀπὸ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τὴν Κίνα.

Ὁ κατάλογος τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων

Τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς πανκομμουνιστικῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας (Πράβντα, 2 Δεκεμβρίου 1960) ἀναφέρει ὅτι στὴ διάσκεψι πῆραν μέρος 81 Κ.Κ. ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅμως κατονομάζει μόνο 78.

Ἀπὸ αὐτά, 12 ἀνήκουν σὲ κομμουνιστικὲς χῶρες, 20 στὴν Δυτ. Εὐρώπη, 1 στὴν Βορ. Ἀμερικὴ (Καναδᾶς), 12 στὴν Κεντρικὴ Ἀμερική, 10 στὴν Νότιο Ἀμερική, 18 στὴν Ἀσία καὶ Ὠκεανία καὶ 5 στὴν Ἀφρική. Ἀπὸ τὰ 78 Κ.Κ. τῶν ὁποίων ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα, τὰ 17 δὲν λέγονται ἐπισήμως κομμουνιστικά. 8 ἀπὸ τὰ 12 Κ.Κ. πού ἔχουν τὴν ἐξουσία δὲν ἔχουν ἐπίσημα τὸν τίτλο «κομμουνιστικὸ κόμμα» ἀλλὰ λέγονται κόμματα ἐργατικὰ (Ἀλβανία, Κορέα, Βιὲτ - Νάμ, Ρουμανία) σοσιαλιστικὰ - ἐργατικὰ (Οὐγγαρία) ἑνιαῖα ἐργατικὰ (Πολωνία) ἑνιαῖα σοσιαλιστικὰ (ἀνατ. Γερμανίας) ἢ λαϊκοεπαναστατικὰ (Μογγολία). Ἄλλα 9 Κ.Κ. δυτικῶν χωρῶν καλύπτονται μὲ παρόμοιους τίτλους. Πρόκειται γιὰ τὰ ἑξῆς:

Κόμμα Λαϊκῆς Πρωτοπορείας τῆς Κόσταρίκα
Λαϊκὸ Σοσιαλιστικὸ Κόμμα τῆς Κούβας.
Λαϊκὸ Σοσιαλιστικὸ Κόμμα τοῦ Ἅγιου Δομίνικου.
Λαϊκὸ Κόμμα τοῦ Παναμᾶ
Κόμμα τῆς Λαϊκῆς Ἑνώσεως τῆς Ἀϊτῆς
Σοσιαλιστικὸ Κόμμα τῆς Νικαράγουα
Λαϊκὸ Κόμμα τοῦ Ἰρὰν
Ἐργατικὴ Ἕνωσις τῆς Ἰσλανδίας
καὶ Ἀνορθωτικὸ Κόμμα Ἐργαζομένου Λαοῦ (ΑΚΕΛ) τῆς Κύπρου

Ὅπως εἴδαμε ἀπὸ τὰ 87 Κ.Κ. πού ἀναφέρει ἡ Δήλωσις τῆς διασκέψεως, μόνον τὰ 81 πῆραν μέρος σ' αὐτὴν τὴν διάσκεψι καὶ ἀπὸ αὐτὰ μόνον τὰ 78 ἀναφέρονται ὀνομαστικὰ καὶ λείπουν 9 Κ.Κ.. Ποιὰ εἶναι ἄραγε αὐτά;

Κατ' ἀρχὴν ὑπάρχουν 6 ἀναγνωρισμένα ἀπὸ τὴν Μόσχα Κ.Κ. πού δὲν ἀναφέρονται ὀνομαστικὰ στὰ ντοκουμέντα τῆς διασκέψεως. Εἶναι:

— Κ.Κ. τῶν ΗΠΑ
— Τὸ Ἑνιαῖο Σοσιαλιστικὸ Κόμμα τῆς Ἰρλανδίας
— Τὸ Κ.Κ. τῶν Φιλιππίνων (ἐκτὸς νόμου μετὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1948)
— Τὸ Κ.Κ. τοῦ Πακιστὰν (ἐκτὸς νόμου ἀπὸ τὸ 1954.)
— Τὸ Κ.Κ. Αἰγύπτου (ἐκτὸς νόμου)
— Τὸ Κ.Κ. Μαδαγασκάρης

Λείπουν λοιπὸν ἀκόμη τρία Κ.Κ. Γύρω ἀπὸ αὐτὰ ἐκφέρονται πολλὲς εἰκασίες. Ἀναφέρονται τὰ ἀριστερὰ κινήματα τοῦ Λάος, τῆς Καμπότζης, τῆς Σενεγάλης, τοῦ Καμερούν κ.ἄ. Ἴσως ἀκόμη νὰ ὑπῆρχε στὴ διάσκεψη τῆς Μόσχας καὶ ἕνα ἀντιτιτοϊκὸ Κ.Κ. τῆς Γιουγκοσλαβίας πού ἡ παρουσία του νὰ μὴ ἀναφέρεται γιὰ εὐνόητους λόγους.

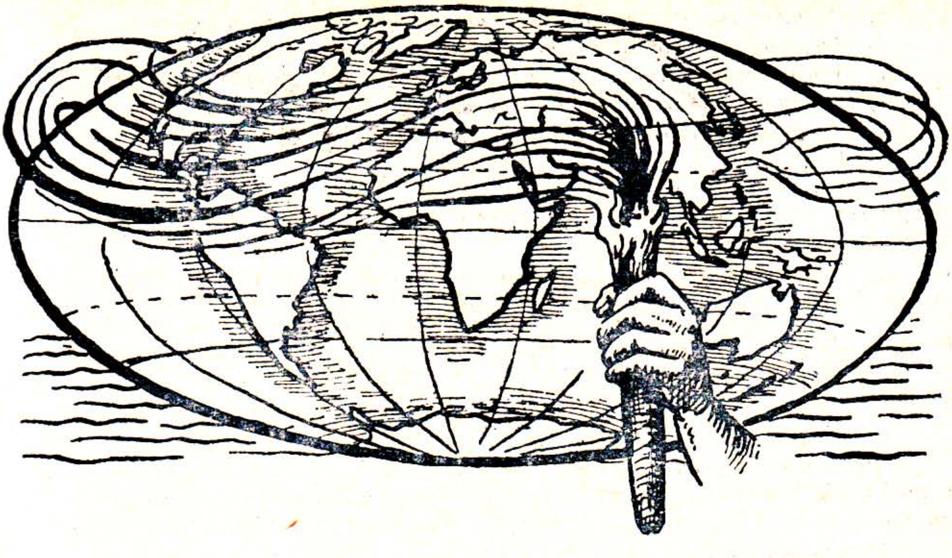

Ἐξωτερικὴ πολιτικὴ

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΛΟΥΜΟΥΜΠΑ

Ἡ «Σοβιετολογία» σημειώνει μία ἀκόμη ἐπιτυχία στὴν συστηματικὴ προσπάθειά της γιὰ μία ἀντικειμενική, ὑπεύθυνη καὶ πλήρη ἐνημέρωσι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ, ἐπάνω στὶς διεθνεῖς ἐξελίξεις. Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ συνίσταται στὸ γεγονὸς ὅτι τὸ περιοδικό μας, πρῶτο στὴν Ἑλλάδα δίνει στὴν δημοσιότητα τὸ πλῆρες κείμενο τῶν μυστικῶν ἐπιστολῶν ποὺ εἶχε ἀπευθύνει ὁ πρώην πρωθυπουργὸς τοῦ Κογκὸ Π. Λουμούμπα πρὸς τὸν πρωθυπουργὸ τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. κ. Ν. Χρουστσώφ, καθὼς καὶ πρὸς ὡρισμένους κογκολέζους συνεργάτες του. Οἱ ἐπιστολὲς αὐτὲς βρέθηκαν στὰ ἀρχεῖα τοῦ Λουμούμπα μετὰ τὴν ἀνατροπή του καὶ ἀνακοινώθηκαν ἀπὸ τὶς νέες ἀρχὲς τοῦ Κογκὸ χωρὶς νὰ διαψευσθοῦν ποτὲ οὔτε ἀπὸ τὸν Λουμούμπα οὔτε ἀπὸ τὸν Χρουστσώφ. Ἰδοὺ τὰ κείμενά τους,

«Ἡ Κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κογκὸ
πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κογκὸ θὰ σᾶς ἦταν λίαν εὐγνώμων ἐὰν τῆς καθορίζατε τὴν ἄμεση βοήθεια ποὺ ἡ Κυβέρνησί σας θὰ ἠδύνατο νὰ τῆς παράσχη ἀμέσως εἰς τοὺς ἑξῆς τομεῖς :

1) Ἀεροπλάνα καὶ πιλότους γιὰ τὴν μεταφορὰ στρατευμάτων.
2) Μεταγωγικὰ αὐτοκίνητα γιὰ τὴν μεταφορὰ στρατευμάτων.
3) Διάφορους ὁπλισμοὺς ὑψηλῆς ποιότητος.
4) Στρατιωτικὸ ὑλικὸ τηλεπικοινωνιῶν τῆς πλέον συγχρόνου παραγωγῆς.
5) Τροφοδοσία στρατευμάτων εὑρισκομένων ἐν ἐκστρατεία.

Αὐτὴ ἡ ἐπείγουσα βοήθεια μᾶς εἶναι ἄμεσα ἀναγκαία, γιὰ νὰ ἐπιτρέψη στὴν Κυβέρνησι τοῦ Κογκὸ νὰ ἐξασφαλίση τὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἐδάφους τῆς Δημοκρατίας ἡ ὁποία ἀπειλεῖται σοβαρῶς.

Σᾶς ἐπισυνάπτομεν ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ποὺ ἀπηύθυνεν ἡ Κυβέρνησίς μου στὸν κ. Νταγκ Χάμμαρσκελντ, στὶς 14 καὶ 15 Αὐγούστου 1960.

Λεοπολντβίλλ, 15 Αὐγούστου 1960

Ὁ Πρωθυπουργὸς
τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κογκὸ
Π. ΛΟΥΜΟΥΜΠΑ

Πράγματι μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴ ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἔστειλε ἐσπευσμένα στὸ Κογκὸ πολλὰ ἀεροπλάνα καὶ ὅπλα, πράγμα ποὺ προκάλεσε μία σοβαρὴ προειδοποίησι τοῦ προέδρου Ἀϊζενχάουερ πρὸς τὴν Μόσχα.

Ἡ σοβιετικὴ βοήθεια ὅμως δὲν στάθηκε ἱκανὴ νὰ στηρίξη τὴν κλονιζόμενη ἐξουσία τοῦ Λουμούμπα ὁ ὁποῖος αἰσθανόμενος τὸ ἔδαφος νὰ φεύγη κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του ἔστειλε τὴν ἑξῆς ἀπόρρητη προσωπικὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν συνεργάτη του κ. Φινάντ, ἀρχηγὸ τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως τῆς Στάνλεϋβίλλ.

Λεοπολντβίλλ, 15 Σεπτεμβρίου 1960
Νο : Ἄκρως ἀπόρρητον
Ἀντικείμενον : Μέτρα ἐφαρμογῆς τῆς πρώτης φάσεως τῆς δικτατορίας.
ΠΡΟΣ τὸν κ. ΦΙΝΑΝΤ, πρόεδρον τῆς ἐπαρχιακῆς Κυβερνήσεως ΣΤΑΝΛΕΥΒΙΛΛ.

Ἀγαπητὲ κύριε,

Σᾶς στέλνω τὸ ἀντίγραφό σας ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ—ἐγκύκλιο μου σχετικὰ μὲ τὸ ἀντικείμενό μας.

Γιὰ λόγους ἐπαγρυπνήσεως καθυστερῶ τὴν ἀποστολὴ τῶν ἀντιγράφων ποὺ προορίζονται γιὰ τοὺς συναδέλφους σας. (σ.Σ. τοὺς προέδρους τῶν τοπικῶν κυβερνήσεων τοῦ Κογκό). Θὰ τὸ κάνω μόλις καταστῆ δυνατό.

Καθὼς ὁλόκληρη ἡ ἀνατολικὴ ἐπαρχία εὑρίσκεται ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ, θὰ μπορούσατε ἤδη νὰ ἀρχίσετε τὸ ἔργον ἐκτελῶντας πιστὰ τὶς δοθεῖσες διαταγές.

Σᾶς ὑπόσχομαι ὁλόκληρη τὴν ὑποστήριξί μου γιὰ τὴν περίπτωσι ποὺ ὡρισμένα πρόσωπα θὰ ἤθελαν νὰ ἐπέμβουν γιὰ νὰ ἀσκήσουν οἱανδήποτε κριτικὴν ἐναντίον σας.

Μὴ λησμονῆτε νὰ ἐνθαρρύνετε συνεχῶς τοὺς συντρόφους μας ποὺ εἶναι σκορπισμένοι στὴν ἐπαρχία, διαβεβαιώνοντάς τους ὅτι κατὰ τὴν συμφωνία, τὸ Κογκὸ θὰ γίνη ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἐζήτησαν.

Τέλος, στὸ πρόγραμμά σας συλλήψεων μελῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἄλλων, πρέπει νὰ ἀρχίσετε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἀσκοῦν τὴν μεγαλύτερη ἐπιρροὴ σὰν τὸν Φ. Κούπα, Α. Λόπες, Α. Ἐντιντάλι, Ζ. Ταμπόλο, Μόττα, ὅλους τοὺς μεγάλους ἀρχηγοὺς καὶ ἀκόμη ὡρισμένους ἀπὸ τοὺς συνεργάτες σας μέλη τῆς ἐπαρχιακῆς Κυβερνήσεως ποὺ θὰ ἐπιχειρήσουν νὰ σᾶς κριτικάρουν.

Ἀν ἐνεργήσετε ἔτσι, τότε ὅλοι στὴν Στάνλεϋβιλλ θὰ φοβηθοῦν τὴν Ἐξουσία σας ὅπως φοβοῦνται τὴν δική μου ἐδῶ, στὴν Λεόπολντβιλλ. Ἔτσι θὰ φθάσουμε στὸ σημεῖο νὰ ὁδηγοῦμε ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Δημοκρατίας τραβῶντας τους ἀπὸ τὴν μύτη σὰν

πρόβατα, ἀρχίζοντας βέβαια ἀπὸ τὴν 'Ανατολικὴ 'Επαρχία ποὺ εἶναι ἤδη κτῆμα τῶν συντρόφων μας τῆς 'Ανατολῆς ποὺ μὲ τὸν τίτλο τοῦ «τεχνικοῦ» ἄρχισαν νὰ ρίχνουν ἔξυπνα καὶ σίγουρα τὰ πρῶτα δολώματα τοῦ Δόγματός μας.

'Αρχῖστε ἀμέσως τὴν δουλειὰ καὶ θάρρος.

ΖΗΤΩ Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

ΖΗΤΩ Ο ΧΡΟΥΣΤΣΩΦ

Υ.Γ.—Ἡ παροῦσα ἐπιβεβαιοῖ τὶς προηγούμενες προφορικὲς ἐντολές μου. Μὴ ξεχνᾶτε ὅτι μόνον χάρις στὶς βαρειὲς ἀπειλὲς ποὺ ἐκτοξεύω κάθε στιγμή, ἡ πολιτικὴ ζυγαριὰ κλίνει εὐνοϊκὰ πὸς τὸ μέρος μας.

Ὁ Πρωθυπουργὸς
Π. ΛΟΥΜΟΥΜΠΑ

Ὅπως βλέπουμε ὁ Λουμούμπα καὶ οἱ στενοὶ συνεργάτες του εἶχαν ὀργανώσει μιὰ μυστικὴ συνωμοσία μὲ σκοπὸ νὰ ἐπιβάλουν τὴν δικτατορία τους στηριζόμενοι στὴν σοβιετικὴ ὑποστήριξι καὶ στὴν ἐφαρμογὴ τῶν σοβιετικῶν μεθόδων (συνωμοσία, ἐπαγρύπνησις, ἐκκαθαρίσεις, ἐκφοβισμός, ἀπειλές).

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, 16 Σεπτεμβρίου 1960, ὁ Λουμούμπα ἔγραψε τὸ κείμενο μιᾶς ἀποφάσεως ποὺ βρέθηκε ἐπάνω του ὅταν συνελήφθη γιὰ μερικὲς ὧρες ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες τῆς ἐθνοφρουρᾶς.

«'Απόφασις βαρυσήμαντος καὶ ἀνέκκλητος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κογκό.

'Εγώ, ὁ Π. ΛΟΥΜΟΥΜΠΑ, Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κογκό :

Μπροστὰ στὴν ἀξιοθρήνητη πολιτικὴ κατάστασι ποὺ ἐπικρατεῖ σήμερα στὴν χώρα

Ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τὶς ἀδιάκοπες ἐπεμβάσεις τῶν ἀρχῶν τοῦ ΟΗΕ στὰ προβλήματα τῆς χώρας.

Ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τὶς συνωμοσίες ποὺ αὐτὲς οἱ ἴδιες ἀρχὲς ὀργανώνουν στὰ παρασκήνια ὑπὲρ τοῦ Καζαβούμπου, 'Ιλέο, Τσομπέ, Καλοντζί :

Ἔχοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Ο.Η.Ε. καὶ τὸ Συμβούλιο 'Ασφαλείας περιγελοῦν τὸ τηλεγράφημά μου μὲ τὸ ὁποῖο ζητῶ ἀεροπλάνα, ὅπλα καὶ πυρομαχικά :

1ον Κηρύσσω ἔκπτωτον τὴν ἀποστολὴν τῶν Ἡνωμένων 'Εθνῶν στὸ Κογκό.

2ον. Στὸ ὄνομα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀπολύτους ἐξουσίας μὲ τὰς ὁποίας εἶμαι περιβεβλημένος, ἀποφασίζω νὰ πάρω τὰ ἀκόλουθα μέτρα :

α) Ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ο.Η.Ε. καλεῖται νὰ ἀποσύρη χωρὶς συζήτησι καὶ ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ ἔδαφος τῆς Δημοκρατίας, τοὺς τεχνικούς του καὶ τὰς δυνάμεις του μέσα σὲ ὀκτὼ ἡμέρες ἀπὸ σήμερα.

β) Οἱ ὑπεύθυνοι τῆς Κυβερνήσεως θὰ φροντίσουν μόνοι τους καὶ ἐλεύθερα νὰ βροῦν ἀλλοῦ τὴν τεχνικὴ καὶ στρατιωτικὴ βοήθεια ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ καλέσουν στὸ Κογκό.

γ) 'Εὰν παρὰ αὐτὴν τὴν ἀπόφασι, ὁ Ο.Η.Ε. συνεχίση τὴν καταστρεπτικὴ δράσι του στὸ Κογκό, θὰ δῆ σύντομα νὰ ρέη τὸ αἷμα τόσον τῶν τεχνικῶν του ὅσον καὶ τῶν στρατιωτικῶν του.

δ) Πρὶν παρέλθη ἡ προθεσμία τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, οἱ σοβιετικὲς δυνάμεις θὰ εἶναι ὁπωσδήποτε στὸ Κογκό, ἵνα :

—'Εκδιώξουν βιαίως τὸν Ο.Η.Ε. ἀπὸ τὴν Δημοκρατία στὴν περίπτωσι ποὺ αὐτὸς

ὁ Ὀργανισμὸς θὰ ἐκώφευε καὶ θὰ ἠρνεῖτο νὰ ἐκκενώση ὁλικὰ καὶ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τὸ ἔδαφός μας.

—Ἐπιλύσουν διὰ τῆς δυνάμεως τὸ ζήτημα Καζαβούμπου, Τσομπέ, Καλοντζί, Ἰλέο καὶ ὅλα τὰ ἀνάλογα πολιτικὰ ζητήματα, ὥστε ἡ πολιτικὴ ζυγαριὰ νὰ κλίνη ὁλόκληρωτικὰ ἄνευ ἢ μετὰ βίας, πρὸς τὸ πλευρὸ τῆς Κυβερνήσεως Λουμούμπα ἡ ὁποία καὶ μόνη πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς νόμιμος.

Τέλος, ἐπισύρω τὴν προσοχὴ τῶν παρατηρητῶν τοῦ Ἔθνους ἐπὶ τοῦ ΤΕΛΕΣΙΓΡΑΦΟΥ ποὺ ἀπευθύνω στοὺς ὑπευθύνους τῆς καταστάσεως δοθέντος ὅτι καὶ ἂν εἶναι ἀναγκαῖο νὰ κάνω ἔκκλησι στὸν ΔΙΑΒΟΛΟ γιὰ νὰ σώσω τὴν χώρα ποὺ κινδυνεύει νὰ πέση στὴν ἀναρχία θὰ τὸ κάνω χωρὶς δισταγμό, πεπεισμένος ὅτι μὲ τὴν ὁλοκληρωτικὴ βοήθεια τῶν ΣΟΒΙΕΤ, θὰ ἐξέλθω παρ' ὅλα, νικητής.

Λεοπολντβίλλ, 16 Σεπτεμβρίου 1960

Ὁ Πρωθυπουργὸς
Π. ΛΟΥΜΟΥΜΠΑ

Ὅπως βλέπουμε μετὰ τὴν ἀποπομπὴν του ἀπὸ τὸν πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας Καζαβούμπου, ὁ πρώην πρωθυπουργὸς Λουμούμπα ἀπεφάσισε νὰ κρατήση πάση θυσία τὸ ἀξίωμά του. Ἡ ἀπόφασίς του ἦταν νὰ ἀπευθύνη τελεσίγραφο στὸν ΟΗΕ καὶ ταυτόχρονα, νὰ καλέση σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις νὰ ἐκδιώξουν τὶς δυνάμεις τοῦ ΟΗΕ, νὰ συντρίψουν τοὺς κογκολέζους ἀντιπάλους του καὶ νὰ καταλάβουν τὴν χώρα.

Τὸ σχέδιο αὐτὸ ματαιώθηκε ἀπὸ τὴν ἐνέργεια τοῦ συνταγματάρχου Μομπούτου ποὺ ἀνέτρεψε καὶ ἐμπράκτως τὴν τυπικῶς ἔκπτωτη κυβέρνησι Λουμούμπα, ἀπήλασε τοὺς σοβιετικοὺς καὶ τσεχοσλοβάκους διπλωμάτες καὶ «τεχνικοὺς» καὶ ἐμπόδισε τὴν «ὁλοκληρωτικὴ βοήθεια» τῶν Σοβιὲτ πρὸς τὸν Λουμούμπα.

●

Σημειώσατε τὴν ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεώς μας:
Στέλνετε τὴν ἀλληλογραφία καὶ τὶς ἐπιταγές σας στὴν νέα διεύθυνσι:
Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑΝ — Πύθωνος 15 — Κυψέλη - Ἀθῆναι

Οἰκονομία

ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ Ε.Σ.Σ.Δ. ΚΑΙ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ.Σ.Ε.

Ὑπὸ **ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΤΣΑΡΔΕΛΛΟΥ**

Τὸ σοβιετικὸ γεωργικὸ πρόβλημα παραμένει ἀκόμη ἄλυτο, παρ' ὅλο τὸ ἀπὸ τριακονταετίας ἐφαρμοζόμενο καὶ διαφημιζόμενο κολλεκτιβιστικὸ σύστημα καλλιεργείας τῆς γῆς. Ἡ πλήρης παραγνώρισις τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, πού ἀποτελεῖ τὴν βασικὴ ἀρχὴ τῶν κομμουνιστικῶν καθεστώτων, ὁδήγησε στὴν συνεχῆ ἀποτυχία τῶν διαφόρων σοβιετικῶν γεωργικῶν πραγραμμάτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διατήρησι τῆς σοβιετικῆς γεωργικῆς παραγωγῆς σὲ μία κατάστασι μονίμου στασιμότητος. Τοῦτο καθίσταται ἀκόμη σοβαρότερο δεδομένου ὅτι, ὅπως ὁμολόγησε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χρουστσῶφ στὴν ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. τοῦ Ἰανουαρίου 1961, ὁ σοβιετικὸς πληθυσμὸς καὶ οἱ ἀνάγκες του αὐξάνουν ταχύτερα ἀπὸ τὴν παραγωγὴ καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν τροφίμων. Στὶς ἑπόμενες παραγράφους θὰ ἐξετάσουμε τὰ ὅσα ἐλέχθησαν στὴν τελευταία ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε., τὴν ἀποτυχία τοῦ Χρουστσωφικοῦ γεωργικοῦ προγράμματος, τὴν ἐξέλιξι τῆς σοβιετικῆς γεωργίας κατὰ τὰ σαράντα τελευταῖα χρόνια καὶ τέλος τὶς αἰτίες ποὺ διατηροῦν τὴν σοβιετικὴ γεωργία σὲ κατάστασι στασιμότητος.

'Η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.

'Η ὁλομέλεια αὐτὴ συνῆλθε γιὰ νὰ ἐξετάση τὴν κατάστασι τῆς σοβιετικῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ διήρκεσε δεκατρεῖς ὁλόκληρες ἡμέρες. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν της ὁ Χρουστσὼφ ζητοῦσε ἐπιμόνως νὰ ἀνακαλύψη τοὺς δῆθεν «ὑπαιτίους» τῆς μειωμένης γεωργικῆς παραγωγῆς τοῦ 1960 καὶ μὲ ὀργίλο ὕφος ἀπειλοῦσε νὰ τιμωρήση τοὺς ὀκνηροὺς ὑπεύθυνους. Συγχρόνως ὅμως προέβαινε καὶ σὲ ἀποκαλύψεις σχετικὰ μὲ τὴν θλιβερὴ κατάστασι ποὺ παρουσιάζει ἡ γεωργία στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Μὲ τὴν συμπεριφορά του ὅμως, ὁ Χρουστσὼφ ὁμολογοῦσε τὴν προσωπική του εὐθύνη γιὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ προσωπικοῦ γεωργικοῦ του προγράμματος ποὺ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζη ἀπὸ τὸ 1956. 'Η μειωμένη γεωργικὴ παραγωγὴ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα χρόνια ἀποτελεῖ καὶ μιὰ σοβαρὴ μείωσι τοῦ προσωπικοῦ του γοήτρου.

Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ καλυφθῆ γι' αὐτὸ καὶ ἄρχισε νὰ ἀναζητῆ τοὺς ὑπεύθυνους ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του. Μήπως καὶ πέρυσι δὲν εἶχε ἀκολουθήση τὴν ἴδια τακτικὴ ποὺ ὁδήγησε στὴν καθαίρεσι τοῦ ἐπιστηθίου φίλου καὶ διαδόχου του Κιρισένκο, καθὼς καὶ στὴν καθαίρεσι τοῦ Μπελιάγιεφ γενικοῦ γραμματέως τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ. τοῦ Καζακστάν; (1).

'Εφέτος ὅμως, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀναζήτησι τῶν ὑπευθύνων τῆς γεωργικῆς ἀποτυχίας τοῦ 1960 ἔκανε καὶ κάτι ἄλλο. 'Επρόλαβε τὴν Κ.Ε. καὶ πρὶν ἀκόμη συνέλθη καθήρεσε τὸν σοβιετικὸ ὑπουργὸ γεωργίας Μάτσκεβιτς καὶ ἑπτὰ πρώτους τοπικοὺς γραμματεῖς τοῦ κόμματος μὲ τὴν κατηγορία τῆς «κακῆς ἀγροτικῆς διαχειρίσεως». Τὸν Μάτσκεβιτς μάλιστα τὸν ἐξαπέστειλε στὴν Κεντρικὴ 'Ασία γιὰ νὰ ἀναλάβη ὑπευθύνως τὴν ἀξιοποίησι τῶν παρθένων ἐδαφικῶν ἐκτάσεων τοῦ βορείου Καζακστάν.

'Εφέτος ὅμως ἡ κατάστασις ἦταν σοβαρότερη γιατὶ ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ κατῆλθε στὰ ἐπίπεδα τοῦ 1956, ἡ δὲ στρεμματικὴ ἀπόδοσις ἦταν κατώτερη ὄχι μόνον τοῦ 1956 ἀλλὰ καί... τοῦ 1913!! Πραγματικὸς λοιπὸν ὄλεθρος γιὰ τὸν Χρουστσὼφ ἐμπνευστὴ τοῦ νέου γεωργικοῦ προγράμματος ποὺ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὸ 1956 μὲ τὴν ἀξιοποίησι τῶν παρθένων ἐδαφῶν τοῦ Καζακστὰν καὶ τῆς νοτιοδυτικῆς Σιβηρίας. 'Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οἱ ἀπειλὲς καὶ οἱ «ἀποκαλύψεις» τοῦ Χρουσταὼφ στὴν ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε., ποὺ ἀπέβλεπαν στὸ νὰ δημιουργήσουν τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἡ ἀποτυχα τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τοῦ 1960 ὀφείλετο ὄχι στὸ ἴδιο τὸ πρόγραμμα ἢ στὸ κομμουνιστικὸ σύστημα ἀλλὰ στὴν κακὴ ἐκτέλεσι τοῦ γεωργικοῦ του προγράμματος. Ἔτσι, διακόπτοντας τὸν Νικολάϊ Πατγκόρνι, πρῶτο γραμματέα τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ. τῆς Οὐκρανίας ὁ Χρουστσὼφ τὸν κατηγόρησε ὡς ὑπεύθυνο γιατὶ ἄφησε νὰ κλαπῆ ἡ μισὴ γεωργικὴ παραγωγὴ τῆς Οὐκρανίας. 'Ο Πατγκόρνι ἀνεγνώρισε τὴν ὀρθότητα τῆς... παρατηρήσεως τοῦ ἄρχοντος τοῦ Κρεμλίνου, ἀλλὰ δὲν ἐξήγησε ποῖος τὴν ἔκλεψε, δηλαδὴ οἱ ἀγρότες ποὺ τὸ Κράτος τοὺς ἔχει ἀφαιρέσει τὰ πάντα. 'Εξ ἴσου δριμὺς ἦταν ὁ Χρουστσὼφ καὶ ἀπέναντι τοῦ Πολυάνσκυ, πρωθυπουργοῦ τῆς 'Ομοσπονδιακῆς Δημοκρατίατῆς Οὐκρανίας στὸν ὁποῖο εἶπε ὅτι «ὅσοι ἐξαπατοῦν τὸ κράτος θὰ πρέπει νὰ ἐκδιωχθοῦν ἀπὸ τὸ κόμμα, οἱανδήποτε θέσι καὶ ἂν κατέχουν». 'Ο ὑπαινιγμὸς ἦταν βαρύς.

Σὲ ἄλλες συνεδριάσεις τῆς Κ.Ε. ὁ Χρουστσὼφ κατηγόρησε τοὺς ὑπευθύνους τῆς σοβιετικῆς γεωργίας ὅτι παραμελοῦν τὰ καθήκοντά των. 'Απεκάλυψε ἐπίσης ὅτι οἱ διευθυνταὶ τῶν κολχὸζ ἀγόρασαν ἀπὸ τὰ κρατικὰ καταστήματα γεωργικὰ προϊόντα καὶ τὰ παρέδωσαν στὸ κράτος σὰν νέα παραγωγή, ἢ ἔσφαξαν ζῶα γιὰ νὰ παραδώσουν μεγάλες ποσότητες κρέατος καὶ νὰ ἐκπληρώσουν τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ προγράμματος! Χαρακτηριστικὴ ἐπίσης εἶναι ἡ καταγγελία τοῦ Χρουστσὼφ σχετικὰ μὲ τὴν κατασκευὴ γεωργικῶν μηχανῶν. 'Εχαρακτήρησε σὰν «ἐγκληματικὴ» τὴν δραστηριότητα τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ τοῦ ἐργοστασίου Ταγκαρόγκ, κ. Ἴζακσον, γιατὶ ὁ τελευταῖος ἀνέβαλε ἐπὶ ἕνα χρόνο τὴν δοκιμὴ μιᾶς νέας μηχανῆς καὶ τοῦτο πρὸς ὄφελος ἑνὸς κατασκευαστοῦ ποὺ εἶχε καθυστερήσει τὴν ὑποβολὴ τῶν ἰδικῶν του σχεδίων ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο χρόνο. 'Ο Ἴζακσον παρεδέχθη τὸ σφᾶλμα του καὶ προσπάθησε νὰ ἐξευμενίση τὸν Χρουστσὼφ λέγοντάς του ὅτι αὐτὸς «εἶναι ὁ ἰθύνων νοῦς δι' ὅτι ἀφορᾶ τὴν κατασκευὴ τῶν ἀγροτικῶν μηχανῶν» καὶ ὅτι «οἱ παρατηρήσεις του λαμβάνονται πάντοτε ὑπ' ὄψιν...». 'Ο Χρουστσὼφ ὅμως ἐπέμενε ὅτι μ' αὐτὲς τὶς κολακεῖες δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια εἶπε ὁ Χρουστσὼφ προσπαθώντας νὰ ἐπιρρίψη σ' ἄλλους τὴν εὐθύνη τῆς μειωμένης παραγωγῆς τοῦ 1960. Θὰ ἦταν ὅμως παράλειψις ἐὰν δὲν ἀναφέρωμε τὶς προτάσεις τοῦ Χρουστσὼφ σχετικὰ μὲ τὴ μελλοντικὴ ἀνάπτυξι τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Οἱ προτάσεις του αὐτὲς ὁμολογοῦν συγχρόνως καὶ τὶς ἀδυναμίες τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας. 'Ο Χρουστσὼφ λοιπὸν ἐπρότεινε:

α) τὴν αὔξησι τῶν γεωργικῶν ἐπενδύσεων.

β) τὴν ὀργάνωσι τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐπὶ ἐπιστημονικῶν βάσεων.

γ) τὴν ἀναδιοργάνωσι τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας,

δ) τὴν ἀρτιωτέρα ὀργάνωσι τῶν ἰνστιτούτων γεωργικῶν ἐρευνῶν,

ε) τὴν ἵδρυσι κεντρικῆς ὀργανώσεως ἐφοδιασμοῦ τῶν κολχὸζ καὶ σοβχὸζ μὲ γεωργικὰ μηχανήματα καὶ λιπάσατα,

στ) Τὴν ἀναθεώρησι τοῦ συστήματος συγκεντρώσεως ἀγροτικῶν προϊόντων ποὺ εἶναι «ἀτελέστατο» καὶ

ζ) Τὴν ἐκδίωξι ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία συγκεντρώσεως τῶν «παρεισάκτων καὶ ἀνεντίμων» (βλέπε Αὐγή, 21—1—61, σελ. 3. «'Ο λόγος τοῦ Χρουστσὼφ στὴν ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.»).

'Ο καλόπιστος ὅμως παρατηρητὴς ἀναρωτᾶται ἐὰν πράγματι προόδευσε ἡ σοβιετικὴ γεωργία—ὅπως τὴν παρουσιάζουν οἱ κομμουνισταὶ—θὰ ὑπῆρχε ἀνάγκη νὰ εἰσηγηθῆ ὁ Χρουσ-

---

(1) Σοβιετολογία ἀρ. 3, 1960. «'Η καθαίρεση τοῦ Κιρισένκο» καὶ ἀρ. 5 1960 «Τὸ πρόβλημα τοῦ ψωμιοῦ στὴν Ε.Σ.Σ.Δ.».

τσὼφ τὰ ἀναφερθέντα ἔξη σημεῖα τῶν μέτρων ποὺ πρέπει νὰ ληφθοῦν γιὰ νὰ ἀναπτυχθῆ μελλοντικὰ ἡ σοβιετικὴ γεωργία; Ὁ Χρουστσὼφ ὅμως ἀγνόησε τὸν σοβαρότερο παράγοντα ποὺ διατηρεῖ σὲ στασιμότητα τὴν γεωργικὴ παραγωγὴ δηλαδὴ τὸν γεωργό—ἐργάτη ποὺ δὲν ἐννοεῖ νὰ παράγη περισσότερο γιὰ τὸ σοβιετικὸ κράτος καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν βλέπει καμμιὰ καλυτέρευσι τοῦ βιοτικοῦ του ἐπιπέδου καὶ χάνοντας τὴν γῆ του ἔχασε καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν παραγωγή.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ Χρουστσωφικοῦ γεωργικοῦ προγράμματος

Γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ κομμουνισταὶ θριαμβολογοῦν συνεχῶς γιὰ τὰ οἰκονομικά τους ἐπιτεύγματα. Ἡ πραγματικότης ὅμως εἶναι διαφορετικὴ καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴν σοβιετικὴ γεωργία, ποὺ δὲν κατώρθωσε νὰ λύση τὸ «πρόβλημα τοῦ ψωμιοῦ». Ἔτσι τὸ 1952, ὁ Μαλένκωφ εἶχε ἀνακοινώσει στὸ 19ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. — ἐνώπιον τοῦ Στάλιν—ὅτι ἡ παραγωγὴ σιτηρῶν ἦταν πιὰ ὑπεραρκετὴ γιὰ νὰ καλύψη ὅλες τὶς ἀνάγκες τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ. Ἐπιπλέον ἐτόνισε ὅτι ἡ παραγωγὴ αὐτὴ κατέλειπε καὶ περισσεύματα γιὰ τὴν δημιουργία τῶν ἀναγκαίων κρατικῶν ἀποθεμάτων. Μετὰ τρία ὅμως χρόνια, δηλαδὴ τὸ 1955, ὁ Χρουστσὼφ διέψευσε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Μαλένκωφ ὡς ψευδεῖς καὶ γιὰ νὰ ἀποκτήση συμπάθειες ὑπεσχέθη νὰ λύση αὐτὸς τὸ πρόβλημα τοῦ ψωμιοῦ. Ἐπρότεινε λοιπὸν καὶ ἐπέτυχε τὴν ἔγκρισι ἑνὸς προγράμματος ἀξιοποιήσεως τῶν χέρσων ἐδαφῶν τοῦ Καζακστὰν (Κεντρικὴ Σοβιετικὴ Ἀσία) καὶ τῆς νοτιοδυτικῆς Σιβηρίας. Πάνω ἀπὸ 500.000 νέοι δῆθεν ἐθελονταὶ στάλθηκαν στὸ Καζακστὰν γιὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὸ ὄνειρο τοῦ Χρουστσώφ, δηλαδὴ τὴν μετατροπὴ τῶν χέρσων ἐδαφῶν σὲ γόνιμα ἐδάφη, καλλιεργούμενα μὲ σιτηρά. Ἱδρύθηκαν 1.200 γιγάντια σοβχὸζ (κρατικὰ ἀγροκτήματα) καὶ ἐδαπανήθησαν δισεκατομμύρια ρούβλια. Τὰ ἀποτελέσματα ὅμως ἦσαν πενιχρά. Μετὰ ἀπὸ μία θεαματικὴ αὔξησι τῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ 1958, τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Ἡ προσπάθεια νὰ καταστῆ τὸ Καζακστὰν, ὁ δεύτερος μετὰ τὴν Οὐκρανία σιτοβολὼν τῆ Ε.Σ.Σ.Δ., ἀπέτυχε. Ὁ Χρουστσὼφ ἐστήριζε πολλὰ στὸ ὄργωμα 320 ἑκατ. στρεμμάτων γῆς στὰ παρθένα ἐδάφη. Ἤλπιζε νὰ λύση ἔτσι τὸ ἐπισιτιστικὸ πρόβλημα τῆς Ε.Σ.Σ.Δ., ἀλλὰ ἡ ἀσταθὴς παραγωγικότης τῶν νέων ἐδαφῶν καὶ οἱ διαθέσεις τῶν γεωργῶν—ἐργατῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν νέων ἐθελοντῶν—μεταναστῶν τὸν διέψευσαν.

Παράλληλα ὅμως μὲ τὴν ἀξιοποίησι τῶν παρθένων ἐδαφῶν, ὁ Χρουστσὼφ προέβη καὶ σὲ ἄλλες μεταρρυθμίσεις. Ἀπεφάσισε νὰ ἐνισχύση τὸν κομματικὸ ἔλεγχο στὴν ὕπαιθρο, γι' αὐτὸ καὶ διάλεξε 6.000 κομματικὰ στελέχη ἀπὸ τὶς πόλεις καὶ τοὺς διόρισε διευθυντὰς στὰ μεγαλύτερα κολχόζ. Ἀπεφάσισε ἐπίσης (τὸ 1958) τὴν διάλυσι τῶν μηχανοτρακτερικῶν σταθμῶν καὶ τὴν πώλησι τῶν μηχανημάτων τους στὰ κολχὸζ (φυσικὸ ἦταν τὰ μικρὰ κολχὸζ νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἀγοράσουν μηχανὲς ἢ νὰ ἀγοράσουν μὲ ἐπαχθεῖς ὅρους), καθὼς καὶ τὴν μεγαλύτερη κρατικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι τῶν μεγάλων κολχὸζ σὲ βάρος τῶν σοβχὸζ—κρατικῶν ἀγροκτημάτων (βλέπε Σοβιετολογία, τεῦχος 3, 1960). Ἄλλα μέτρα ποὺ ἔλαβε ὁ Χρουστσὼφ ἦταν ἐκεῖνα γιὰ τὴν ἐνίσχυσι τῆς κτηνοτροφίας. Ἔτσι πρὶν δύο χρόνια, διαβεβαίωνε ὅτι ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. θὰ ξεπερνοῦσε τὶς Η.Π.Α. στὴν κατὰ κεφαλὴ παραγωγὴ καὶ κατανάλωσι τῶν κυριωτέρων κτηνοτροφικῶν προϊόντων (γάλα, βούτυρο, κρέας αὐγὰ κ.λ.π.)

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω μέτρα ἀποτελοῦσαν τὴν «νέα γεωργικὴ πολιτική» τοῦ Χρουστσώφ, ποὺ ἤλπιζε νὰ ὁδηγήσει στὴν σημαντικὴ αὔξησι τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς. Ἡ παραγωγὴ ὅμως τοῦ 1960, ὅπως καὶ ἐκείνη τοῦ 1959 τὸν διέψευσαν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν μείωσι τοῦ γοήτρου του. Ἡ παραγωγὴ αὐτὴ ἦταν 125 ἑκατ. τόννοι, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ φθάση, τὸ 1960, τοὺς 152 ἑκατ. τόννους, σύμφωνα μὲ τοὺς γεωργικοὺς στόχους τοῦ δευτέρου ἔτους τοῦ 7 ἐτοῦς σοβιετικοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος. Δηλαδή, ἡ παραγωγὴ τοῦ 1960 ὑπελείπετο τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸ πρόγραμμα κατὰ 21ο/ο. (Τὸ 7ετὲς προβλέπει παραγωγὴ 180 ἑκατ. τόννων γιὰ τὸ 1965. Τοῦτο καθίσταται ἤδη ἀδύνατον λόγω τῆς σημειουμένης ὀπισθοδρομήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς). Ὁ ἀναγνώστης ὅμως θὰ ἀναρωτηθῆ γιὰ τὶς αἰτίες τῆς μειώσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ τὰ δύο τελευταῖα χρόνια, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐπὶ σαράντα ὁλόκληρα χρόνια παρατηρουμένη διαρκῆ στασιμότητα στὸν τομέα αὐτό. Πρὶν ἀπαντήσουμε καλὸ θὰ εἶναι νὰ δώσουμε μιὰ εἰκόνα τῆς ἐξελίξεως τῆς σοβιετικῆς γεωργίας καὶ τοῦτο μὲ βάσι ἐπίσημα σοβιετικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς σοβιετικῆς γεωργίας

Τὸ 1960 ἔκλεισαν σαράντα χρόνια σοβιετικῆς γεωργικῆς πολιτικῆς καὶ τριάντα χρόνια κολλεκτιβιστικῆς παραγωγῆς. (Τὸ 1930 ἔγινε ἡ βίαιη καὶ αἱματηρὴ κολλεκτιβοποίησις τῆς γῆς). Τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶναι καθόλου ἐνθαρρυντικὰ καὶ αὐτὸ συνάγεται ἀπὸ τὴν μελέτη αὐτῶν τούτων τῶν σοβιετικῶν στατιστικῶν.

Ἡ μελέτη τῶν σοβιετικῶν στατιστικῶν δεδομένων ἀποδεικνύει ὅτι ἡ πρόοδος ποὺ ἐπραγματοποιήθη στὴν σοβιετικὴ γεωργία εἶναι μηδαμινή, ἀφοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν παραγωγὴ τοῦ 1913, ἡ σημερινὴ γεωργικὴ παραγωγὴ ηὐξήθη κατὰ 45ο/ο (στὴν Ἑλλάδα μέσα στὰ δέκα μόνον τελευταῖα χρόνια ηὐξήθη κατὰ 55ο/ο) οἱ καλλιεργηθεῖσες ἐκτάσεις ηὐξήθησαν κατὰ 14,4ο/ο, ἡ στρεμματικὴ ἀπόδοσις ηὐξήθη κατὰ 26,8ο/ο καὶ ἡ κατὰ κεφαλὴν ἀγροτικὴ παραγωγὴ κατὰ 10,5ο/ο μόνον. Πάντως, ἡ σημερινὴ σοβιετικὴ γεωργικὴ παραγωγὴ (ποὺ κατὰ τὰ 90ο/ο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν παραγωγὴ σιτηρῶν) κατῆλθε ὄχι μόνον στὰ ἐπίπεδα τοῦ 1956 ἀλλὰ ἐὰν ἐξετασθῆ μὲ βάσι τὶς δηλώσεις τοῦ προσφάτως καθαιρεθέντος σοβιετικοῦ ὑπουργοῦ γεωργίας Μάτσκεβιτς (Πράβντα 19 Ἰουνίου 1960), τότε δύναται νὰ ὑποστηριχθῆ ὅτι βρίσκεται στὰ ἴδια ἐπίπεδα μὲ ἐκεῖνα τοῦ 1913! Τὴν ἀποτυχία τῆς σοβιετικῆς γεωργίας μπορεῖ νὰ τὴν διαπιστώση

ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν ἑπόμενο πίνακα ποὺ ἐλήφθη ἀπὸ τὴν ἐπίσημη σοβιετικὴ ἔκδοσι: «Ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. σὲ ἀριθμοὺς τὸ 1959» (Μόσχα 1960, σελ. 123, 124 καὶ 131).

	1913	1953	1956	1958	1959
1. Ἀκαθάριστος παραγωγὴ (ἑκατ. τόννοι)	86,0	82,5	127,6	141,2	124,8
Δείκτης: (1913—100)	100,0	95,9	148,4	164,2	145,1
2. Καλλιεργηθεῖσες ἐκτάσεις (ἑκατ. ἑκτάρια ἕνα ἑκτ.=10 στρεμμ.)	104,6	106,7	128,3	125,2	119,7
Δείκτης: (1913—100)	100,0	102,0	122,6	119,6	114,4
3. Παραγωγὴ κατὰ ἑκτάριο (σὲ τόννους)	0,82	0,78	1,00	1,13	1,04
Δείκτης: (1913—100)	100,0	95,1	121,9	137,8	126,8

Ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω πίνακα συνάγονται τὰ ἑξῆς:

α) Τὸ 1953, τελευταῖο χρόνο τῆ σταλινικῆς περιόδου, ἡ ἀκαθάριστος γεωργικὴ παραγωγὴ ἦταν κατωτέρα τῆς παραγωγῆς τοῦ 1913! Τὸ ἴδιο ἴσχυε καὶ γιὰ τὴν ἀπόδοσι τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων ποὺ ἦσαν μεγαλύτερες ἐκείνων τοῦ 1913 κατὰ 2ο/ο μόνον!

β) Τὸ 1959 ἡ παραγωγὴ εἶναι ἀνωτέρα τῆς τοῦ 1913 κατὰ 45ο/ο, οἱ καλλιεργούμενες ἐκτάσεις κατὰ 14,4ο/ο καὶ ἡ στρεμματικὴ ἀπόδοσις κατὰ 26,8ο/ο.

γ) Τὰ ἴδια ἰσχύουν καὶ γιὰ τὴν παραγωγὴ τοῦ 1960 ποὺ βρίσκεται στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὴν παραγωγὴ τοῦ 1959.

δ) Ἡ παραγωγὴ ὅμως τοῦ 1960 συγκρινομένη μὲ ἐκείνην τοῦ 1958 εἶναι κατωτέρα αὐτῆς κατὰ 14,6ο/ο. Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τὶς καλλιεργούμενες ἐκτάσεις (μείωσις 5ο/ο) καὶ τὴν στρεμματικὴ ἀπόδοσι τῆς παραγωγῆς (μείωσις 9ο/ο).

Ἂν ληφθοῦν ὅμως ὑπ' ὄψι οἱ δηλώσεις τοῦ Μάτσκεβιτς (Πράβντα, 19 Ἰουνίου 1960), ὡς πρὸς τὶς καλλιεργηθεῖσες ἐκτάσεις τὸ 1953 καὶ τὸ 1959, τότε ἡ κατάστασις τῆς σοβιετικῆς γεωργίας εἶναι πολὺ πιὸ θλιβερή. Κατὰ τὸν Μάτσκεβιτς τὸ 1953 ἐκαλλιεργήθησαν 153 ἑκατ. ἑκτάρια καὶ τὸ 1959 196 ἑκ. ἑκτάρια, ὁπότε μὲ βάσι τὴν παραγωγὴ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ἀλλάζει, πρῶτον ἡ κατὰ ἑκτάριο παραγωγὴ ἡ ὁποία γιὰ τὸ 1953 πέφτει στὰ 540 καὶ γιὰ τὸ 1959 στὰ 630 κιλὰ ἔναντι 820 κιλῶν τοῦ 1913!

Συμπέρασμα: Ἡ κατὰ ἑκτάριο ἀπόδοσις εἶναι σήμερα μειωμένη ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνη τοῦ 1913 κατὰ 30ο/ο!.

Περισσότερον ὅμως ὀλεθρία εἶναι ἡ σύγκρισις εἰς τὴν κατὰ κεφαλὴν παραγωγὴ σιτηρῶν. Ὁ ἑπόμενος πίναξ τοῦ ὁποίου τὰ στοιχεῖα ἐδημοσιεύθησαν στὴν ἐπίσημη σοβιετικὴ ἔκδοσι. «Ἡ Ἐθνικὴ Οἰκονομία τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. τὸ 1959» εἶναι πολὺ διαφωτιστικός.

	1913	1953	1956	1958	1959
Σοβιετικὸς Πληθυσμὸς (ἑκατ.)	159,2	189,7	199,0	205,5	208,8
Ἀκαθ. παραγωγὴ (ἑκατ. τόννοι)	86,0	82,5	127,7	141,2	124,8
Κετὰ κεφαλὴ παραγωγὴ (κιλὰ)	541	435	638	683	598
Δείκτης 1913—100	100,0	80,4	117,9	126,2	110,5

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου συνάγεται ὅτι τὸ 1959 ἡ κατὰ κεφαλὴν παραγωγὴ ἦταν ἀνώτερη τῆς τοῦ 1913 κατὰ 10,5ο/ο μόνο. Ἐὰν ὅμως ληφθῆ ὑπ' ὄψι τὸ στάσιμο τῆς παραγωγῆς τοῦ 1960 καὶ ἡ ἐτησία αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ ,3,5 ἑκατ. τότε ἡ κατὰ κεφαλὴ παραγωγὴ τοῦ 1960 κατῆλθε στὰ 584 κιλὰ καὶ ἦταν ἀνώτερη ἐκείνης τοῦ 1913 μόνον κατὰ 8ο/ο!

Συμπέρασμα: Σήμερα ἡ κατὰ κεφαλὴν παραγωγὴ γεωργικῶν προϊόντων στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. εἶναι μεγαλύτερη ἐκείνης τοῦ 1913 μόνον κατὰ 8ο/ο!

Οἱ αἰτίες ποὺ διατηροῦν τὴν σοβιετικὴ γεωργία σὲ κατάστασι στασιμότητος.

Οἱ βασικὲς αἰτίες εἶναι δύο: α) ἡ παραγνώρισις τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος καὶ β) ἡ κακὴ ὀργάνωσις τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας.

α) Ἡ παραγνώρισις τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος. Οἱ σοβιετικοὶ ἡγέται ἀγνοοῦν τὸν ἄνθρωπο τὸν περιφρονοῦν καὶ τὸν χρησιμοποιοῦν σὰν πειραματόζωο, γιὰ νὰ ἐπιτύχουν ἀπραγματοποίητα κατορθώματα παραγωγῆς, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι θὰ συμβάλουν στὴν οἰκοδόμησι τοῦ κομμουνισμοῦ. Οἱ ἄρχοντες τοῦ Κρεμλίνου ζητοῦν παραγωγὴ καὶ μόνο... παραγωγή, χωρὶς νὰ δίδουν κανένα ἀντάλλαγμα βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν σοβιετικῶν χωρικῶν Ἀπὸ τὸ 1917 ἡ ἀγροτικὴ τάξις τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. ἔζησε μόνο ὄχι μὲ ὑποσχέσεις, ἀλλὰ καὶ ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενο μιᾶς συνεχοῦς ἐκμεταλλεύσεως.

Πρὶν τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1917 οἱ μποσλεβίκοι ὑπεσχέθησαν στοὺς ἀκτήμονες γεωργοὺς ἰδιόκτητη γῆ. Τοῦτο ἀποτέλεσε μέρος τῆς μπολσεβικικῆς πολιτικῆς,γιὰ νὰ τοὺς ξεσηκώσει ἐναντίον τῶν γαιοκτημόνων καὶ τῶν κουλάκων, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν ἀστικὴ τάξι τοῦ χωριοῦ. Οἱ ἀκτήμονες ἅρπαξαν μὲ τὴν βία τὴν γῆ τῶν γαιοκτημόνων καὶ μάλιστα μὲ τὴν καθοδήγησι τῶν περιβοήτων «ἐπιτροπῶν φτωχολογιᾶς» ποὺ ὀργάνωσαν οἱ κομμουνισταὶ στὴν ὕπαιθρο κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου (1918—1921). Μετὰ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο ὅμως οἱ κομμουνισταὶ ἐψήφισαν τὸν «φόρο σὲ εἶδος» ποὺ ὑπεχρέωνε

τοὺς γεωργοὺς νὰ παραδίδουν στὸ κράτος ὡρισμένη ποσότητα τῆς παραγωγῆς των. Συγχρόνως ἐκήρυξαν τὴν γῆ κρατικὴ ἰδιοκτησία, ἀλλὰ διετήρησαν προσωρινὰ τὸ σύστημα τῆς ἀτομικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς. Αὐτὸ τὸ ἔκαναν γιὰ νὰ μὴν ἐπεκταθῆ ὁ λιμὸς ποὺ ἄρχισε νὰ ἐμφανίζεται κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πληγοῦν τὰ ἀστικὰ κέντρα τῆς Ρωσίας. Τὸ σύστημα τῆς ἀτομικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς διετηρήθη μέχρι τὸ 1930, ὁπότε ἄρχισε ἡ βίαιη κολλεκτιβοποίησις τῆς γῆς. Τὸ σοβιετικὸ κράτος ἐπῆρε τὴν γῆ ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς καὶ τοὺς ἐνέταξε στὰ κολχὸζ (συλλογικὰ ἀγροκτήματα) καὶ στὰ σοβχὸζ (κρατικὰ ἀγροκτήματα). Ὅσοι ἀντέστησαν ἐξοντώθησαν. Ὁ ἴδιος ὁ Στάλιν ὡμολόγησε ὅτι γιὰ νὰ ἐπιτύχη ἡ κολλεκτιβοποίησις τῆς γῆς ἐθανατώθησαν 5.000.000 ρώσων ἀγροτῶν καὶ ἐξετοπίσθησαν στὴ Σιβηρία 240.000 οἰκογένειες κουλάκων (Τὸ 15ο/ο τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας εἶχε ἐξοντωθεῖ).

Ἀπὸ τὸ 1930 ἐπέρασαν τριάντα χρόνια καὶ οἱ ἀκτήμονες σοβιετικοὶ γεωργοὶ ἐργάζονται ἔκτοτε γιὰ τὸ Κράτος—γαιοκτήμονα καὶ ἐργοδότη τους. Στὰ σοβχὸζ πέρνουν ἡμερομίσθιο καὶ ὑπόκεινται στὴ νόρμα. Στὰ κολχὸζ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ παραδίδουν στὸ κράτος τὸ 50ο/ο τῆς παραγωγῆς (φόρος σὲ εἶδος) καὶ τοῦτο γιατὶ τὸ κράτος εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τῆς γῆς. Τὸ ὑπόλοιπο 50ο/ο διαιρεῖται σὲ δυὸ ἄνισα μέρη. Τὸ 30ο/ο τῆς παραγωγῆς παραδίδεται ὑποχρεωτικὰ στὴν κρατικὴ συγκέντρωσι, σὲ τιμὲς καθωρισμένες αὐθαίρετα ἀπὸ τὶς σοβιετικὲς ἀρχές. Τὸ ὑπόλοιπο 20ο/ο μένει στὰ κολχὸζ καὶ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν σπορὰ καὶ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν κολχόζνικων.

Κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὶς συνθῆκες, εἶναι φυσικό, οἱ χωρικοὶ νὰ μὴν ἔχουν καμμιὰ διάθεσι γιὰ αὔξησι τῆς παραγωγῆς. Γιατὶ νὰ παράγουν περισσότερο γιὰ τὸ κράτος ! Τὸ βασικὸ κίνητρο τῆς ηὐξημένης παραγωγῆς, δηλαδὴ τὸ κέρδος, εἶναι ἀνύπαρκτο. Τὸ πείραμα λοιπὸν τῆς κολλεκτίβας ἀπέτυχε. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη συνέβαλε στὴν ἀποτυχία αὐτή. Στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ἐδημιουργήθησαν δύο κατηγορίες κολχὸζ : Τὰ πλούσια καὶ τὰ φτωχά. Τὰ πρῶτα ἀποτελοῦν βεβαίως τὴν μειοψηφία. Τὸ σοβιετικὸ καθεστὼς ποὺ ἐκθειάζει τὴν ἀταξικὴ κοινωνία, δημιούργησε τάξεις καὶ μέσα στὴν τάξι τῶν γεωργῶν: τὴν τάξι τῶν πλουσίων κολχόζνικων καὶ τὴν τάξι τῶν φτωχῶν κολχόζνικων ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν πλειοψηφία τῶν γεωργῶν. Φυσικὸ λοιπὸν εἶναι νὰ ἔχη δημιουργηθῆ μιὰ ἔντασις μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν πλουσίων καὶ φτωχῶν κολχὸζ ποὺ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία ἀπὸ τὶς μορφὲς τῆς πάλης τῶν τάξεων ποὺ μαίνεται στὴν Ε.Σ.Σ.Δ.

Οἱ κομμουνισταὶ ὅμως ποὺ φημίζονται γιὰ τοὺς πειραματισμούς των, σκέπτονται νὰ ὑποβάλουν τὸν σοβιετικὸ χωρικὸ καὶ σὲ ἄλλες ταλαιπωρίες.

Πρόκειται γιὰ τὶς ἀγροτουπόλεις ποὺ θέλουν νὰ ἱδρύσουν κατὰ τὸ πρότυπο τῶν κινεζικῶν κοινοβίων. Στὸ Καζακστὰν ἄρχισαν ἤδη νὰ λειτουργοῦν, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐδόθη ἡ σχετικὴ δημοσιότης. Παρ' ὅλο ποὺ ἡ τελευταῖα ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. ἐπρόκειτο νὰ συζητήση τὸ θέμα τῶν ἀγροτουπόλεων, τὸ ἀπέφυγε, γιατὶ δὲν συνέφερε σήμερα στὴν πολιτικὴ τοῦ Χρουστσὼφ νὰ προκληθεῖ νέος σάλος παρόμοιος μὲ ἐκεῖνον τοῦ 1930.

β) Ἡ ἀσθένεια τῆς κακῆς ὀργανώσεως τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας.

Τὸ σοβιετικὸ οἰκονομικὸ σύστημα πάσχει ἀπὸ μία χρονία ἀσθένεια ποὺ ὀνομάζεται κακὴ ὀργάνωσις. Τὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο τῆς σοβιετκῆς γεωργίας καὶ οἱ δυσκολίες ποὺ συναντοῦν οἱ σοβιετικοὶ ἁρμόδιοι νὰ ἀξιοποιήσουν τὶς τεράστιες δυνατότητες τῆς σοβιετικῆς γῆς, ὀφείλεται στὴν ἀδυναμία τῆς τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ὀργανώσεως καθὼς καὶ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς τοῦ Κρεμλίνου. Παρ' ὅλες τὶς προπαγανδιστικὲς διακηρύξεις τῶν σοβιετικῶν ἡγετῶν γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τοῦ σοβιετικοῦ γεωργικοῦ τομέως, δὲν κατόρθωσαν ἀκόμη νὰ ὀργανώσουν ἐπιστημονικὰ καὶ ὀρθολογιστικὰ τὴν γεωργικὴ παραγωγή. Τὴν ἀπόδειξι τῶν ἀνωτέρω μᾶς τὴν δίδουν τὰ διάφορα σοβιετικὰ γεωργικὰ συνέδρια, οἱ ὁλομέλειες τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ τὰ δημοσιεύματα τοῦ σοβιετικοῦ τύπου. Οἱ ἐλλείψεις καὶ οἱ ἀδυναμίες αὐτὲς εἶναι :

I) ἡ ἀντιεπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῆς παραγωγῆς (ἐκτατικὴ καὶ ὄχι ἐντατικὴ καλλιέργεια).

II) Οἱ ἐλλείψεις ἐμψύχου ὑλικοῦ καὶ κεφαλαίων γιὰ γεωργικὲς ἐπενδύσεις (ἐγγειοβελτιωτικὰ ἔργα, παραγωγὴ λιπασμάτων, τεχνικὰ ἔργα ἀποθῆκες, μηχανές, συγκοινωνίες κ.λ.π.).

Ἂς τὰ ἐξετάσουμε:

I) Ἡ ἀντιεπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῆς παραγωγῆς.

Ἐνδιαφέρον εἶναι νὰ ἀρχίσωμε ἀπὸ τὴν διάσκεψι τῆς Μόσχας (14—17 Ἰουνίου 1960) ποὺ συγκέντρωσε τοὺς γεωργικοὺς ἐμπειρογνώμονες ἀπὸ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. (ἔλαβαν μέρος 3,500 εἰδικοί, ἀνεγνώσθησαν 142 ἐκθέσεις καὶ ὡμίλησαν 326 ἄτομα). Κύριο, θέμα τῆς διασκέψεως ἦταν ἡ ἐξεύρεσις τῶν ἐπιστημονικῶν τρόπων μέσω τῶν ὁποίων θὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς γεωργίας σὲ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Σύμφωνα μὲ ἕνα κύριο ἄρθρο τῆς Πράβντα (21 Ἰουνίου 1960) οἱ σύνεδροι τῆς διασκέψεως συγκέντρωσαν τὴν προσοχή τους στὰ προβλήματα «τῆς αὐξήσεως τῆς γονιμότητος τῆς καλλιεργούμενης γῆς, τῆς αὐξήσεως τῆς ἀποδοτικότητος τῶν ἀγρῶν καὶ τῆς παραγωγικότητος τῆς κτηνοτροφίας» καὶ τέλος στὸ βασικὸ πρόβλημα «τῆς ἀναπτύξεως τῶν κολχὸζ καὶ σοβχὸζ ὥστε νὰ καταστοῦν πρότυπα ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων». Πῶς ὅμως εἶναι δυνατὸ νὰ αὐξηθῆ ἡ γονιμότης καὶ ἡ ἀποδοτικότης τῆς γῆς (γιὰ νὰ αὐξηθῆ ἡ παραγωγή), ὅταν ὅπως ἐδήλωσε ὁ Χρουστσὼφ,

«...θὰ πρέπη νὰ καταργηθῆ ὁ ἐκτατικὸς τρόπος καλιεργείας ποὺ βασίζεται στὴν ἐπέκτασι τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων μὲ τὴν ἀξιοποίησι τῶν παρθένων ἐδαφῶν καὶ νὰ υἱοθετηθῆ ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια ποὺ ἀποδίδει τὸ ἀνώτατο ὅριο παραγωγῆς σὲ κάθε ἑκτάριο γῆς...» (Πράβντα, 19 Ἰουνίου 1960).

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω συμπεραίνεται ὅτι συνεχίζεται στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐκτατικῆς

καλλιέργειας ποῦ εἶναι ἀντιεπιστημονικὴ καὶ ἀποδίδει μικρὴ παραγωγή. Οἱ αἰτίες ποὺ ὁδηγοῦν στὴν ἐκτατικὴ καλλιέργεια εἶναι πολλές: ἔλλειψις γεωργικῶν μηχανῶν καὶ χημικῶν λιπασμάτων, ἔλλειψις ἐπενδύσεων σὲ γεωργικὰ ἔργα καὶ ἄλλες ἀσθένειες ἀπὸ τὶς ὁποῖες πάσχει ἡ σοβιετικὴ γεωργικὴ οἰκονομία. Ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξι τῆς κτηνοτροφίας ἡ Πράβντα (13 Ἰουνίου 1960) ἀνέφερε ὅτι, οἱ θάνατοι τῶν παραγωγικῶν ζώων καὶ ἡ μείωσις τῆς παραγωγῆς γάλακτος ἀπὸ τὶς ἀγελάδες ὀφείλετο στὴν ἔλλειψι ζωοτροφῶν. Πῶς λοιπὸν θὰ πραγματοποιηθῆ ἡ προφητεία τοῦ Χρουστσὼφ σχετικὰ μὲ τὴν αὔξησι τῆς κατὰ κεφαλὴν παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως γαλακτοκομικῶν προϊόντων, σὲ ἐπίπεδα ἀνώτερα ἐκείνων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς;

Οἱ ἄρχοντες ὅμως τοῦ Κρεμλίνου βρῆκαν ἕνα ἄλλο εἶδος ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῆς σοβιετικῆς γεωργικῆς παραγωγῆς. Ἐμελέτησαν τὴν ἐξειδίκευσι τῆς παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων κατὰ περιοχές. Κατὰ τοὺς σοβιετικοὺς ἡγέτες (Πράβντα, 15 Ἰουνίου 1960), ὁ καλύτερος τρόπος αὐξήσεως τῆς ἀποδοτικότητος τῆς γεωργίας εἶναι ἡ κατὰ περιφερείας ἐξειδίκευσις τῶν καλλιεργειῶν. Μὲ βάσι τὶς κλιματικὲς καὶ φυσικὲς συνθῆκες καθὼς καὶ «τὶς ἀνάγκες τοῦ κράτους γιὰ ὁρισμένα γεωργικὰ προϊόντα», τὸ σύνολο τοῦ ἐδάφους τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. θὰ πρέπη νὰ ὑποδιαιρεθῆ σὲ 39 γεωργικὲς περιφέρειες. Κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς περιφέρειες αὐτὲς θὰ παράγη τὰ προϊόντα ἐκεῖνα ποὺ θὰ προσφέρονται καλύτερα στὴν καλλιέργεια καὶ θὰ παρουσιάζουν μεγαλύτερη ἀποδοτικότητα.

Οἱ γεωργικὲς περιφέρειες θὰ ἐξειδικευθοῦν στὴν παραγωγὴ θερινῶν καὶ χειμερινῶν σιτηρῶν, ζαχαροκαλάμου, βαμβακιοῦ, κτηνοτροφῶν, κτηνοτροφικῶν προϊόντων κ.λ.π. Ἡ ἐξειδίκευσις θὰ ἐφαρμοσθῆ ὄχι μόνο κατὰ περιφερείας, ἀλλὰ καὶ κατὰ κολχὸζ καὶ σοβχόζ. Κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἐξειδικευθῆ στὴν παραγωγὴ δύο ἢ τριῶν προϊόντων εἴτε δύο ἢ τριῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἐνῶ σὲ ὁρισμένες περιφέρειες θὰ ἐξειδικευθῆ στὴν παραγωγὴ ἑνὸς μόνο εἴδους. Γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅμως τὰ ἀνωτέρω θὰ πρέπη νὰ ἐφαρμοσθῆ μία δραστικὴ ἀναδιοργάνωσις τῆς σοβιετικῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Ἡ προτεινομένη ἐξειδίκευσις δὲν εἶναι νέα στὴν ἱστορία τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Οἱ ρίζες της βρίσκονται κατὰ τὸν Μάτσκεβιτς στὴν Οὐκρανία ὅπου ἐφηρμόσθη τὸ 1939 κατόπιν εἰσηγήσεως καὶ προσωπικῆς συμμετοχῆς τοῦ Χρουστσώφ. Τὸ 1956 ἐπανεξετάσθη τὸ πρόβλημα τῆς ἐξειδικεύσεως τῆς παραγωγῆς. ἀπὸ τὴν Πανενωσιακὴ Ἀκαδημία Γεωργικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἀπὸ διάφορα γεωργικὰ ἰνστιτοῦτα ἐρευνῶν, εἶχαν μάλιστα ληφθῆ πρακτικὰ μέτρα ἐφαρμογῆς της σὲ ὡρισμένα κολχὸζ καὶ σοβχόζ. Ἀλλὰ ὁ Μάτσκεβιτς παρεδέχθη ὅτι τα μέτρα αὐτὰ προκάλεσαν τὴν ἀντίστασι τῶν κολχόζνικων καὶ τῶν ἐργατῶν τῶν σοβχόζ:

«Δυστυχῶς, εἶπε ὁ Μάτσκεβιτς, ὡρισμένα κολχὸζ καὶ σοβχὸζ νομίζουν ὅτι εἶναι ἐπωφελὴς ἡ παραγωγὴ πολλῶν εἰδῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ δὲν καταλαβαίνουν ὅτι τοῦτο εἶναι καταστρεπτικὸ ἀπὸ τὴν ἄποψι τῆς παραγωγικότητος». (Πράβντα, 15 Ἰουνίου 1960).

Ἡ δήλωσις αὐτὴ τοῦ Μάτσκεβιτς ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος κατηγορίας κατὰ τῶν κολχὸζ καὶ σοβχόζ. Ἡ ἀντίστασίς τους ὅμως νὰ ἐφαρμόσουν τὴν κυβερνητικὴ πολιτικὴ τῆς ἐξειδικεύσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ὀφείλεται σὲ κἄτι ἄλλο. Κατάλαβαν ὅτι οἱ πραγματικοὶ σκοποὶ τῶν σοβιετικῶν ἡγετῶν ἦταν νὰ προσαρμόσουν τὴν παραγωγὴ στὴ ζήτησι ἀπὸ τὸ κράτος γεωργικῶν προϊόντων χωρὶς νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψι τους τὶς ἀνάγκες σὲ γεωργικὰ εἴδη τῶν κολχόζνικων καὶ τῶν ἐργατῶν τῶν σοβχόζ. Ἡ προτεινομένη ἐξειδίκευσις τῆς παραγωγῆς εἶναι ἕνα νέο εἶδος ἐκμεταλλεύσεως τῶν σοβιετικῶν χωρικῶν ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ τὸ κράτος, ἐκμεταλλεύσεως ποὺ εἶναι τόσο προσφιλὴ στὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα. Μὲ τὴν ἐξειδίκευσι τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, τόσο στὰ ἐπίπεδα τῶν κολχὸζ καὶ σοβχόζ, ὅσον καὶ στὰ κατὰ περιφερείας ἐπίπεδα, τὸ Κ.Κ.Σ.Ε. ἐπιδιώκει νὰ ὑποδουλώση ἀκόμη περισσότερο τοὺς χωρικούς, ἀφοῦ γιὰ τὰ εἴδη ποὺ δὲν θὰ παράγουν, θὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλὴ θέλησι τοῦ κράτους ποὺ θὰ τοὺς τὰ προμηθεύη ὅταν θέλη καὶ στὶς ποσότητες ποὺ θὰ θέλη. Ἂν ληφθῆ ὅμως ὑπ' ὄψι ακαὶ ἡ χρονία ἔλλειψις καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, τότε ἡ ἐνδεχομένη ἐφαρμογὴ τῆς ἐξειδικεύσεως θὰ χειροτερεύση τὴν κατάστασι.

ΙΙ) Οἱ ἐλλείψεις ἐμψύχου ὑλικοῦ καὶ κεφαλαίων γιὰ γεωργικὲς ἐπενδύσεις.

Ὅταν στὶς 23 Φεβρουαρίου 1954 ὁ Χρουστσὼφ εἰσηγήθη στὴν Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. τὸ σχέδιο ἀξιοποιήσεως τῶν παρθένων ἐδαφῶν τοῦ Καζακστάν, ποὺ θὰ ἔλυνε τὸ πρόβλημα ἐπισιτισμοῦ τοῦ ρωσσικοῦ λαοῦ, ἐζήτησε συγχρόνως καὶ τὴν ἀποστολὴ μεταναστῶν στὶς περιοχὲς αὐτὲς γιὰ τὶς σχετικὲς ἐργασίες. Ὁ Χρουστσὼφ ἀπηυθύνθη στοὺς νέους καὶ ἔκανε ἔκκλησι στὰ πατριωτικά τους αἰσθήματα. Πράγματι, στὸ 20ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε., ὁ τότε γενικὸς γραμματεὺς τῆς Κομσομόλ· (νεολαίας) ἀνεκοίνωσε ὅτι «400.000 νέοι πατριῶτες ἀνταποκρίθησαν στὴν ἔκκλησι τοῦ κόμματος καὶ ἀνεχώρησαν γιὰ τὶς παρθένες γαῖες» (βλέπε Σοβιετολογία ἀρ. 5 καὶ 8-1960). Στὰ χρόνια ποὺ ἀκολούθησαν ἐστάλησαν καὶ ἄλλοι δῆθεν ἐθελονταὶ στὶς στέππες τοῦ Καζακστὰν κυρίως ἀπὸ τὶς τάξεις τῶν ἀπολυομένων ἀπὸ τὸν σοβιετικὸ στρατό. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ὅτι ἡ κατὰ 1.200.000 ἄνδρες μείωσις τῶν ἐνόπλων σοβιετικῶν δυνάμεων κατὰ τὸ 1960 ἀπέβλεπε κυρίως στὴν ἐξεύρεσι ἐμψύχου ὑλικοῦ γιὰ νὰ ἀποσταλῆ στὶς ὑπὸ ἀξιοποίησι περιοχὲς τοῦ Καζακστάν. Τὸ πρόβλημα ὅμως τῆς ἀποστολῆς καὶ ἄλλων μεταναστῶν ὑφίσταται. Στὴν ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε τοῦ Δεκεμβρίου 1959 ὁ Χρουστσὼφ ὑπεσχέθη νὰ λύση τὸ πρόβλημα αὐτό. Κρίνοντας ἀπὸ ἐπίσημες σοβιετικὲς ἐκθέσεις καὶ σοβιετικὰ δημοσιεύματα ἡ ἔλλειψις ἐργατικῶν γεωργικῶν χεριῶν ἦταν πιὸ ἔντονη τὸ 1960. Βεβαίως, οἱ σοβιετικοὶ ἡγέται ἔλαβαν διάφορα μέτρα. Ὅμως, οἱ συνθῆκες ἐργασίας, ἡ ἔλλειψις ἀνθρωπίνων ὅρων διαβιώσεως, τὰ μικρὰ ἡμερομίσθια ,κ.λ.π. ἐμπόδισαν τὴν ἐθελοντικὴ μετάβασι στὶς παρθένες γαῖες. (βλέπε Σοβιετολογία, «Τὸ πρόβλημα τοῦ ψωμιοῦ στὴν Ε.Σ.Σ.Δ.»

ἀρ. 5-1960. σελὶς 40 καὶ «Αἱματηρὴ ἀντικομμουνιστικὴ ἐξέγερσις στὸ σοβιετικὸ Καζακστὰν» ἀρ. 8, 1960, σελὶς 39). Ἀκόμη καὶ οἱ πειθαρχικοὶ σοβιετικοὶ στρατιῶται δὲν μπόρεσαν νὰ ἐργασθοῦν ἐκεῖ λόγω τῶν ἀθλίων βιοτικῶν συνθηκῶν ποὺ ὑφίστανται (Κράσναγια Ζβεζντά, 23 Αὐγ. 1960). Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τοὺς ἀνειδίκευτους ἐργάτες—γεωργοὺς ποὺ ἔχει ἀνάγκη τὸ Καζακστὰν ὑπάρχει καὶ ἔλλειψις σὲ μεγαλύτερο βέβαια βαθμό, εἰδικευμένων. «Ἔχουμε ἔλλειψι ἐργατῶν καὶ ἰδιαίτερα εἰδικευμένων» (Κομσομόλσκαγια Πράβντα. 18 Νοεμβρ. 1960).

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐλλείψεως ἐργατικῶν χεριῶν ἦσαν ὀλέθρια γιὰ τὴν παραγωγή. Τὸ 1959, 15.000.000 στρέμματα γῆς καλλιεργουμένης μὲ σιτηρά, ἔμειναν ἀθέριστα λόγω ἐλλείψεως ἐργατῶν (ὁδηγῶν καὶ χειριστῶν γεωργικῶν μηχανῶν) καὶ σκεπάστηκαν ἀπὸ τὰ χιόνια. Γιὰ νὰ μὴ συμβῆ τὸ ἴδιο τὸ 1960 ἐστάλησαν ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ρωσία 38 ὁμάδες ἀποτελούμενες ἀπὸ 200 εἰδικευμένους ἐργάτες ἡ κάθε μιὰ (Στροϊτέλναγια Γκαζέτα, 25 Μαΐου 1960). Ἀπὸ τὴν Οὐκρανία ἐστάλησαν 30.000 ὁδηγοὶ καὶ χειρισταὶ τρακτὲρ καὶ θεριζοαλωνιστικῶν μηχανῶν καὶ 25.000 μηχανικοὶ (Παρτίναγια Ζίζν Καζακστάνα, 1960, Ἀρ. 9, σελὶς 3). Στὸ Καζακστὰν ἐπεστρατεύθησαν γιὰ τὸν θερισμὸ 150.000 νέοι (Καζακστάνσκαγια Πράβντα, 2 Σεπτεμβρίου 1960). Τέτοια παραδείγματα ἀποστολῶν ἐργατῶν στὸ Καζακστὰν συναντοῦνται κατὰ δεκάδες στὶς σοβιετικὲς ἐφημερίδες. Ὠφέλησαν ὅμως ἢ ὄχι ; Κατὰ τὴν Πράβντα τῆς 28 Σεπτ. 1960 πάνω ἀπὸ 8.000.000 στρέμματα μὲ σιτηρὰ ἔμειναν ἀθέριστα. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τῆς νοτιοδυτικῆς Σιβηρίας.

Ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψι κεφαλαίων γιὰ τὴν κατασκευὴ ἐγγειοβελτιωτικῶν καὶ λοιπῶν γεωργικῶν ἔργων, ὁ Χρουστσὼφ ἐπρότεινε στὴν ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Ἰανουαρίου 1960 (Αὐγή, 21—1—61).

> «Τὴν διάθεσι μεγαλυτέρων κεφαλαίων γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ παραγωγῆς εἰδῶν εὐρείας καταναλώσεως καὶ γιὰ τὴν χρηματοδότησι ἀρδευτικῶν ἔργων στὶς περιοχὲς τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, γιατὶ οἱ ἀρδευόμενες γαῖες εἶναι ἐπωφελέστερες οἰκονομικῶς..».

Καὶ πάρα πέρα ἐτόνισε :

> «Σὲ τί θὰ ὠφελήσουν οἱ μεγάλες ποσότητες χάλυβος ἐφ' ὅσον τὸ πλῆθος τῶν καταναλωτῶν δὲν μπορεῖ νὰ προμηθεύεται τὶς ἀναγκαῖες ποσότητες ψωμιοῦ καὶ βουτύρου;»

Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Χρουστσὼφ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναγνωρίση ὅτι θὰ περιορισθῆ ἡ ἐπέκτασις τῶν βιομηχανιῶν, ὅπως λόγου χάριν τοῦ χάλυβος γιὰ νὰ ἐξοικονομηθοῦν τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς γεωργίας.

Οἱ ἐλλείψεις ὅμως γεωργικῶν ἔργων χαρακτηρίζουν τεχνικὴ ἀνεπάρκεια. Στὸ Καζακστὰν λόγου χάρι ἡ καλλιεργούμενη γῆ διεβρώθη κατὰ τὰ δύο τελευταῖα χρόνια. Ἡ ἔλλειψις ἀποθηκῶν ἦταν ἐπίσης αἰσθητή. Σὲ πολλὲς περιοχὲς ἡ συγκομιδὴ ἦταν πεταμένη στὴν ὕπαιθρο γιατὶ δὲν ὑπῆρχαν κατάλληλοι ἀποθηκευτικοὶ χῶροι γιὰ νὰ τὴν διαφυλάξουν ἀπὸ τὶς βροχὲς καὶ ἀργότερα ἀπὸ τὰ χιόνια. Ἡ μεταφορὰ ἐγίνετο πλημμελῶς ἐξ αἰτίας τοῦ ἀτελοῦς ὁδικοῦ δικτύου, μὲ ἀποτέλεσμα σὲ κάθε χιλιόμετρο νὰ χάνεται καὶ ἕνας τόννος μεταφερομένου σιταριοῦ στὸ Καζακστάν.

(Κομσομόλσκαγια Πράβντα, 12 Ὀκτ. 1960)

Μία ἄλλη τεχνικὴ ἀνεπάρκεια τῆς σοβιετικῆς γεωργίας εἶναι ἡ ἔλλειψι γεωργικῶν μηχανῶν, καθὼς καὶ ἡ ἔλλειψη ἀνταλλακτικῶν. Στὸ Καζακστὰν καὶ στὴ Σιβηρία μετεφέρθησαν ἀπὸ τὴν Οὐκρανία, τὸν Βόρειο Καύκασο καὶ ἄλλες περιοχὲς χιλιάδες γεωργικῶν μηχανῶν. Στὴν περιφέρεια τοῦ Κοκσετάφ, 12.500 θεριζοαλωνιστικὲς μηχανὲς καὶ 7.400 θεριστικὲς μηχανὲς ἦσαν ἕτοιμες νὰ λάβουν μέρος στὸ θερισμὸ (Καζακστάνσκαγια Πράβντα 14 Σεπτ. 1960). Στὴν περιφέρεια τοῦ Νοβοσιμπὶρσκ μετεφέρθησαν 22.000 θεριζοαλωνιστικές, 16.000 θεριστικὲς μηχανὲς καὶ 17.000 ἑλκυστῆρες· Οἱ μηχανὲς αὐτὲς δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν πλήρως ἐξ αἰτίας τῆς ἐλλείψεως ἀνταλλακτικῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ τεθοῦν ἐκτὸς χρήσεως τὸ 35ο/ο ἀπὸ αὐτὲς (Εκονομίσκαγια Γκαζέτα, 22 Σεπτ. 1960). Γιὰ νὰ ἐξουδετερωθοῦν ὅλες αὐτὲς οἱ ἀνωμαλίες, ὁ Χρουστσὼφ ἐπρότεινε στὴν τελευταία ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. ὅπως

> «ἡ βιομηχανία ὑποχρεωθῆ νὰ κατασκευάζη μηχανὲς καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα μὲ παραγγελία μόνο τῶν κολχὸζ καὶ σοβχόζ». (Αὐγή, 21—1—61).

Ἀπὸ ὅσα ἐγράψαμε, βγαίνει ἕνα συμπέρασμα : Ἡ σοβιετικὴ ἡγεσία ἀγνόησε τὸν γεωργό, ὑποβάλλοντάς τον σὲ συνεχεῖς ταλαιπωρίες. Ὅπως ὅμως τὸν ἀγνόησε ἔτσι καὶ ὁ γεωργὸς τὴν ἀγνοεῖ. Τὰ ἀγαθὰ ὅμως τοῦ κομμουνιστικοῦ συστήματος τὰ ἐγνώρισαν καὶ οἱ χωρικοὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν δορυφόρων τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. (κολλεκτιβοποίησις, πτῶσις παραγωγῆς, διώξεις κλπ.), καθὼς καὶ οἱ πληγέντες τὸ 1960 μὲ λιμὸ κινέζοι χωρικοὶ ποὺ ζοῦν ἀπὸ τὸ 1958 στὰ ἀπάνθρωπα κοινόβια. Τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἕνα μάθημα γιὰ τοὺς ὀπαδοὺς τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας, ποὺ ὑπόσχεται τὰ ἀδύνατα;

Ἱστορία

ΠΟΙΟ ΥΠΗΡΞΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Μὲ τοὺς κομμουνιστὰς συμβαίνει κάτι τὸ καταπληκτικό. Χρόνια καὶ χρόνια ἀγωνίζονται σκληρά, νόμιμα ἢ παράνομα, φανερὰ ἢ συνωμοτικά, εἰρηνικὰ ἢ ἐπαναστατικὰ γιὰ νὰ πάρουν τὴν ἐξουσία. Σὲ ἕνα τέτοιο ὁλοκληρωτικὸ ἀγώνα μὲ ὅλα τὰ μέσα γιὰ τὴν ἀνατροπὴ ἑνὸς κοινωνικοπολιτικοῦ συστήματος καὶ τὴν κατάργησι ὅλων τῶν θεσμῶν του εἶναι φυσικὸ νὰ ἔχουν καὶ ἀπώλειες. Αὐτό, δὲν εἶναι καθόλου περίεργο. Ἕνα ἀνατρεπτικὸ κίνημα ποὺ χρησιμοποιεῖ ἀδίστακτα καὶ τὰ πιὸ βίαια μέσα ἐναντίον τῶν ἀντιπάλων του, ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃ καὶ τὰ θύματά του. Τὸ περίεργο ὅμως μὲ τοὺς κομμουνιστὰς εἶναι ὅτι τὶς μεγαλύτερες ἀπώλειες δὲν τὶς ἔχουν ὅταν καὶ ὅπου παλεύουν γιὰ τὴν ἐξουσία ἀλλὰ ὅταν καὶ ὅπου γίνουν ἐξουσία! Ποτὲ ὁ τσάρος δὲν ἐξόντωσε τόσους κομμουνιστὰς ὅσους ὁ Στάλιν. Ὁ Χόρτυ δὲν ἐκτέλεσε οὔτε τὸ ἕνα χιλιοστὸ τῶν κομμουνιστῶν ποὺ κρέμασε ὁ κομμουνιστὴς δικτάτορας τῆς Οὐγγαρίας Ράκοσι. Ὁ Μάο-Τσὲ-Τοὺγκ «ἐκκαθάρισε» περισσότερους ἀριστεροὺς ἀπὸ τὸν Τσὰγκ-Κάϊ-Σέκ. Καὶ ὅλες οἱ κορυφαῖες κεφαλὲς τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς δὲν ἔπεσαν ἀπὸ «καπιταλιστικὸ» ἀλλὰ ἀπὸ κομμουνιστικὸ μαχαίρι!

Τὰ αἴτια αὐτοῦ τοῦ ἐκπληκτικοῦ φαινομένου εἶναι πολλὰ καὶ περίπλοκα. Στὴν βάσι τους πάντως βρίσκονται τρεῖς κύριες αἰτίες:

Ἡ πρώτη εἶναι ὅτι τὰ Κ.Κ. παίρνοντας τὴν ἐξουσία δὲν πραγματοποιοῦν καμμιὰ ἀπὸ τὶς τόσες ἑλκυστικὲς ὑποσχέσεις τους καὶ δὲν ἐγκαθιδρύουν τὴν ὀνειρεμένη δίκαιη κοινωνία. Ὅσοι λοιπὸν διαμαρτύρονται γι' αὐτὴν τὴν προδοσία καὶ ἐπιμένουν ἀφελῶς στοὺς ἀρχικοὺς σκοποὺς τοῦ κινήματος, ἐξοντώνονται ἀλύπητα.

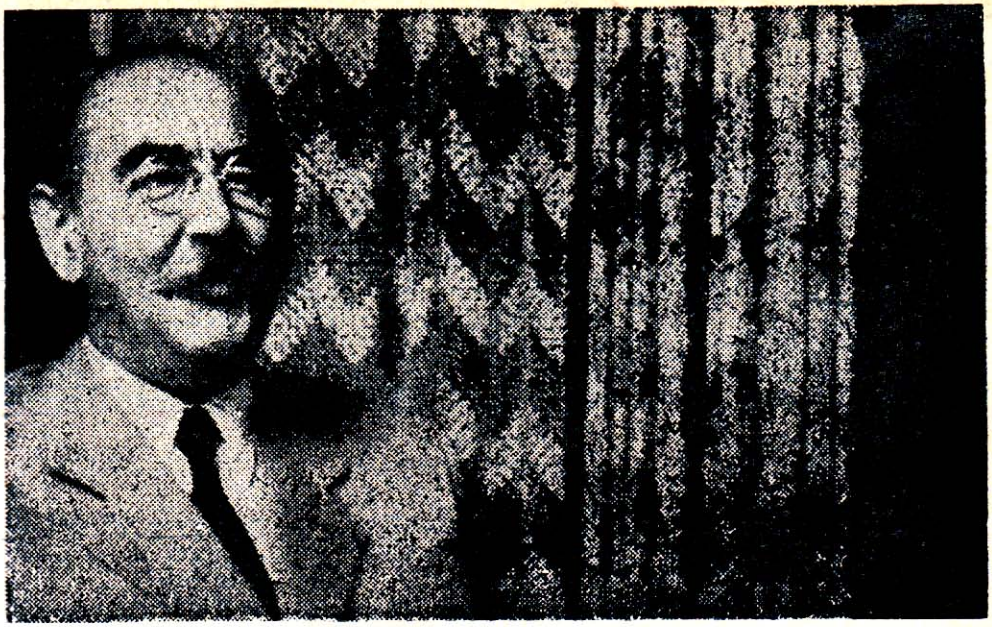

Ἴμρε Νάγκυ: Στὴν ἡγεσία τοῦ οὐγγρικοῦ κομμουνισμοῦ ἀπὸ τὸ 1919. Δολοφονήθηκε ἀπὸ τοὺς ρώσους τὸ 1958.

Ἡ δεύτερη αἰτία εἶναι ὅτι τὰ κομμουνιστικὰ καθεστῶτα εἶναι ταξικὰ καὶ τὰ διάφορα στρώματα—κλῖκες ποὺ ἀποτελοῦν τὴν κυρίαρχη τάξι (ἀστυνομία, στρατός, τεχνικοί, κομματικὴ γραφειοκρατία) βρίσκονται μεταξύ τους σὲ συνεχῆ πόλεμο μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀλληλοεξόντωσι τῶν ἐκπροσώπων τους.

Τρίτη τέλος αἰτία εἶναι ἡ μετατροπὴ τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος σὲ ἐξάρτημα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς ΕΣΣΔ καὶ τῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν σὲ ρωσικὲς ἀποικίες. Ὅσοι κομμουνισταὶ ἀντιτάσσονται σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι, ἐξοντώνονται.

Φυσικὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλες αἰτίες ποὺ ὅλες τους, μέσα στὰ πλαίσια τοῦ πιὸ ὁλοκληρωτικοῦ συστήματος ποὺ ἐγνώρισε ἡ ἱστορία ὁδηγοῦν μοιραῖα στὴν φυσικὴ ἀλληλεξόντωσι τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἀντιθέτων ἀπόψεων, τάσεων, θεωριῶν ἢ συμφερόντων. Διαφωνίες καὶ διαφορὲς ποὺ σὲ μιὰ δημοκρατικὴ χώρα θὰ ἐσήμαιναν τὸ πολὺ-πολὺ τὴν δημιουργία ἑνὸς νέου κόμματος ἢ τὴν ἔκδοσι μιᾶς νέας ἐφημερίδος ἢ τὴν διενέργεια νέων ἐκλογῶν, στὸν κομμουνισμὸ σημαίνουν συνήθως θανατικὴ ἐκτέλεσι τῶν ἡττημένων γιατὶ τὸ καθεστὼς δὲν ἀνέχεται τὴν παραμικρὴ φυγόκεντρη τάσι, τὴν παραμικρὴ ρωγμὴ στὴν μονολιθικότητα.

Παρακάτω παραθέτουμε μερικά, ὄχι βέβαια πλήρη ἀλλὰ πάντως χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν ἐξόντωσι κομμουνιστῶν ἡγετῶν ἀπὸ τοὺς ἴδιους στοὺς ὁμοϊδεάτας των.

Α.' ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Σ.Ε.

Μάρτιος 1917· Συνέρχεται τὸ 7ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ ἐκλέγει μιὰ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ 20 μέλη. Ἀπὸ αὐτά, τὰ 7 πέθαναν καὶ τὰ 12 ἐκτελέστηκαν ἐπὶ σοβιετικοῦ καθεστῶτος.

Ἀπρίλιος τοῦ 1917. Πραγματοποιεῖται ἡ πρώτη φανερὴ καὶ νόμιμη σύνοδος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Τὰ μέλη της ποὺ μετέχουν στὴν σύνοδο εἶναι 9. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ τρία πέθαναν (Λένιν, Σβερντλώφ, Βολγὶν) καὶ τὰ πέντε ἐκτελέσθηκαν ἐπὶ σοβιετικοῦ καθεστῶτος. Ἐπέζησε μόνον ὁ Στάλιν!

Ρακόφσκυ
Πέθανε στὴν φυλακή

Ρασκόλνικωφ
Δηλητηριάσθηκε τὸ 1939

Καραχὰν
Ἐκτελέσθηκε τὸ 1937

Οἱ ἐκτελεσθέντες εἶναι: **Μιλιούτιν**, **Μοντόβιν Σμύλγκα**, **Ζηνόβιεφ** καὶ **Κάμενεφ**. Ἔτσι δὲν ἔμεινε ζωντανὸ παρὰ ἕνα μόνο μέλος τῆς κομματικῆς ἡγεσίας τοῦ Ἀπριλίου 1917: Ὁ Ι.Β. Στάλιν.!

Μάρτιος τοῦ 1919: Συνέρχεται τὸ 8ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Οἱ εἰσηγηταὶ στὸ συνέδριο ἦσαν τέσσερες: Ὁ Λένιν, ὁ Ζηνόβιεφ, ὁ **Μπουχάριν** καὶ ὁ **Σοκόλνικωφ**.

Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ τρεῖς τελευταῖοι ἐκτελέσθηκαν. Τὸ ἴδιο συνέδριο ἐξέλεξε μία Κεντρικὴ Ἐπιτροπή, ἀπὸ 19 μέλη. Ἀπὸ αὐτά, τὰ 4 πέθαναν καὶ τὰ 14 ἐκτελέσθηκαν! Ἔμεινε μόνον ἕνα: Ὁ Στάλιν!

Ἰούλιος 1919: Ἐκλέγεται ἡ νέα Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κόμματος μὲ 23 τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ πέντε πέθαναν, τὰ 2 δολοφονήθηκαν καὶ τὰ 15 ἐκτελέσθηκαν. Ἐπέζησε μόνον ὁ Στάλιν.

Τότε ἱδρύεται καὶ τὸ πρῶτο Πολιτικὸ Γραφεῖο τοῦ κόμματος μὲ 7 μέλη. Ἀπὸ αὐτά, ὁ Λένιν πέθανε, τὰ 5 ἐκτελέσθηκαν (**Τρότσκυ**, Ζηνόβιεφ, Μπουχάριν, **Ρύκωφ**, **Τόμσκυ**) καὶ ἀπέμεινε μόνον ὁ Στάλιν.

1920: Συνέρχεται τὸ 9ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ ἐκλέγει μιὰ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἐπέζησαν μόνον δύο μέλη. Ὁ Στάλιν καὶ ὁ Ἀντρέγιεφ.

1939: Συνέρχεται τὸ 18ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Ἐκλέγει μιὰ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ 71 μέλη. Ἀπὸ αὐτὰ ἐξετελέσθησαν τὰ 21. Ἀνάμεσά τους, ὁ στρατηγὸς τῆς κομματικῆς ἀστυνομίας **Ἀβακούμωφ**, ὁ ὑπουργὸς τοῦ ἐμπορίου **Α. Κρούτικωφ**, ὁ διοικητὴς τῆς πολιτικῆς διευθύνσεως τοῦ στρατοῦ **Ζ. Σίκιν**, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς σοβιετικῆς δημοκρατίας τῆς Ρωσίας **Ροντιόνωφ** καὶ ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς ΕΣΣΔ **Λοζόφσκυ**.

Β.΄ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Σ.Σ.Δ.

Ἡ πρώτη σοβιετικὴ κυβέρνησις ποὺ σχηματίσθηκε ἀμέσως μετὰ ἀπὸ τὴν κατάληψι τῆς ἀρχῆς ἀπὸ τοὺς Μπολσεβίκους στὶς 7 Νοεμβρίου 1917, ἀπετελεῖτο ἀπὸ 15 ἐπιτρόπους (=ὑπουργούς). Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ 10 ἐκτελέσθηκαν: Πρόκειται γιὰ τοὺς ἑξῆς:

Ρύκωφ:	Ὑπουργὸς	τῶν Ἐσωτερικῶν
Τρότσκυ:	»	τῶν Ἐξωτερικῶν
Μ λιούτιν	»	τῆς Γεωργίας
Σλιαπνίκωφ:	»	Ἐργασίας
Λόμωφ	»	Δικαιοσύνης
Τεοντόροβιτς :	»	Ἐπιστημῶν

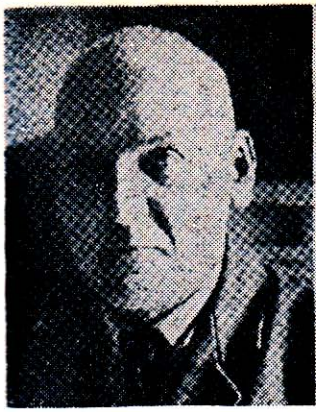

Κρυλένκο
'Εξαφανίσθηκε

Γιαγκόντα
Τουφεκίσθηκε, 1938

Γιέζωφ
'Εξαφανίσθηκε

'Αβύλωφ:	»	Συγκοινωνιῶν
'Οβσεγιένκο:	»	Στρατιωτικῶν
Κρυλένκο	»	'Αρχιστράτηγος
Ντυπένκο:	»	Ναυτικῶν

'Από αὐτοὺς ὁ Λ. Τρότσκυ δολοφονήθηκε τὸ 1940 στὸ Μεξικὸ ἀπὸ πράκτορα τῆς Κόμιντερν, ἐνῶ οἱ ἄλλοι 9 τουφεκίσθηκαν κατὰ τὰ ἔτη 1936—38. Οἱ τρεῖς τελευταῖοι, 'Οβσεγιένκο, Κρυλένκο καὶ Ντυπένκο ἀποτελοῦσαν τὴν τριανδρία ποὺ διηύθυνε τὶς ἔνοπλες δυνάμεις τῆς ρωσικῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως.

Γ.' ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

1. ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ: 'Η πρώτη κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις ἐκτὸς τῆς Ρωσίας σημειώθηκε τὸ 1917 στὴν Φινλανδία. 'Η ἐπανάστασις ἀπέτυχε καὶ οἱ ἡγέται της κατέφυγαν στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ὅπου καὶ ἐκκαθαρίσθηκαν ὅλοι ἐκτὸς ἀπὸ ἕναν, τὸν Ο. Κουουζύνεν. 'Ανάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ ἐξοντώθηκαν εἶναι καὶ οἱ ἑξῆς:

Κουλέρβο Μάννερ: 'Εκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ ΚΚ Φιλανδίας. Πέθανε τὸ 1936 σὰν κρατούμενος στὸ στρατόπεδο συγκεντρώσεως Καρουμάχι.

"Εντβαρτ Γκύλλιγκ: 'Εκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Κ.Κ. Φινλανδίας. 'Εξετελέσθη τὸ 1937 χωρὶς δίκη.

Γιούκα Λετόζαρ: 'Εκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Κ.Κ. Φινλανδίας καὶ μετέπειτα καθηγητὴς σὲ ἀνώτερη σχολὴ τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. 'Εκτελέσθηκε τὸ 1937.

"Εερο Χαπααλάϊνεν: Διοικητὴς τῆς φινλανδικῆς «κόκκινης φρουρᾶς», δηλαδὴ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως. 'Εκτελέσθηκε στὴν ΕΣΣΔ.

2. ΟΥΓΓΑΡΙΑ. 'Η δεύτερη κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις ἔξω ἀπὸ τὴν Ρωσία ξέσπασε τὸ 1919 στὴν Οὐγγαρία, ὅπου καὶ ἐπεκράτησε προσωρινὰ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιβληθῆ στὴ χώρα κομμουνιστικὸ καθεστὼς ποὺ ἔζησε τρεῖς μῆνες. 'Αρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς ἦταν ὁ **Μπίλα Κούν**, προσωπικὸς φίλος τοῦ Λένιν καὶ μεγάλη φυσιογνωμία τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ. 'Ο Κούν, μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπαναστάσεώς του κατέφυγε στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ὅπου ἔγινε δεκτὸς μὲ ἰδιαίτερες τιμὲς ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Λένιν. Τὸ 1939 ὅμως συνελήφθη ἀπὸ τὴν σοβιετικὴ ἀστυνομία καὶ χάθηκε Μόνο τὸ 1956 ἀπεκαλύφθη ὅτι ἐκτελέσθηκε.

'Υπαρχηγὸς τῆς οὐγγρικῆς ἐπαναστάσεως ἦταν ὁ περιβόητος **Πόγκανυϊ** ὁ ὁποῖος ἐπίσης κατέφυγε στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ὅπου καὶ διορίσθηκε στὴν ἡγεσία τῆς

Ζηνόβιεφ
Τουφεκίσθηκε, 1936

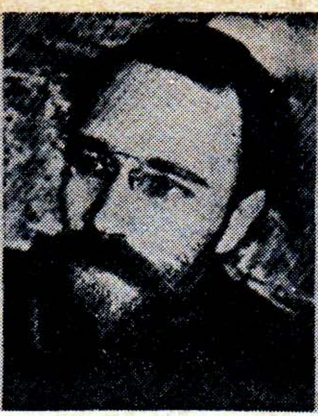

Λ. Κάμενεφ
Τουφεκίσθηκε, 1936

Τρότσκυ
Δολοφονήθηκε, 1940

Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. Ἀπὸ τὸ 1923 ὡς τὸ 1927 διετέλεσε ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ. Ἀμερικῆς μὲ τὸ ψευδώνυμο Πέππερ. Συνελήφθη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν σοβιετικὴ ἀστυνομία καὶ χάθηκε, (ἐκτελέσθηκε).

3. ΠΟΛΩΝΙΑ: Κατὰ τὸν ρωσοπολωνικὸ πόλεμο τοῦ 1920 καὶ μετὰ τὴν ἄνοδο τοῦ Πιλσούδσκι στὴν ἐξουσία (1927) οἱ Πολωνοὶ κομμουνισταὶ κατέφυγαν κατὰ μᾶζες στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ὅπου καὶ ἐξοντώθηκαν ἀλύπητα. Τὸ 1938 ἡ Κόμιντερν διέλυσε ἐπισήμως τὸ Κ.Κ. Πολωνίας ἐλλείψει ἐπιζώντων.

4. ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Μὲ τὴν ἄνοδο τοῦ Χίτλερ στὴν ἐξουσία τὰ στελέχη τοῦ Κ.Κ. Γερμανίας κατέφυγαν στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ὅπου ἐξοντώθηκαν ἀνηλεῶς ἰδίως μὲ τὴν σύναψι τῆς χιτλεροσοβιετικῆς συμμαχίας. Ἀνάμεσα στοὺς γνωστότερους γερμανοὺς κομμουνιστὰς ποὺ ἐξετέλεσαν οἱ σοβιετικοὶ γιατὶ τοὺς ἐμπόδιζαν στὴν προσέγγισί τους πρὸς τὸν Χίτλερ, εἶναι καὶ οἱ ἑξῆς:

Ἐμπερλαῒν: Ἱδρυτὴς τοῦ Κ.Κ. Γερμανίας καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ τρία μέλη τοῦ ἱδρυτικοῦ συνεδρίου τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. Ἐκτελέσθηκε ἀπὸ τοὺς ρώσους τὸ 1939 μαζὶ μὲ τὸν υἱό του.

Ρέμελε: Πρόεδρος τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος τοῦ Κ.Κ.Γερμανίας τοῦ ὁποίου ἦταν καὶ ἀντιπρόσωπος στὴν Κομμουνιστικὴ Διεθνῆ. Στὴν Μόσχα ἔμενε στὸ ξενοδοχεῖο «Λούξ» ὅπου καὶ τὸν συνέλαβε ἡ σοβιετικὴ ἀστυνομία γιὰ νὰ μὴ ξαναφανῆ πιὰ ποτέ.

Χάϊντς Νόϋμαν: Στέλεχος τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς εἰδικευμένο στὴν παράνομη δρᾶσι. Ἀνέπτυξε ἔντονη συνωμοτικὴ δραστηριότητα ἰδίως στὴν Κίνα. Ἦταν μέλος τῆς διοικούσης τριανδρίας τοῦ Κ.Κ. Γερμανίας. Πιάστηκε ἀπὸ τὴν σοβιετικὴ ἀστυνομία καὶ χάθηκε.

Χὰνς Κήπενμπεργκερ: Βουλευτὴς τοῦ Κ.Κ. Γερμανίας καὶ ἀρχηγὸς τῆς σοβιετικῆς κατασκοπείας στὴν Γερμανία. Ἀφοῦ ἀνεκλήθη στὴν Μόσχα ἐκτελέσθηκε μὲ τὴν κατηγορία ὅτι ἦταν «πράκτορας τῆς Γκεστάπο».

Μὰξ Χέλτς: Ἥρωας τῆς ἐξεγέρσεως τῶν γερμανῶν κομμουνιστῶν τὸ 1920-21. Τὸ 3ο συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς τοῦ ἀπέτισε φόρο τιμῆς. Ἐκτελέσθηκε στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. μὲ ἄγνωστη κατηγορία.

5. ΙΣΠΑΝΙΑ: Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ἡγέτας τοῦ ἱσπανικοῦ ἐμφυλίου πολέμου ποὺ κατέφυγαν στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ρίχθηκαν σὲ στρατόπεδα ἢ ἐκτελέσθηκαν. Ἀνάμεσά τους καὶ ὁ στρατιωτικὸς ἡγέτης τῶν ἀριστερῶν **Ἐλ-Καμ-**

Μπλύχερ
'Εξαφανίσθηκε

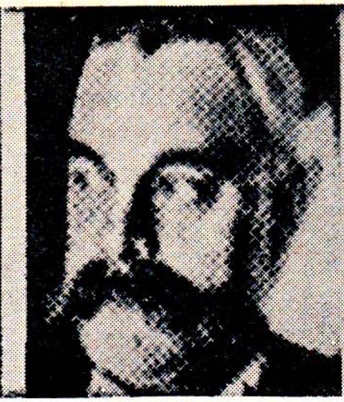

Σ. Κάμενεφ
Τουφεκίσθηκε, 1937

Γεγκόρωφ
Τουφεκίσθηκε, 1937

πεσῖνο, ὁ ὁποῖος κατόρθωσε νὰ δραπετεύση ἀπὸ κάποιο στρατόπεδο τῆς ἀσιατικῆς Ρωσίας καὶ νὰ φθάση στὸν ἔξω κόσμο καθὼς καὶ οἱ περιβόητοι **Οὔριμπε** καὶ **Κάστρο Ντελγκάδο.**

6. ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ: Τὸ 1937 ἐξοντώθηκαν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ. Γιουγκοσλαβίας **Μίλαν Γκόρκιτς** καὶ ὅλα χωρὶς ἐξαίρεσι τὰ μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κόμματος ποὺ ἦσαν στὴν Μόσχα.

7. ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ: Τὸ πρῶτο, ἱδρυτικὸ συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς, εἶχε τρεῖς προέδρους: Τὸν ρῶσο Λένιν, τὸν γερμανὸ **'Εμπερλάϊν** καὶ τὸν σουηδὸ **Πλάττεν.** Οἱ δύο τελευταῖοι ἐκτελέσθηκαν ἀπὸ τὸν Στάλιν.

8. ΚΟΜΙΝΦΟΡΜ: Ἱδρύθηκε τὸ 1947 σὰν διάδοχος τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. Ἀπὸ τοὺς 9 ἀντιπροσώπους ποὺ πῆραν μέρος στὴν ἱδρυτική της σύνοδο ὁ **Τῖτο** κηρύχθηκε προδότης (1948), ὁ οὔγγρος **Ράϊκ** ἐξετελέσθη ὡς τιτοϊστὴς (1949) ὁ βούλγαρος **Κοστὼφ** ἐξετελέσθη ἐπίσης ὡς τιτοϊστὴς (1949), ὁ τσεχοσλοβάκος **Σλάνσκυ** ἐξετελέσθη ὡς προδότης (1952) καὶ ἡ ρουμᾶνα **Πάουκερ** καθηρέθη γιὰ «παρεκκλίσεις».

Δ.' ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΛΕΝΙΝ

Ὅλοι οἱ στενοὶ συνεργάτες τοῦ Λένιν ἀρχηγοὶ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1917 κατηγορήθηκαν διαδοχικὰ γιὰ προδότες καὶ ἐκτελέσθηκαν, δολοφονήθηκαν ἢ πέθαναν στὶς φυλακές. Ἀναφέρουμε ὀνομαστικὰ μόνο τοὺς πιὸ σημαντικοὺς ἀπὸ αὐτούς:

Λέων Τρότσκυ: Ὑπαρχηγὸς τοῦ Λένιν, ἱδρυτὴς τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καὶ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν διεξαγωγὴ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἐναντίον τῶν λευκορώσων. Κατηγορήθηκε γιὰ προδότης, ἐξορίσθηκε, διέφυγε στὸ ἐξωτερικὸ καὶ τὸ 1940 δολοφονήθηκε στὸ Μεξικὸ ἀπὸ πράκτορα τῆς Κόμιντερν. Ἡ κόρη του **Ζιναΐντᾶ** αὐτοκτόνησε μετὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ συζύγου της. Ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Τρότσκυ **'Αλεξάνδρα**, ἐπίσης ἐκτελέσθηκε. Τὸ 1936 ἐκτελέσθηκε καὶ ὁ μικρότερος υἱὸς τοῦ Τρότσκυ, ὁ **Σεργκέϊ**, ὁ ὁποῖος ποτέ του δὲν ἀσχολήθηκε μὲ τὴν πολιτική, ἐθεωρεῖτο μαθηματικὴ ἰδιοφυΐα καὶ ἀρνήθηκε νὰ ἀκολουθήση τὸν πατέρα του στὸ ἐξωτερικὸ προτιμώντας νὰ συνεχίση τὶς ἐπιστημονικές του μελέτες στὴν Ρωσία. Τὸ 1937 δολοφονήθηκε καὶ ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Τρότσκυ ὁ **Λέων Σεντὼφ** (ἐπώνυμο τῆς μητέρας του) ποὺ δούλευε σὲ ἕνα νοσοκομεῖο ρώσων ἐξορίστων στὸ Παρίσι. Ἡ ἄλλη

'Ορλώφ
Τουφεκίσθηκε, 1936

'Αλκσνὶς
'Εξαφανίσθηκε

Τουχατσέφσκυ
Τουφεκίσθηκε, 1937

κόρη τοῦ Τρότσκυ πέθανε ἀπὸ τὶς κακουχίες. Αὐτὸς ὁ τρομακτικὸς διωγμὸς τῆς οἰκογενείας Τρότσκυ συμβολίζει τραγικὰ ὅλη τὴν ἐξοντωτικὴ μανία τοῦ κομμουνισμοῦ.

Νικολάϊ Ἰπουχάριν: 'Ο θεωρητικὸς τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, στενὸς συνεργάτης τοῦ Λένιν ποὺ ὑπέφερε πολλὰ ἐπὶ τσάρου. Τὸ 1917 ἐξελέγη μέλος τῆς Κεντρικῆς 'Επιτροπῆς καὶ ἀρχισυντάκτης τῆς Πράβντα. Μετά, ὑπῆρξε μέλος τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Επιτροπῆς τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς καὶ γραμματεὺς τοῦ ΚΚΣΕ. Τὸ 1938 συνελήφθη, ἐδικάσθη ὡς «συνωμότης» καταδικάσθηκε καὶ ἐκτελέσθηκε. 'Η ἐπίσημη ρωσικὴ ἔκδοσις τῆς «'Ιστορίας τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.» τοῦ 1949 τὸν χαρακτήρισε «κάθαρμα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους». (σελ. 384-85).

Λέων Κάμενεφ: 'Επὶ Λένιν ἦταν πρόεδρος τῶν Σοβιὲτ τῆς Μόσχας καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. 'Εξετελέσθη τὸ 1936.

'Αλεξέϊ Ρύκωφ: 'Επὶ Λένιν ἦταν ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου 'Εργασίας καὶ 'Αμύνης μὲ δικτατορικὲς ἐξουσίες ἐπάνω σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χώρας. Ἦταν μέλος τῆς Κεντρικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ κόμματος ἀπὸ τὸ 1906. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν τὸν διαδέχθηκε στὸ ἀξίωμα τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Κατεδικάσθη ὡς προδότης καὶ ἐξετελέσθη τὸ 1938.

Τόμσκυ: Ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ 7 πρῶτα μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου μόλις ἱδρύθηκε αὐτό, τὸ 1919. Γιὰ πολλὰ χρόνια διετέλεσε πρόεδρος τῶν σοβιετικῶν συνδικάτων. Αὐτοκτόνησε τὸ 1937 μέσα στὶς σοβιετικὲς φυλακές.

Ζηνόβιεφ: Μέλος τῆς Κεντρικῆς 'Επιτροπῆς ἀπὸ τὸ 1907, φίλος καὶ ἄμεσος συνεργάτης τοῦ Λένιν τὸν ὁποῖο συνόδευσε καὶ στὴν ἐπάνοδό του στὴν Ρωσία τὸ 1917. Μετὰ τὴν ἐπανάστασι ὑπῆρξε πρόεδρος τοῦ σοβιὲτ τῆς Πετρουπόλεως καὶ ἐν συνεχείᾳ πρόεδρος τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς. Τὸ 1936 δικάσθηκε μὲ τὴν κατηγορία τοῦ «φασίστα», ὁμολόγησε, καταδικάσθηκε καὶ ἐκτελέσθηκε.

Β. Σμίντ: 'Υπουργὸς 'Εργασίας ἐπὶ Λένιν. 'Εκτελέσθηκε.

Β. Γιακοβένκο: 'Υπουργὸς Προνοίας ἐπὶ Λένιν. 'Εκτελέσθηκε.

Α. Μπελομποροντώφ: 'Υπουργὸς 'Εσωτερικῶν ἐπὶ Λένιν Τουφεκίσθηκε.

Α. Κισελιώφ: 'Υπουργὸς 'Αγροτικοῦ 'Ελέγχου ἐπὶ Λένιν. 'Εκτελέσθηκε.

Βαλεριὰν Κουϊμπίτσεφ: 'Υπουργὸς τοῦ Κρατικοῦ 'Ελέγχου ἐπὶ Λένιν. Δηλητηριάσθηκε κατ' ἐντολὴν τοῦ Στάλιν.

Τόμσκυ
Αὐτοκτόνησε, 1936

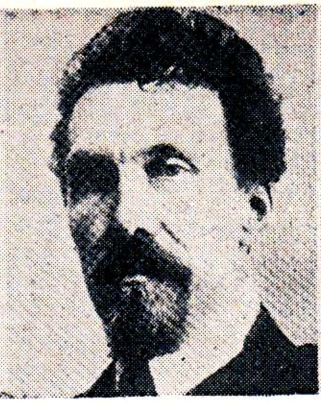

Ρύκωφ
Τουφεκίσθηκε, 1938

Μπουχάριν
Τουφεκίσθηκε, 1938

Δ. Κούρσκυ: Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης ἐπὶ Λένιν. «Ἐξηφανίσθη».

Ἰβὰν Σμυρνώφ: Ὑπουργὸς Τηλεπικοινωνιῶν ἐπὶ Λένιν. Τουφεκίσθηκε.

Π. Μπογκντάνωφ: Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιὲτ ἐπὶ Λένιν. Ἐξετελέσθη.

Σοκόλνικωφ: Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐπὶ Λένιν. Ἐκτελέσθηκε.

Ε.΄ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΜΠΡΕΣΤ-ΛΙΤΟΦΣΚ

Προκειμένου νὰ ἐξυπηρετήση τὰ δικά της συμφέροντα ἡ Μόσχα δὲν διστάζει νὰ θυσιάζη ἀκόμη καὶ τούς πιὸ πιστοὺς ὀπαδούς της σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Ἔτσι τὸ 1938 διέλυσε τὸ Κ.Κ. Πολωνίας ἐπειδὴ ἀντιτασσόταν στὴν σοβιετοχιτλερικὴ προσέγγισι. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο χτύπησε ἀλύπητα τὰ στελέχη τοῦ Κ.Κ. Γερμανίας ποὺ ἐπέμεναν στὴν ἀντιχιτλερική τους στάσι. Μάλιστα τὸ 1939 ἀπεστάλησαν στὴν χιτλερικὴ Γερμανία ὁ Οὔλμπριχτ καὶ ὁ Πὴκ οἱ ὁποῖοι σύμφωνα μὲ ὡρισμένες σοβαρὲς ἐνδείξεις συνεργάσθηκαν μὲ τὴν Γκεστάπο γιὰ τὴν ἐξόντωσι τῶν ἀντιναζιστῶν συντρόφων τους. Τότε ἀνεκλήθη στὴν Μόσχα καὶ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παρανόμου κομμουνιστικοῦ μηχανισμοῦ **Χ. Κήπενμπεργκ** καὶ ἐκεῖ συνελήφθη καὶ ἐξετελέσθη.

Κατὰ παρόμοιο τρόπο ἡ Μόσχα ἐξόντωσε κυριολεκτικὰ ὡς σύνολα τοῦ Κ.Κ. τῶν Βαλτικῶν χωρῶν, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ τῆς Ἀλβανίας. Τὸ ἔργο αὐτὸ εἶχε ἀνατεθεῖ στοὺς Δημητρὼφ καὶ Μανουήλσκυ.

Τὸ ἀποκορύφωμα αὐτῆς τῆς τακτικῆς ὑπῆρξε τὸ συγκλονιστικὸ ἔγκλημα τοῦ Μπρέστ-Λιτόφσκ. Τὸ 1940, σ' αὐτὴν τὴν πολωνικὴ πόλι, ἡ σοβιετικὴ κομματικὴ ἀστυνομία παρέδωσε στὴν Γκεστάπο 100 γερμανούς, αὐστριακοὺς καὶ οὔγγρους κομμουνιστὰς ποὺ εἶχαν καταφύγει κατὰ καιροὺς στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. γιὰ νὰ βροῦν ἄσυλο! Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἦταν ἡ **Γκρέτε Νόϋμαν Μποῦμπερ**, σύζυγος τοῦ Γερμανοῦ κομμουνιστοῦ ἡγέτου Χὰνς Νόϋμαν, ὁ φυσικομαθηματικὸς **Φὶλς Χάουτερμανς**, ὁ φυσικὸς **Ἄλεξ Βάϊσμπεργκ** καθηγητὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Φυσικῆς καὶ Τεχνολογίας τοῦ Χαρκόβου τῆς σοβιετικῆς Οὐκρανίας κ. ἄ. Γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ Α. Βάϊσμπεργκ ἀπευθύνθηκαν στὸν Στάλιν ὁ Ἀϊνστάϊν, ὁ Λανζεβέν, ὁ Ζολιὸ-Κιουρί, ὁ Περρίν, ὁ Πάλανυϊ καὶ ἄλλοι μεγάλοι ἐπιστήμονες ἀλλὰ οἱ ἐκκλήσεις τους ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα.

ΣΤ.' Η ΤΥΧΗ ΤΩΝ «ΗΡΩΩΝ»

Οἱ κομμουνισταὶ δὲν λυποῦνται οὔτε καὶ τοὺς ἴδιους τοὺς «ἥρωές» τους. Ὁ στρατάρχης **Τουχατσέφσκυ**, ἥρωας τοῦ ρωσικοῦ ἐμφυλίου πολέμου, τουφεκίσθηκε τὸ 1937 σὰν «προδότης». Ὁ ἥρωας τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως στὴν Φινλανδία, **Ε. Χααπαλάϊνεν**, ἐκτελέσθηκε σὰν «προδότης». Οἱ ναῦτε στῆς Κροστάνδης ποὺ ἔδωσαν τὴν νίκη στοὺς Μπολσεβίκους τὸ 1917 καὶ εἶχαν γίνει θρῦλος στὸ παγκόσμιο κομμουνιστικὸ κίνημα ἐκτελέσθησαν μέχρις ἑνὸς τὸ 1921 μετὰ ἀπὸ μιὰ νέα ἀντικομμουνιστικὴ πιὰ ἐξέγερσί τους. Ὁ ἥρωας τῆς οὐγγρικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1919 **Μπ. Κοὺν** ἐκτελέσθηκε. Ὁ «ἥρωας τῆς Μαύρης Θάλασσας» **Α. Μαρτὺ** ποὺ ἔπαιξε ρόλο πρωταγωνιστοῦ στὴν στάσι τοῦ γαλλικοῦ στόλου ποὺ εἶχε σταλεῖ νὰ πολεμήση τοὺς Μπολσεβίκους, διαγράφηκε ἀπὸ τὸ Κ.Κ. Γαλλίας σὰν «πράκτορας». Ὁ «ἥρωας τῶν Βαλκανίων» στρατάρχης **Τῖτο** κηρύχθηκε «ὄργανο τῶν Ἰμπεριαλιστῶν».

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ **Βίλλυ Μύτσενμπεργκ.** Αὐτὸς ὑπῆρξε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ προπαγανδιστικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Κόμιντερν στὴν Δυτ. Εὐρώπη. Ἀπὸ τὸ 1933 ὡς τὸ 1938 μὲ ἕδρα τὸ Παρίσι διηύθυνε ὅλο τὸν ἀντιχιτλερκὸ ἀγῶνα τῶν Κ.Κ. τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ὀργάνωσε διεθνῆ ἀντιφασιστικὰ σωματεῖα, ἐξέδωσε τὴν «φαιὰ βίβλο» κατὰ τοῦ Χίτλερ, ὀργάνωσε τὴν «ἀντιδίκη» τοῦ Ράϊχσταγκ στὸ Λονδῖνο κλπ. Ὅπως ἦταν φυσικὸ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος διαφώνησε μὲ τὸ σοβιετοχιτλερικὸ σύμφωνο τοῦ 1939 καὶ ἄρχισε νὰ ἐκδίδη μιὰ κομμουνιστικὴ ἀντιχιτλερικὴ ἀλλὰ καὶ ἀντισταλινικὴ ἐφημερίδα, «Τὸ Μέλλον». Λίγο ἀργότερα τὸν δολοφονοῦσαν οἱ πράκτορες τῆς Μόσχας.

Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ μὲ τοὺς «ἐκκαθαριστάς». Καὶ αὐτοὶ ἐκκαθαρίζονται μὲ τὴν σειρά τους. Αὐτὴ ἦταν ἡ τύχη τοῦ περιβόητου **Ε. Γιαγκόντα** ἀρχηγοῦ τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας ἐπὶ Στάλιν ποὺ ὀργάνωσε τὶς μεγάλες ἐκκαθαρίσεις τοῦ 1936 καὶ τουφεκίσθηκε ὁ ἴδιος τὸ 1938 μαζὶ μὲ 3.000 συνεργάτες του ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους καὶ ὁ ἀρχιανακριτὴς **Μολχάνωφ**, οἱ ἀναπληρωταὶ τοῦ Γιαγκόντα, **Ἀγκράνωφ** καὶ **Προκόπιεφ** κ.ἄ. Ἀργότερα ἐκκαθαρίσθηκε καὶ ὁ διάδοχος καὶ ἐκκαθαριστὴς τοῦ Γιαγκόντα, ὁ **Γιέζωφ.**

Ζ.' ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ

Οἱ ἐκτελέσεις περιωρίσθηκαν ἀλλὰ δὲν σταμάτησαν ἐντελῶς. Ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατο τοῦ δικτάτορος ἐκτελέσθησαν χωρὶς δίκη:

Ὁ στρατηγὸς **Ποσκρεμπύσεφ**, ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Στάλιν καὶ ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς του. Μαζί του ἐκτελέσθηκαν καὶ ἀρκετὲς δεκάδες ἀξιωματικοὶ τοῦ Κρεμλίνου.

Ὁ στρατηγὸς **Ἀρτεμέγιεφ.** στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς περιοχῆς τῆς Μόσχας.

Ὁ στρατηγὸς **Σινίλωφ**, φρούραρχος τῆς Μόσχας.

Ὁ στρατηγὸς **Σπυριντόνωφ**, διοικητὴς τῆς φρουρᾶς τοῦ Κρεμλίνου.

Λίγους μῆνες ἀργότερα ἐκτελέσθηκαν ὁ **Λ. Μπέρια**, ὁ ὑπαρχηγὸς του **Ἀβακούμωφ**, καὶ πολλὰ ἀνώτερα στελέχη τῆς ἀσφαλείας. Οἱ ἐκτελέσεις ἀξιωματικῶν τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας συνεχίσθηκαν αἱ τὸ 1954 καὶ 1955,

Τὸ 1958 ἐξετελέσθησαν ἀρκετοὶ οὔγγροι παλαιοὶ κομμουνισταὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνέχθηκαν τὴν μετατροπὴ τῆς πατρίδας τους σὲ ρωσικὴ ἀποικία. Ἀνάμεσα τους ἦταν ὁ παλαιότατος οὔγγρος κομμουνιστὴς **Ἴμρε Νάγκυ**, μέλος τῆς ἀνωτάτης ἡγεσίας τοῦ Κ.Κ. Οὐγγαρίας, ἄλλοτε πολιτικὸς φυγὰς στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ

διευθυντὴς τῶν οὐγγρικῶν ἐκπομπῶν τῆς Μόσχας, πρωθυπουργὸς τῆς Οὐγγαρίας τὸ 1953-55 καὶ τὸ 1956.

Ζ.' ΕΝΑΣ ΘΛΙΒΕΡΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα μὲ τὰ ἀπολύτως ἐξακριβωμένα στοιχεῖα (ἡ πραγματικότης τὰ ξεπερνᾶ κατὰ πολὺ) στὰ 43 χρόνια τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος, ἐξοντώθηκαν.

19 μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.
98 μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.
1100 ἀντιπρόσωποι στὸ 17ο συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.
54 ὑπουργοὶ
75 στρατηγοὶ μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Πολεμικοῦ Συμβουλίου
3 στρατάρχες
11 ὑφυπουργοὶ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης
10 ναύαρχοι μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Πολεμικοῦ Συμβουλίου
6 μέλη τοῦ ἀνωτάτου στρατοδικείου
26 ἀνώτατα στελέχη τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας (ὑπουργοί, στρατηγοί)
16 ἀνώτατοι διπλωμάτες (πρεσβευταὶ καὶ ὑπουργοί)
12 ἡγέτες τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς
8 ἡγέτες τῆς Κόμινφορμ
50 συγγραφεῖς

30000 ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων
καὶ 9 ὁλόκληρες ἐθνότητες (Τάταροι Κριμαίας, Γερμανοὶ Βόλγα, Ἕλληνες Καυκάσου κ.ἄ.).

Πνευματικὰ ζητήματα

Ο "ΑΛΗΘΙΝΟΣ„ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ὑπὸ **Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ**

Τὸ ἄρθρο αὐτό, δημοσιεύεται μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 18ης ἐπετείου τοῦ θανάτου Κ. Παλαμᾶ (27 Φεβρουαρίου 1943).

1. Ὁ μαρξισμὸς ἀρνεῖται στὸ παρελθὸν κάθε αὐτονομία. Τὸ παρελθόν, γι' αὐτόν, δὲν εἶναι κάτι ποὺ ὑπῆρξε ἀντικειμενικά, ἱστορικὰ καὶ ποὺ τίποτα πιὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ μεταβάλει. Ἀντίθετα ὁ κομμουνισμὸς πιστεύει, ὅτι τὸ παρελθὸν εἶναι κάτι τὸ ὑποκειμενικὰ μεταβλητὸ κάτι τὸ ἐκμεταλλεύσιμο ποὺ πρέπει νὰ τροποποιεῖται, νὰ «διορθώνεται» κατὰ τρόπο ποὺ νὰ ἐξυπηρετεῖ τὶς σημερινὲς ἐπιδιώξεις τοῦ κόμματος. Αὐτὸ ὁδηγεῖ σὲ ἕναν «μηδενισμὸ τοῦ παρελθόντος» ποὺ καταργεῖται σὰν κάτι ποὺ ὑπῆρξε ἀντικειμενικὰ καὶ ἀποκτᾶ μιὰ συνεχῆ ρευ-

στότητα ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἀνταποκρίνεται στὴν ἑκάστοτε κομματικὴ «γραμμή». Μιὰ ἀπόδειξι γιὰ τὰ παραπάνω εἶναι οἱ συνεχεῖς περιπέτειες τῆς σοβιετικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας καὶ οἱ «διορθώσεις» τῆς ἱστορίας τοῦ Κ.Κ. τῆς Σ.Ε. Ξεκινώντας ἀπ' αὐτὸν τὸν ὑποκειμενικὸ τρόπο στὸ ἀντίκρυσμα τοῦ παρελθόντος, ὁ κομμουνισμὸς προσπαθεῖ παντοῦ νὰ οἰκειοποιηθεῖ ὅλες τὶς μεγάλες μορφὲς τῆς ἱστορίας καὶ νὰ ἐμφανιστεῖ σὰν κληρονόμος καὶ συνεχιστὴς τῶν καλυτέρων παραδόσεων κάθε λαοῦ. Ἔτσι στὴ Ρωσία κομμουνιστικοποιήθηκαν ὁ Ποῦσκιν, ὁ Γκόγκολ, ὁ Τολστόη, ὁ Τουργκένιεφ. Στὴν Γαλλία ὁ μέγας δημοκράτης Οὐγκὼ μετατράπηκε σὲ «πρόδρομο» τοῦ ἐπίδοξου δικτάτορα Τορέζ! Ὁ ἀγωνιστὴς τῆς δικαιοσύνης Ζολᾶ ποὺ ἔδωσε τὸ πᾶν γιὰ νὰ ἀποδειχθεῖ ἡ ἀθωότητα τοῦ Ντρέϋφους μετατράπηκε σὲ κομμουνιστὴ δηλαδὴ σὲ ὑποστηρικτὴ τῶν σταλινικῶν δικῶν! Στὴν Οὐγγαρία ὁ ματοβαμμένος γκαουλάϊτερ τῶν Ρώσων Ράκοσι αὐτοανακηρύχθηκε σὲ συνεχιστὴ τοῦ ἐθνικοῦ ποιητῆ τῶν Μαγυάρων Πέτεφι ποὺ ἔπεσε πολεμώντας τοὺς Ρώσους. Καὶ φθάνουμε κάποτε ὡς τὸ σημεῖο ἀκόμη καὶ Χριστός, ὁ μέγας θεωρητικὸς τῆς ἀγάπης νὰ παρουσιάζεται σὰν «πρόδρομος» τοῦ Μὰρξ τοῦ μεγάλου θεωρητικοῦ τοῦ μίσους.

2. Τὴν ἴδια τακτικὴ ἐφαρμόζει ὁ κομμουνισμὸς καὶ στὴν Ἑλλάδα. Θέτει τὸ παρελθὸν στὴν ὑπηρεσία τῶν σημερινῶν ἀγώνων τοῦ κόμματος. Σὲ μιὰ περίοδο ποὺ πρέπει νὰ δικαιωθεῖ ἡ παράνομη δραστηριότητα τοῦ Κ.Κ.Ε. ἡ «Αὐγή» κάνει ἐπιφυλλίδα τήν... Φιλικὴ Ἑταιρία, τὴν «παράνομη ὀργάνωση πού καθοδήγησε τὸν ἐθνικο-ἀπελευθερωτικὸ ἀγώνα». Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ὁ ντόπιος κομμουνισμὸς προσπαθεῖ νὰ ἐπιστρατεύσει τὸ Ρήγα ὑπὲρ τῆς Βουλγαρίας ἢ νὰ σφετερισθεῖ τοὺς ἀγῶνες τῆς ἐθνικῆς ἀστικῆς διανοήσεως γιὰ τὴ δημοτική μας γλῶσσα καὶ νὰ παρουσιάσῃ τοὺς «μαλλιαρούς» σάν... κουκουέδες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ἔτσι ἦρθε κάποτε ἡ ὥρα καὶ τοῦ Παλαμᾶ. Τὸ ἔργο τῆς κομμουνιστικοποιήσεώς του, ἀνατέθηκε στὸν ἴδιο τὸν τότε ἀρχηγὸ τοῦ κόμματος, τὸν Ν. Ζαχαριάδη ποὺ ἀνέλαβε νὰ μᾶς παρουσιάσει τὸν «Ἀληθινὸ Παλαμᾶ» μὲ τὴν ὁμώνυμη μελέτη του. (Τυπώθηκε καὶ κυκλοφόρησε νόμιμα τὸ 1945).

3. Στὴ μελέτη του αὐτὴ ὁ Ζαχαριάδης ἀκολούθησε πιστὰ τὴν κομμουνιστικὴ μεθοδολογία. Δηλαδὴ δὲν ἄρχισε μιὰ ἔρευνα ἕτοιμος νὰ φθάσει στὰ ὅποια συμπεράσματα θὰ τὸν ὁδηγοῦσε αὐτή, ἀλλὰ ἐργάσθηκε ἀντίστροφα. Ἔθεσε ἀπὸ τὰ πρῶτα τὰ συμπεράσματα στὰ ὁποῖα ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ τὸν ὁδηγήσει ἡ ἔρευνά του καὶ ὕστερα τὴν ἄρχισε. Ἔτσι τὴν διεξήγαγε κατὰ τρόπο μονομερῆ συλλέγοντας μόνο ἐκεῖνο τὸ ὑλικὸ ποὺ θὰ στήριζε τὰ à priori ἤδη διατυπωμένα συμπεράσματά του, ποὺ ἔπρεπε νὰ λένε ὅτι ὁ Παλαμᾶς ἦταν κομμουνιστής. Ὁ Γ. Ζέβγος προλογίζοντας τὴ μελέτη τοῦ Ζαχαριάδη ξεκαθαρίζει ὅτι σκοπός της ἦταν νὰ δώσει *«ἕνα καινούριο ὅπλο στὸν λαοαπελευθερωτικὸ ἀγώνα προσθέτοντας ἕναν καινούριο γίγαντα πολεμιστὴ στὶς γραμμές μας, τὸν ποιητὴ Παλαμᾶ».*

4. Τὰ γνωρίσματα αὐτῆς τῆς ἰδιότυπης «ἔρευνας μὲ θέσι» εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α) Ἡ αὐθαιρεσία: Ὁ Παλαμᾶς δὲν ἐξετάζεται σὰν ἑνιαία, πολυσύνθετη καὶ πολύπλευρη προσωπικότητα σὰν πολύφωνος ποιητὴς καὶ ταξιδευτὴς στοχαστής. Δὲν ἐξετάζεται ὁλόκληρος ὁ Παλαμᾶς. Ἐνδιαφέρει ἡ κομματική του ἐπιστράτευσι. Γι' αὐτὸ ἀπομονώνεται ἕνα καὶ μόνο παλαμικὸ ἔργο, «Ὁ Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου» καὶ προβάλλεται ἡ ἀξίωσι ὅτι αὐτὸ καὶ μόνο αὐτὸ ἐκφράζει τὸν «ἀληθινὸ» Παλαμᾶ. Μὲ τὸ ὑπόλοιπο ἔργο του *«ὁ Παλαμᾶς ἔπεσε στὸ θανάσιμο ἁμάρτημα τοῦ (σωβινισμοῦ)..., μᾶς φανέρωσε ἕναν Παλαμᾶ τῆς κατάπτωσης... ἀλλὰ γιὰ τὸ λαὸ ὁ ἀληθινὸς Παλαμᾶς παραμένει ὁ Παλαμᾶς τοῦ «Δωδεκάλογου» (Ν. Ζαχαριάδη «Ὁ Ἀληθινὸς Παλαμᾶς» σελ. 67-ἔκδ. «Τὰ Νέα Βιβλία» Ἀθ. 1945).*

β) Ὁ Μονισμός: Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἕνα ἔργο τοῦ Παλαμᾶ ἐξετάζεται μονόπλευρα, ἀποσπασματικά, κάτω ἀπὸ ἕνα καὶ μοναδικὸ παραμορφωτικὸ πρῖσμα.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ ὁ «12λογος» εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ μεγάλου κινήματος τοῦ Δημοτικισμοῦ. Ὁ Ζαχαριάδης ἀγνοεῖ αὐτὸ τὸ γεγονὸς ὅπως ἀγνοεῖ καὶ ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ τεράστιο ἀνανεωτικὸ κίνημα. Καὶ ἔχει φυσικὰ τοὺς λόγους του γι' αὐτό. Γιατὶ ὁ Δημοτικισμός, δὲν ἦταν μόνο ἕνα γλωσσικὸ κίνημα μὰ καὶ μιὰ μεγάλη ἐξόρμησι γιὰ ἀνανέωσι, ἀλλαγὴ καὶ γόνιμη ἀναδιοργάνωσι τῆς πνευματικῆς ἐθνικῆς μας κληρονομιᾶς μὲ σκοπὸ τὴν ὁλοκλήρωσι τῶν ἐθνικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ 1821. Ἦταν ἡ ἔκφρασι στὸ πνευματικὸ πεδίο ἑνὸς γενικότερου ἐκσυγχρονιστικοῦ κινήματος ποὺ ἐκδηλώνεται στὰ τέλη τοῦ περασμένου καὶ στὶς ἀρχὲς αὐτοῦ τοῦ αἰώνα σὲ ὅλες τὶς σφαῖρες τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς.

Στὴν οἰκονομία ἔχουμε τοὺς πρώτους σιδηροδρόμους, τὰ πρῶτα ἐργοστάσια, τὴν μετατροπὴ τῆς ἱστιοπλοΐας σὲ ἀτμοπλοΐα. Στὴν πολιτικὴ ζωὴ ἐμφανίζονται ὁ Χ. Τρικούπης καὶ μετὰ ὁ Ε. Βενιζέλος. Ἡ ἧττα τοῦ 1897 ἐνισχύει μὲ μιὰ γόνιμη ὀργὴ αὐτὸ τὸ κίνημα γιὰ ἀνανέωσι. Ἔτσι φθάνουμε στὸ Γουδὶ καὶ στὸ 1912—13, ποὺ εἶναι ἕνα ὁρμητικὸ ἅλμα γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῆς Μεγάλης Ἰδέας τοῦ Ἔθνους. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ ἐποχὴ τῆς ἐθνικῆς ἐξάρσεως ποὺ φυσικὰ δὲν ἀρέσει στὸν κομμουνισμό, γέννησε καὶ τὸν «12λογο» ποὺ ἐκφράζει τὴν ὁρμητικὴ διάθεσι τῆς διανοούμενης νεολαίας γιὰ ἐθνικὴ ἀναγέννησι (ὄχι γιὰ κοινωνικὴ ἐπανάστασι). «Εἶμαι ποιητὴς τοῦ καιροῦ μου ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΜΟΥ» λέγει ὁ Παλαμᾶς στὸν «12λογο». Σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο κίνημα ὅπως σὲ κάθε ὁρμητικὴ πορεία ἔρχονται νὰ ἀνακατευτοῦν καὶ μερικὰ ἄλλα στοιχεῖα. Ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι καὶ ὁ Νιτσεϊσμὸς ποὺ ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἐπηρέαζε ἕνα σημαντικὸ τμῆμα τῶν Ἑλλήνων διανοουμένων. Ἄλλο στοιχεῖο εἶναι ἕνας θολὸς οὐτοπικὸς καὶ ἀνθρωπιστικὸς σοσιαλισμὸς ποὺ φυσικὰ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὸν κομμουνισμό. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἐπηρεάζουν λοιπὸν καὶ τὸν «12λογο» τοῦ Γύφτου».

Ὁ Ζαχαριάδης ὅμως τὰ ἀγνοεῖ ὅλα αὐτὰ καὶ δὲν βλέπει στὸν «12λογο» παρὰ μόνο τὰ λίγα θολὰ σοσιαλιστικὰ στοιχεῖα ποὺ καὶ αὐτὰ ἐντελῶς αὐθαίρετα τὰ μετατρέπει σὲ κομμουνιστικά.

4. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἐξάγονται τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα.

α) Ὁ Παλαμᾶς εἶναι ὑλιστής. *«Βασικὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ Γύφτου εἶναι ἡ ἀπόλυτη προσήλωσή του στὶς ὑλικὲς γήϊνες δυνάμεις, ἡ ἄρνηση κάθε προσήλωσης στὰ ξεθωριασμένα ἰδανικὰ» (=Μ. Ἰδέα) (σελ. 32).* Πρόκειται γιὰ μιὰ σκόπιμη σύγχισι ἀνάμεσα στὸν ὑλισμὸ καὶ στὸ ἀνανεωτικὸ πνεῦμα τοῦ ποιητῆ ποὺ μένει πάντα ἰδεαλιστὴς πιστεύοντας *«στὴν ὑπέρτατη κορφὴ —τὴν Ἰδέα».* Ὁ ἴδιος ὁ Παλαμᾶς τὸ ξέρει καὶ τὸ λέει πῶς στάθηκε πάντα ἕνας μέχρις ἐλαττώματος ἰδεαλιστής. *«Βρέθηκε σὰν πολὺ στοχαστική—καὶ σὰν πολὺ ὀνειρόπλεχτη ἡ ψυχή μας».* Ἄλλωστε ὁλόκληρος ὁ «12λογος» δὲν εἶναι παρὰ ἕνα *«παθητικὸ σκοῦσμα»* καὶ *«κούφιο ὄνειρο»* ὅπως τὸν χαρακτηρίζει ὁ ποιητὴς ποὺ τραγουδᾶ *«κάποια ὁράματα τοῦ νοῦ—καὶ κάποια καρδιοχτύπια».* Ὅλος ὁ «12λογος» εἶναι μιὰ αὐταπάτη μᾶς λέει ὁ δημιουργός του, γιατὶ *«ὄντας δειλὰ στὸν κόσμο κι' ἀνήμπορος βρεθῶ—τολμῶ μὲ σένα Ἀπάτη. Ψέμα μὲ σὲ μπορῶ».* Εἶναι αὐτὸ ὑλισμός; Ὄχι βέβαια.

β) Ὁ Παλαμᾶς εἶναι ὀπαδὸς τῆς μαρξιστικῆς διαλεκτικῆς. Γιατί τάχα εἶναι ἕνας «κοινωνικὸς ἐπαναστάτης» ποὺ γκρεμίζει τὰ παλιὰ καὶ θέλει *«μιὰ καινούρια διόρθωση» (σελ. 53).* Καὶ ξέρει ὅτι *«ἡ σύγκρουση τῶν ἀντιθέσεων, ἡ πάλη στὴ φύση καὶ στὴν κοινωνία, νά ποιά εἶναι ἡ δύναμη ποὺ κινᾶ πρὸς τὰ μπρός» (σελ. 55).* Πρόκειται καὶ πάλι γιὰ ἀπόλυτη σύγχυσι: Στὸν «12λογο» δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ταξικὴ κοινωνικὴ ἐπανάστασι. Ὁ ἥρωας εἶναι ἕνας Γύφτος δηλαδὴ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν πιστεύει σὲ τίποτα, μιὰ μορφὴ ὄχι κομμουνιστικὴ μὰ Νιτσεϊκή. Ὁ ἐπαναστατισμὸς του ἀρνητικὸς (Νιτσεϊκὸς) στὴν ἀρχή, θετικὸς (Ἐθνικὸς) ὕστερα, δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴ σχέ-

σι μὲ τὸν ταξικὸ κομμουνιστικὸ ἐπαναστατισμό. Ἡ κίνησί του εἶναι φιλοσοφικὴ καὶ λυρικὴ ὄχι ταξικὴ καὶ κομματική.

Ὁ Γύφτος μένει «γύφτος» καὶ τραβᾶ «ἀσυντρόφιαστος τὸ δικό του δρόμο πάλι». Καὶ τότε ἀρνιέται τὰ πάντα. Δὲν θέλει νὰ διορθώσει μὰ νὰ καταδικάσει, νὰ σαρκάσει. Ἔτσι ἀπορρίπτει ὄχι τὴ θρησκεία ὅπως νομίζει ὁ Ζαχαριάδης, μὰ τὴν Πίστι γενικὰ καὶ γίνεται *«τοῦ Τίποτε πανελέφτερος ὁ κράχτης»*. Ὅταν τοῦ προσφέρουν μιὰ πατρίδα, ἀπαντᾶ *«Γιούχα καὶ πάντα γιούχα τῶν πατρίδων»* ὄχι ὅμως γιατὶ εἶναι τάχα «διεθνιστὴς» μὰ γιατὶ εἶναι τὸ Ἄτομο στὸ ἀποκορύφωμά του, εἶναι ὁ Γύφτος, ὁ καθολικὸς ἀρνητής. Στὸ τέλος ὅμως ὁ βαθύτατα Ἕλληνας Παλαμᾶς, αὐτὸς ποὺ στάθηκε ὁ πιὸ ζωντανὸς καὶ ὁ πιὸ φωτεινὸς ἑρμηνευτὴς τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας στὴν Ἑλλάδα, ξεπερνᾶ τὴν ἀρχικὴ Νιτσεϊκὴ ἀτομιστικὴ ἄρνησί του. Καὶ ἀνασταίνει μέσα του ὅσα γκρέμισε. Τὴν Πίστι, τὴν Πατρίδα, τὴν Ἀγάπη, τὴν Ἰδέα γενικά. Σὰν ἰδεαλιστὴς ἀνασταίνει αἰώνιες ἀξίες.

γ) Ὁ Παλαμᾶς εἶναι κοινωνικὸς ἐπαναστάτης. *«Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ ὄνομα τοῦ Γύφτου ποὺ παίρνει, γιατὶ μέσα στὴν ἐργατιὰ γύφτοι λέγονται οἱ σιδεράδες καὶ οἱ μηχανουργοὶ (!) δηλαδὴ οἱ πιὸ βιομηχανικοὶ ἐργάτες(!) (σελ. 63)*. Δηλαδὴ ὁ Γύφτος εἶναι τὸ «προλεταριάτο»! Καὶ ὅμως ὁ Παλαμᾶς μᾶς παρουσιάζει τὸ Γύφτο νὰ δοκιμάζει κάποτε νὰ γίνει «χαλκιὰς»=σιδηρουργὸς (ἄρα δὲν ἦταν ἐξ ἀρχῆς) ἀλλὰ γρήγορα τὰ παρατᾶ καὶ γίνεται μουσικὸς γιατὶ δὲ μπορεῖ νὰ συμβιβαστεῖ μὲ τὸ πραχτικό, τὸ κοινωνικὸ καὶ ἀντὶ γιὰ ἐργαλεῖα φτιάνει *«ἀνωφέλευτα, ἀχρείαστα, ἀλλόκοτα καὶ περιττὰ ὄντα»*. Δὲν εἶναι λοιπὸν βιομηχανικὸς ἐργάτης, εἶναι ποιητής. Ὁ Γύφτος δὲν εἶναι τὸ προλεταριάτο. Ἄλλωστε καὶ στὸ τέλος ὁ Γύφτος μένει μόνος *«στὰ πλατειὰ τῆς ἐρμιᾶς»* καὶ ὁ 12λογος κλείνει Νιτσεϊκά. *«Μέσα στοὺς ξεχωριστοὺς—ὁ ξεχωριστὸς ἐγὼ εἶμαι — Μὲς στῆς φυλακῆς τοὺς διαλεχτοὺς—εἶμαι ὁ διαλεχτὸς ἐγὼ—τοῦ φυλακωτῆ—τρισωϊμὲ καὶ τρισαλλοί»*.

5. Γενικὸ συμπέρασμα τοῦ Ζαχαριάδη εἶναι ὅτι ὁ Παλαμᾶς εἶναι ἐναντίον *«οὐτοπιστικῶν θεωριῶν ὅπως ἡ Μ. Ἰδέα»* καὶ ὑπὲρ τῆς κοινωνικῆς ἀνατροπῆς ποὺ θὰ τὴν πραγματοποιήσουν *«οἱ ζωντανὲς παραγωγικὲς δυνάμεις τοῦ τόπου». (σελ. 66)*. Αὐτὴ εἶναι ἡ κομμουνιστικὴ ἑρμηνεία τοῦ «12λόγου». Ὅτι τὸ περιεχόμενό του εἶναι ἡ ταξικὴ ἐπανάστασι. Ἀντίθετα μιὰ ἄλλη ἑρμηνεία τὸν βλέπει σὰν ἐθνικὸ ἔπος (Π. Βλαστός, Γ. Δραγούμης, Δ. Ταγκόπουλος, Π. Νιρβάνας). Μιὰ τρίτη τέλος ἑρμηνεία τὸν βλέπει σὰν ὕμνο στὴν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου (Α. Καραντώνης, Μ. Μπριόν, Κουζόπουλος). Ποιός ἀπὸ ὅλους εἶναι λοιπὸν ὁ «ἀληθινὸς» Παλαμᾶς; Κατὰ τὴ γνώμη μου ὁ 12λογος εἶναι πρῶτα ἀπ' ὅλα ἐθνικὸ ἔπος. Μαζὶ μ' αὐτὸ εἶναι καὶ ἕνας ὕμνος στὸ ἀνυπόταχτο ἄτομο. Καὶ τέλος, ἀναμφισβήτητα διαπνέεται ἀπὸ μιὰν ἔντονα ἐπαναστατικὴ διάθεσι ὄχι ὅμως κομμουνιστικὴ ἀλλὰ ἀντίθετα, ἐθνο-ἀναγεννητική. Ὁ Γύφτος—Παλαμᾶς εἶναι τὸ διαλεχτὸ καὶ ἐλεύθερο ἄτομο ποὺ μὲ μιὰ ἐσωτερικὴ πάλη μετατρέπεται σὲ ἐθνικὸ προφήτη γιὰ νὰ καταδικάσει τὰ σάπια καὶ νὰ ἀναφτερώσει τὶς ἐλπίδες τοῦ Γένους του τραγουδώντας τὴν Ἀνάστασι ποὺ θαρθεῖ αὔριο, ὅταν ἡ Ἑλλάδα ἀποκτήσει ξανὰ *«τὰ φτερὰ τὰ πρωτεινά της τὰ μεγάλα»*.

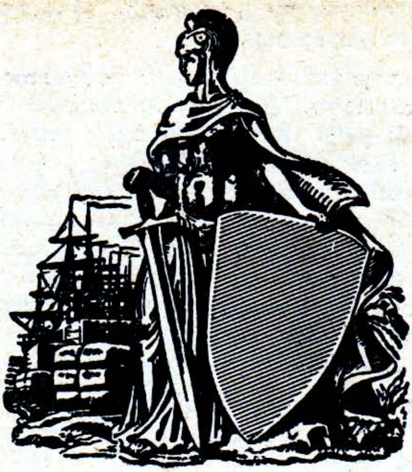

Στρατιωτικὰ θέματα

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ Κ.Κ.Σ.Ε.

Ὑπὸ Ν. ΓΚΑΛΑΪ

Ὁ νόμος γιὰ τὴν μείωση τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἀποβλέπει στὴν πραγματοποίηση τριῶν σκοπῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καθαρὰ προπαγανδιστική του σημασία.

Πρῶτον: Στὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ πάνω στὶς νέες βάσεις ποὺ ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὴν σύγχρονη ἐποχὴ τῶν ἀτομικῶν-ὑδρογονικῶν ὅπλων, πυραύλων κ.ἄ.

Δεύτερον: Στὴν ἐξοικονόμηση ὑλικῶν πόρων καὶ ἐργατικῶν χειρῶν γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκτελέσεως τοῦ 7ετοῦς οἰκονομικοῦ προγράμματος (χρησιμοποίηση τῶν ἀποστρατευομένων στὰ νέα βιομηχανικὰ καὶ γεωργικὰ ἔργα τοῦ 7ετοῦς) καθὼς καὶ γιὰ τὴν παροχὴ ὑλικῆς βοηθείας στὶς χῶρες τοῦ κομμουνιστικοῦ συνασπισμοῦ, τὴν οἰκονομικὴ ἐπέκταση στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Λατινικῆς Ἀμερικῆς, κ.ἄ.).

Τρίτον: Στὴν ἀλλοίωση τῆς κοινωνικῆς συνθέσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, γιὰ νὰ αὐξηθῆ ἡ ἐξάρτησή τους ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Σ.Ε. καὶ νὰ ἐξασθενήση τὸ σῶμα τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν ἀπὸ τοὺς ὁποίους προβλέπεται νὰ ἀποστρατευθοῦν 250.000

Στὸ παρὸν ἄρθρο μας θὰ ἐξετασθῇ αὐτὴ ἡ τρίτη, ἡ κοινωνικὴ πλευρὰ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Ἡ πρόθεσις γιὰ μεταβολὴ τῆς κοινωνικῆς συνθέσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεών ὀφείλεται σὲ ἕνα γεγονὸς ποὺ προξενεῖ στοὺς σοβιετικοὺς ἡγέτες μεγάλη ἀνησυχία: Τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι ἡ βαθμιαῖα διαμόρφωσις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων σὲ ἕνα ὀργανισμὸ ξένον πρὸς τὸ Κ.Κ.Σ.Ε., ἀνεξάρτητον, μὲ δική του ταξικὴ συνείδηση.

Ἡ μεταρρύθμιση λοιπὸν ἀποβλέπει στὸ νὰ ἀναδιοργανώσῃ κατὰ τέτοιο τρόπο τὶς σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις, ὥστε ἡ κοινωνική τους σύνθεση νὰ εὐθυγραμμίζεται καλύτερα στοὺς σημερινοὺς σκοποὺς τοῦ κομμουνισμοῦ. Μὲ λίγα λόγια, ἐπειδὴ ἡ σημερινὴ σύνθεσις τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων δὲν ἐπιτρέπει στὸ Κ.Κ.Σ.Ε. νὰ κάνῃ ὅτι θέλει μέσα σ' αὐτές, γι' αὐτὸ οἱ ἡγέτες του προχωροῦν σὲ σοβαρὲς μεταρρυθμίσεις στὴν ὅλη κοινωνικὴ διάρθρωση των.

Κατὰ τὸν σχετικὸ νόμο, μέχρι τὸ τέλος τοῦ 1961, οἱ σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις θὰ μειωθοῦν κατὰ τὸ ἕνα τρίτο, δηλαδὴ κατὰ 1.200.000 ἄνδρες. Ἔτσι τὸ ἔμψυχο δυναμικό τους θὰ ἀριθμῇ τότε 2.500.000 ἄνδρες. Ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θὰ ἀποστρατευθοῦν, περισσότεροι ἀπὸ 250.000 θὰ εἶναι μόνιμοι ἀξιωματικοί. Κατὰ τὸν Μαλινόφσκυ, ὑπουργὸ Ἀμύνης τῆς ΕΣΣΔ, τὸ 25 ο)ο τοῦ σημερινοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ εἶναι ἀξιωματικοὶ (Κράσναγια Ζβεζντά, 20 Ἰανουαρίου 1960). Σημειωτέον ὅτι ἡ μείωση αὐτὴ εἶναι ἡ τετάρτη κατὰ σειρὰ μετὰ τὸ τέλος τοῦ 1955. Κατὰ τὶς τρεῖς προηγούμενες μειώσεις ἀποστρατεύθηκαν ἐπισήμως 2.140.000 ἄνδρες, ἢ σύμφωνα μὲ ἐγκυρότερα στοιχεῖα 1.200.000 ἄνδρες.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεση ποὺ ἔκανε ὁ Χρουστσὼφ στὸ Ἀνώτατο Σοβιὲτ τὴν παραμονὴ τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου περὶ μειώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀναφέρει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ κυβέρνηση καὶ ἡ Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. μελετοῦν σήμερα τὸ πρόβλημα τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐνόπλων μας δυνάμεων ἐπὶ ἐδαφικῆς βάσεως. Ἡ ἐκπαίδευση τῶν στρατιωτῶν πρέπει νὰ γίνεται χωρὶς καμμία διακοπὴ τῆς παραγωγῆς. Ἡ ἄμυνα τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. μπορεῖ νὰ ἐξασφαλισθῇ μὲ δυνάμεις ἐξοπλισμένες μὲ ἀτομικὰ ὅπλα καὶ πυραύλους, ποὺ ἀποτελοῦν σήμερα τὸ κυριώτερο ὅπλο τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων» (Πράβντα, 15 Ἰαν. 1960).

Ἡ ἀποστράτευση λοιπὸν 250.000 ἀξιωματικῶν καὶ τὸ σύστημα τῆς ἐδαφικῆς ὀργανώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀποτελοῦν τὴν βάση τῆς νέας στρατιωτικῆς μεταρρυθμίσεως, ποὺ ἀποσκοπεῖ στὴν ἀλλοίωση τῆς κοινωνικῆς των διαρθρώσεως. Τὰ δημιουργούμενα ὅμως κοινωνικὰ προβλήματα καὶ ἡ ἀναταραχὴ ποὺ προκύπτει μέσα στὶς τάξεις τῶν ἀξιωματικῶν, εἶναι ἄνευ προηγουμένου.

1. Ἡ κοινωνικὴ σημασία τῆς ἀποστρατεύσεως τῶν ἀξιωματικῶν

Μέχρι τὸ τέλος τοῦ 1961 θὰ ἀποστρατευθοῦν ἄνω τῶν 250.000 ἀξιωματικῶν ἀπὸ τὶς σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις. Ἡ μαζικὴ αὐτὴ ἀποστράτευση σημαίνει ὅτι 250.000 μέλη τῆς σοβιετικῆς στρατιωτικῆς τάξεως θὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ μιὰ προνομιοῦχα κοινωνικὴ τάξη, σὲ μία κατώτερη τάξη ἐργατῶν. Σὲ μιὰ συγκέντρωση τῶν ἐνεργῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φρουρᾶς τῆς Μόσχας, τὴν 19 Ἰανουαρίου 1960, ὁ Στρατάρχης Μαλινόφσκυ ἔδωσε μιὰ ἰδέα γιὰ τὴν τύχη ποὺ περιμένει τοὺς μέλλοντας νὰ ἀποστρατευθοῦν ἀξιωματικούς. Ὁμιλώντας σ' αὐτὴ τὴ συγκέντρωση, εἶπε ὅτι μόνο λίγοι εἰδικευμένοι ἀξιωματικοὶ τῆς πολεμικῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ θὰ βροῦν ἁρμόζουσα ἐργασία στὶς πολιτικὲς ἀεροπορικὲς γραμμὲς καὶ στὸ ἐμπορικὸ ναυτικό. Γιὰ τοὺς πόλοιπους προειδοποίησε:

«Κάθε χρόνο, πάρα πολλοὶ ἀξιωματικοὶ ἀπολύονται ἀπὸ τὶς τάξεις τῶν ἐνόπλων δυνάξεων καὶ αὐτομάτως μεταπηδοῦν στὶς ἐφεδρεῖες μας. Γι' αὐτοὺς δὲν ἔχουμε λύσει ριζικὰ τὸ θέμα τῆς τοποθετήσεως τους στὴ βιομηχανία ἢ στὴν γεωργία. Καταλαβαίνετε ὅτι ἡ ἀποστράτευση περισσοτέρων τῶν 250.000 ἀξιωματικῶν θὰ συνοδευθῇ ἀπὸ περισσότερες ἀκόμη δυσκολίες. Τὸ Κόμμα καὶ ἡ κυβέρνηση λαμβάνουν ὅλα τὰ μέτρα γιὰ νὰ τοὺς βροῦν ἐργασία καὶ νὰ τοὺς μάθουν ἕνα ἄλλο ἐπάγγελμα». (Κράσναγια Ζβεζντά, 20 Ἰαν. 1960).

Συνεχίζοντας ὁ Μαλινόφσκυ, ἔδωσε διάφορα παραδείγματα τοποθετήσεως ἀξιωματικῶν σὲ ἐργασίες μετὰ τὶς τρεῖς προηγούμενες ἀποστρατεύσεις. Ἰδιαίτερα τόνισε, ὅτι, κατὰ τὰ τελευταῖα ἕξη χρόνια, 70.000 περίπου ἀξιωματικοὶ τοποθετήθηκαν σὲ πολιτικὲς ἐργασίες στὴν Στρατιωτικὴ Περιφέρεια τῆς Μόσχας καὶ 30.321 σ' ἐκείνη τοῦ Λένινγκραντ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὁ Μαλινόφσκυ ἀνέφερε στατιστικὲς γιὰ τὴν ἐργασία ποὺ κάνουν οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀποστρατευθέντες καὶ μίλησε γιὰ τὴ σημερινὴ κοινωνική τους κατάσταση.

Στὴν Στρατιωτικὴ Περιφέρεια τῆς Μόσχας 3.168 πρώην ἀξ/κοὶ τοποθετήθηκαν σὲ ἐργασίες τοῦ Κόμματος, τῶν συνδικάτων καὶ τῆς Κομσομόλ. 7.670 τοποθετήθηκαν σὲ διοικητικὲς καὶ οἰκονομικὲς ὑπηρεσίες· 2.452 σὲ παιδαγωγικὲς ἐργασίες· 14.598 σὲ ἐργασίες πολιτικῶν μηχανι-

κῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν εἰδικοτήτων· 29.978 τοποθετήθηκαν σὲ ἡμερομίσθιες ἐργασίες· καὶ 12.000 σὲ γεωργικὲς ἐργασίες. Ἔτσι, ἀπὸ τὶς 70.000 ἀξιωματικῶν ποὺ ἀποστρατεύτηκαν, μόνο 27.000 ἢ τὸ 27 ο)ο τοποθετήθηκε σὲ πολιτικὲς ἐργασίες, ἐνῶ τὰ 2)3 ἔγιναν ἁπλοὶ ἐργάτες. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ στὴ Στρατιωτικὴ Περιφέρεια τοῦ Λένινγκραντ. Ἀπὸ τὶς 30.000 ποὺ ἀποστρατεύθηκαν, ἄνω τῶν 17.000 ἢ τὸ 60 ο)ο εἶναι σήμερα ἐργάτες (Κράσναγια Ζβεζντά, 20 Ἰαν. 1960). Ἀλλὰ ὁ Μαλινόφσκυ δὲν εἶπε τίποτα γιὰ τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση τῶν πρώην ἀξιωματικῶν, ἀκόμα καὶ ἐκείνων ποὺ τοποθετήθηκαν σὲ θέσεις ἀντάξιες τῆς προηγουμένης κοινωνικῆς τους καταστάσεως. Βέβαια, οἱ ἀποδοχές τους εἶναι πολὺ κατώτερες ἀπὸ ἐκεῖνες τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Μετὰ τὶς ἀποκαλύψεις αὐτὲς τοῦ Μαλινόφσκυ, ὁ φόβος καὶ ὁ πανικὸς ἀγκάλιασε τοὺς σοβιετικοὺς ἀξιωματικούς, ποὺ ἀντιμετωπίζουν τὸν κίνδυνο νὰ τοποθετηθοῦν, μετὰ τὴν ἀποστράτευσή τους, σὲ ἀνειδίκευτα ἐπαγγέλματα, μὲ μισθὸ πολὺ μικρὸ καὶ χωρὶς καμμία στρατιωτικὴ σύνταξη. Καὶ ὅλοι τους ἔχουν οἰκογένεια. Ἀλλά, ὅπως εἶπε ὁ Μαλινόφσκυ «τὰ συμφέροντα τοῦ κράτους προηγοῦνται ὅλων τῶν ἄλλων». Ἄλλωστε ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἀμύνης καὶ ὁ σοβιετικὸς τῦπος δὲν παραλείπουν νὰ εἶναι αἰσιόδοξοι, καὶ νὰ ἀναφέρουν παραδείγματα ἀποστρατευθέντων ποὺ πρόδευσαν σὲ διάφορα ἐπαγγέλματα. Κατὰ τὸν Μαλινόφσκυ, «στὸ ἐργοστάσιο ἁτμαμαξῶν τοῦ Λουγκάνσκ... ἐργάζονται 79 πρώην ἀξιωματικοί. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ 68 ἀξιωματικοὶ ἐργάζονται σὲ παραγωγικὴ ἐργασία, 15 σὰν ἐπιστάτες, 14 σὰν κλειδαράδες, 13 σὰν τορναδόροι καὶ ἐργοδηγοί, 5 σαν ἠλεκτρολόγοι κ.ο.κ.

Ἡ μεγαλύτερη παραχώρηση ποὺ κάνει ἡ σοβιετικὴ κυβέρνηση στοὺς μέλλοντες νὰ ἀποστρατευθοῦν ἀξιωματικούς, εἶναι τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς των σὲ τεχνικὲς σχολὲς γιὰ νὰ ἀποκτήσουν μιὰ κάποια εἰδικότητα. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὁ ἀποστρατευθεὶς ἀξιωματικὸς θὰ λαμβάνη τὸ 75 ο)ο τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργάτου τοῦ ὁποίου μαθαίνει τὴν ἐργασία, καθὼς καὶ ἕνα προσωρινὸ συμπληρωματικὸ ἐπίδομα ἀνάλογο μὲ τὸ βαθμὸ ποὺ εἶχε στὸ στρατό. Ἔτσι, ἕνας λοχαγὸς ἐνῶ εἰσέπραττε ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσία 1.600 ρούβλια—ἐκτὸς ἀπὸ διάφορα ἐπιδόματα γιὰ γλωσσομάθεια, ὑπηρεσία στὶς πολικὲς περιοχὲς κλπ.—θὰ εἰσπράττει κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐκπαιδεύσεώς του μόνο 934 ρούβλ α, ὅσο εἶναι τὸ 75 ο)ο τοῦ μισθοῦ τοῦ κλειδαρᾶ μαζὶ μὲ τὸ προσωρινὸ ἐπίδομα τοῦ ἀποστρατευθέντος ἀξιωματικοῦ. Ἔτσι, τὸ ἐπίπεδο διαβιώσεως τῶν ἀξιωματικῶν ποὺ ἀποστρατεύονται μειώνεται σημαντικά.

Ὁ Μαλινόφσκυ εἶπε:

«Οἱ ἀξιωματικοὶ ποὺ θὰ μεταφερθοῦν στὶς ἐφεδρεῖες πρέπει νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τους ὅτι πρέπει νὰ μάθουν κάποιο ἐπάγγελμα. Κατὰ τὸ παρελθὸν συνέβη τὸ ἑξῆς: Πολλοὶ ἀξιωματικοί, ἀπολυόμενοι ἀπὸ τὸ στράτευμα, ἔχαναν τὸν καιρό τους ψάχνοντας νὰ βροῦν ἐργασία μὲ μεγάλες ἀμοιβές. Ἔχαναν τὸν καιρό τους ἄσκοπα. Ὁ ἕνας χρόνος περνοῦσε, ἡ πληρωμὴ τοῦ στρατιωτικοῦ ἐπιδόματος σταματοῦσε καὶ ὁ ἀποστρατευθεὶς ἀξιωματικὸς δὲν εἶχε μάθει καμμιὰ δουλειά. Αὐτὸ πρέπει νὰ ἀποφευχθῇ». (Κράσναγια Ζβεζντά, 20 Ἰαν. 1960).

Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο. Καθὼς εἶπε ὁ Χρουστσώφ, οἱ μέλλοντες νὰ ἀποστρατευθοῦν ἀξιωματικοὶ *«δὲν θὰ τύχουν μεγάλης κρατικῆς ὑποστηρίξεως καὶ πρέπει νὰ καταλάβουν ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐλπίζουν ὅτι θὰ ἀντικαταστήσουν δοκιμασμένους πλέον σοβιετικοὺς πολίτας στὶς ἐργασίες τους» (Πράβντα, 15 Ἰανουαρίου 1960).*

Ἡ ἀποστράτευση τῆς στρατιωτικῆς διανοήσεως συμπίπτει μὲ τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ διανόησις γενικὰ αὐξήθηκε σημαντικὰ στὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Ἡ νέα ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση ποὺ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὸ 1959 ἀποσκοπεῖ ἀκριβῶς στὸ νὰ θέση ἕνα τέρμα σ' αὐτὴν τὴν αὔξηση. Οἱ προηγούμενες εὐκαιρίες ἀποκτήσεως ἀνωτέρας μορφώσεως περιορίζονται συνεχῶς καὶ ἀντιστοίχως αὐξάνονται οἱ δυνατότητες δημιουργίας εἰδικευμένων ἐργατῶν. Καὶ ἡ τύχη τῶν ἀξιωματικῶν προσδιορίζεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν νέα ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση. Ἔτσι οἱ περισσότεροι ἀξιωματικοὶ θὰ ὑποβιβασθοῦν κοινωνικὰ στὸ ἐπίπεδο τῶν σοβιετικῶν ἐργατῶν. Τὸ Κόμμα καὶ τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο ἀπεφάσισαν ὅπως οἱ ἀποστρατευόμενοι ἀξιωματικοὶ ἀποστέλλονται «κατὰ προτεραιότητα» στὶς περιοχὲς ἐκεῖνες ὅπου κατασκευάζονται μεγάλα ἔργα, βιομηχανίες, ἠλεκτροπαραγωγικὰ ἐργοστάσια κλπ. Μὲ λίγα λόγια, οἱ ἀξιωματικοὶ προορίζονται νὰ ἐργασθοῦν στὶς ἄγονες ἀνατολικὲς περιοχὲς καὶ αὐτὸ σημαίνει ἕνα εἶδος καταναγκαστικῆς ἐργασίας στὶς ἀκατοίκητες περιοχὲς τῆς Σιβηρίας. Καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς θὰ πᾶνε βέβαια καὶ οἱ στρατιῶτες ποὺ δὲν τοὺς περιμένει καλύτερη τύχη.

Οἱ ἀξιωματικοὶ ποὺ ἀποστρατεύονται, ἐκτὸς ἐκείνων ποὺ ἔχουν ὑπηρεσία 25 ἐτῶν καὶ θὰ συνταξιοδοτηθοῦν, θὰ στερηθοῦν τῆς προνομιούχου κοινωνικῆς τους θέσεως. Ἡ κατάστασις αὐτὴ τοὺς γεμίζει μὲ πικρία γιὰ τὴ στάση τοῦ κόμματος τῆς κυβερνήσεως καὶ γενικὰ τοῦ μπολσεβίκικου καθεστῶτος. Οἱ αἰτίες ποὺ ὑποχρέωσαν τοὺς σοβιετικοὺς ἡγέτες νὰ προχωρήσουν σὲ μιὰ τέτοια ἀλλαγή, ποὺ θὰ προκαλέση κοινωνικὴ ἀναστάτωση στὴν Ε.Σ.Σ.Δ., θὰ γίνουν περισσότερο ἀντιληπτὲς μὲ τὴν ἐξέταση τῆς φύσεως τῆς κοινωνικῆς διαρθρώσεώς τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῆς ἀποφασισθείσης ἀναδιοργανώσεως τους μὲ βάση τὸ ἐδαφικὸ σύστημα.

2. Ἡ κοινωνικὴ διάρθρωση τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων

Ἡ κοινωνικὴ διάρθρωση τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων καθορίστηκε ἀμέσως μετὰ

τὴν ᾿Οκτωβριανὴ ᾿Επανάσταση, μὲ τὴν δημιουργία τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ πολιτικὸς σκοπὸς ἦταν, κατὰ τοὺς κομμουνιστὲς ἡγέτες, ἡ πραγματοποίηση τῆς παγκοσμίου κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως. ῾Η πραγματικὴ ὀνομασία ποὺ δόθηκε στὸ σοβιετικὸ στρατὸ ἦταν «῾Ο Κόκκινος Στρατὸς τῶν ᾿Εργατῶν καὶ ᾿Αγροτῶν». ῾Η ὀνομασία αὐτὴ ἀντανακλοῦσε τὴν πραγματική του κοινωνικὴ διάρθρωση καὶ καθὼς βλέπουμε δὲν ἀναφέρεται σὲ κανένα ἐθνικὸ ἢ κρατικὸ δεσμό. ῾Ο ὁρισμός του, δίδεται ἀπὸ τὸν συνταγματάρχη Ν.Β. Πυιατνίτσκυ στὸ βιβλίο του «῾Ο ᾿Ερυθρὸς Στρατὸς τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.»:

«᾿Αφοῦ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση εἶναι ἡ πατρίδα τοῦ διεθνοῦς προλεταριάτου, ὁ ᾿Ερυθρὸς Στρατὸς εἶναι ἀνοικτὸς γιὰ νὰ δεχθῆ πρὸς κατάταξη τοὺς ἐργαζομένους ὅλων τῶν χωρῶν. ῾Ο ᾿Ερυθρὸς Στρατὸς εἶναι ὁ γνήσιος στρατὸς τοῦ διεθνοῦς προλεταριάτου».

Σύμφωνα μὲ αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ἡ ταξικὴ ἀρχὴ ἔγινε ἡ κοινωνικὴ βάση τοῦ ᾿Ερυθροῦ Στρατοῦ. ῾Ο λαϊκὸς κομμισάριος (ὑπουργὸς τῆς ἀμύνης) Φροῦντζε, στὴν ἔκθεση ποὺ διάβασε στὸ 4ο Συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. τὸ 1925 εἶπε:

«Θὰ οἰκοδομήσουμε καὶ οἰκοδομοῦμε τὸ στρατό μας πάνω σὲ μιὰ ταξικὴ κοινωνικὴ βάση».

῾Η ταξικὴ βάση τῆς δημιουργίας τοῦ στρατοῦ ἔγινε πιὸ καθαρὴ μὲ τὴν δημοσίευση τὸ 1928 τοῦ«νόμου περὶ ὑποχρεωτικῆςστρατιωτικῆς θητείας». Στὸ ἄρθρο 449 παραγρ. 1 περιλαμβάνεται ἡ ἀρχὴ ὅτι μόνο «ἐργαζόμενοι» ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερασπίζουν τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. μὲ ὅπλα καὶ ὅτι τὰ «μὴ ἐργαζόμενα στοιχεῖα» προορίζονται γιὰ ἐργασίες στὰ μετώπισθεν.

῾Η προλεταροποίηση καὶ ἡ κομμουνιστικοποίηση τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀποτέλεσαν λοιπὸν βασικοὺς σκοποὺς τῆς στρατιωτικῆς πολιτικῆς τῆς ἡγεσίας τοῦ Κρεμλίνου. ῾Η προλεταροποίηση ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῆ μὲ τὴν κατάταξη μεγαλύτερου ἀριθμοῦ ἐργατῶν στὸ στρατὸ καὶ ἰδιαίτερα στὸ σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῆς ἀνωτέρας στρατιωτικῆς ἡγεσίας. ῾Η κομμουνιστικοποίηση θὰ ἐπραγματοποιεῖτο μὲ τὴνπαράλληληκατάταξη καὶ προώθηση στὸ στρατό, μελῶν τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Μὲ βάση τὴ γραμμὴ αὐτή, ἐκδόθηκε ἡ ἐγκύκλιος ἀρ. 107 τῆς 10 Αὐγούστου 1925 ποὺ καθόριζε τὸν ὑποχρεωτικὸ ἀριθμὸ τῶν«προλεταρίων» καὶ τῶν κομμουνιστῶν ποὺ ἔπρεπε νὰ περιλαμβάνουν οἱ διάφορες στρατιωτικὲς μονάδες. ῾Ο ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ ΚΚΣΕ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη σὲ κάθε μονάδα, μὲ βάση τὴν μαχητική της σημασία, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ποσοστὰ (ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν) ἐργατῶν καὶ μελῶν τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. στὶς διάφορες μονάδες τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

	᾿Εργάτες	Μέλη τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.
Ναυτικὸ	50	34
Μάχιμες ἔνοπλες δυνάμεις	50	12
Στρατεύματα Σιδ/μων	50	12
᾿Αεροπορία	40	25
Μονάδες λοιπῶν συγκοινωνιῶν	30	15
Στρατὸς Κρατικῆς ᾿Ασφαλείας	25	19
῾Ιππικὸ	12	10
Πυροβολικὸ	12	10
Πεζικὸ	8	10

(Πηγή: Βιβλίο συνταγματάρχου Ν.Υ. Πυιατνίτσκυ: ῾Ο ᾿Ερυθρὸς Στρατός, ἔκδοση 1931)

῾Η μέθοδος αὐτὴ βασίσθηκε στὴ μελέτη τῆς κοινωνικῆς διαρθρώσεως τῶν στρατιωτικῶν μονάδων ποὺ διακρίθηκαν στὸν ᾿Εμφύλιο Πόλεμο. Οἱ σοβιετικοὶ στρατιωτικοὶ ἐμπειρογνώμονες προσδιόρισαν ὅτι οἱ μονάδες ποὺ διακρίθηκαν περισσότερο σὲ μαχητικότητα ἀπετελοῦντο κατὰ 20-26 ο)ο ἀπὸ ἐργάτες, ἐνῶ οἱ λιγότερο πιστὲς σὲ κομμουνιστικὴ ἀφοσίωση μονάδες καὶ μὲ μικρότερη μαχητικότητα ἀπετελοῦντο ἀπὸ ποσοστὸ ἐργατῶν μικρότερο τοῦ 10 ο)ο (Βένσνίκ, ἀρ. 6 (1928), σελ. 20).

Πρὶν ἀπὸ τὸ νέο Σύνταγμα τοῦ 1936, ποὺ ἀκύρωσε τὸν νόμο ποὺ ἀπαγόρευε στοὺς «μὴ ἐργαζομένους» νὰ φέρουν ὅπλα, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ ΚΚΣΕ μέσα στὰ σοβιετικὰ στρατεύματα αὔξανε σιγὰ-σιγὰ σὲ βάρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγροτῶν.

Τὸ 1930, τὰ μέλη τοῦ κόμματος ἀποτελοῦσαν τὸ 25 ο)ο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἡ νεολαία (Κομσομὸλ) τὸ 33 ο)ο οἱ ἐργάτες τὸ 27 ο)ο καὶ οἱ ἀγρότες τὸ 15 ο)ο. ῾Η συνολικὴ δύναμη τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων ἀνήρχετο τότε μόνον σὲ 562.000 ἄνδρες. Τὸν ἴδιο χρόνο τὰ μέλη τοῦ Κόμματος καὶ τῆς Κομσομὸλ ἀντιπροσώπευαν τὸ 3 ο)ο μόνον τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας καὶ οἱ ἐργάτες καὶ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι μόνον τὸ 17-18 ο)ο.

῾Ο ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ποὺ ἦσαν ἐργατικῆς καταγωγῆς καὶ μέλη τοῦ κόμματος ἦταν ἀκόμα μεγαλύτερος. Τὸ 1930, τὸ 76 ο)ο τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτέρας στρατιωτικῆς διοικήσεως (στρατηγοὶ) ἦσαν μέλη τοῦ κόμματος καθὼς καὶ τὸ 50 ο)ο τῶν διοικητῶν συνταγμάτων, τὸ 52 ο)ο τῶν διοικητῶν ταγμάτων καὶ τὸ 60 ο)ο τῶν διοικητῶν λόχων καὶ διμοιριῶν (Κράνσαγια Ζβεζντά, 25 Μαΐου 1930 καὶ Βίνιι βεστνίκ, ἀρ. 30 (1930). ῾Η εἰσαγωγὴ τῆς ὑποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς θητείας πρὶν τὸν β' παγκόσμιο πόλεμο καὶ ἡ διατήρηση ἑνὸς στρατοῦ 5.000.000 ἀνδρῶν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴ περίοδο, δὲν σταμάτησαν τὴν πορεία τῆς κομμουνιστικοποιήσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Στὸ 19ο Συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ., ποὺ ἔλαβε χώρα τὸ 1952, ὁ τότε ὑπουργὸς ᾿Αμύνης Στρατάρχης Βασιλέφσκυ ἀνέφερε ὅτι τὸ 86,4 ο)ο ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν ἦσαν μέλη τοῦ κόμματος καὶ τῆς Κομσομόλ, ἐνῶ ὁ Μολότωφ, στὸ λόγο ποὺ ἐξεφώνησε στὸ ᾿Ανώτατο Σοβιέτ,

τὸ 1955, ἀνέφερε ὅτι τὸ 77 ο)ο τοῦ συνόλου τῶν ἀνδρῶν τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀνῆκαν στὸ Κόμμα καὶ στὴν Κομσομὸλ (Πράβντα, 10 'Οκτ. 1952 καὶ 9 Φεβρ. 1955). Τὸ 1955 οἱ στρατιωτικοί, μέλη τοῦ ΚΚΣΕ ἀνήρχοντο σὲ 600.000 καὶ τῆς Κομσομὸλ σὲ 3.050.000, ἐπὶ γενικοῦ συνόλου 4.700.000—4.900.000.

'Απὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὅμως, ἡ «προλεταροποίηση» τῶν ἐνόπλων δυνάμεων πῆρε ἐντελῶς διαφορετικὴ ἐξέλιξη ἰδίως μετὰ τὴν δημοσίευση τοῦ νέου Συντάγματος τοῦ 1936. 'Η ἔννοια «ἐργαζόμενα στοιχεῖα» ἀλλοιώθηκε. 'Η «ἐργαζόμενη» σοβιετικὴ διανόησις (ὑπολογίζεται σήμερα σὲ 10.000.000 ἄτομα) ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της καὶ περιελήφθηκε στὰ «ἐργαζόμενα στοιχεῖα».

'Η εἰσαγωγὴ τῆς τεχνολογίας στὶς ἔνοπλες δυνάμεις, ἐσήμαινε ὅτι ἕνας ἀξιωματικὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι σπουδασμένος καὶ κάτοχος τεχνικῶν γνώσεων.

Γιὰ νὰ ἐφοδιασθῆ ὅμως ὁ σοβιετικὸς στρατὸς μὲ τέτοιους ἀξιωματικούς, ἐπετράπη ἡ εἰσαγωγὴ στὶς στρατιωτικὲς σχολὲς καὶ νέων ποὺ προήρχοντο ἀπὸ οἰκογένειες πρώην «μὴ ἐργαζομένων στοιχείων» καὶ πρὶν ἀπὸ ὅλα καὶ ἀπὸ τὴν διανόησι. 'Επιπλέον διευκολύνθηκε καὶ ἡ ἔνταξή τους στὸ ΚΚΣΕ καὶ στὴν Κομμουνιστικὴ Νεολαία (Κομσομόλ). Τέλος, ἡ ἀποκρυστάλλωσις κατὰ τὴν μεταπολεμικὴ περίοδο μιᾶς νέας ἡγετικῆς τάξεως—μέλη τοῦ ΚΚΣΕ, εἰδικοὶ τεχνικοί, γραφειοκράτες καὶ διανοούμενοι—ἐσήμαινε ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποί της καὶ οἱ ἀπόγονοι τους, δηλαδὴ ἡ νέα γενεά, θὰ μποροῦσαν νὰ γίνουν ἀξιωματικοί.

Ἔτσι μπόρεσαν νὰ εἰσέλθουν στοὺς κύκλους τῆς ἀρχούσης τάξεως, ὄχι μόνο τὰ μέλη τοῦ ΚΚΣΕ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν μιὰ ὡρισμένη μόρφωση καὶ γενικὰ ὅλες ἐκεῖνες οἱ ὁμάδες ποὺ συνόρευαν μὲ τὴν ἄρχουσα τάξη καὶ ποὺ ἀποτελοῦν κατὰ κύριο λόγο τὴν διανόηση.

Ἔτσι, παρ' ὅλη τὴν «κομμουνιστικοποίηση» τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ποὺ ἐπραγματοποιεῖτο καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου, ἡ «προλεταροποίηση» τους ὑπέστη σοβαρὲς ἀλλαγές. 'Η κύρια μάζα τῶν ἐνόπλων δυνάμεων συμπεριλαμβανομένων καὶ ὅλων τῶν νέων στρατιωτικῶν, αντανακλᾶ τὴν νέα κοινωνικὴ διάρθρωση τῆς ΕΣΣΔ. Παρ' ὅλη τὴν αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατῶν στὴν ΕΣΣΔ, ποὺ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν αὐτόματη αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τους μέσα στὶς ἔνοπλες δυνάμεις, οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπιλέγονται πιὰ μὲ τὸ κριτήριο τῶν τεχνολογικῶν ἀναγκῶν—ἀπὸ τοὺς κύκλους τῆς διανοήσεως, δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς προνομιούχου, τῆς ἡγετικῆς τάξεως τῆς σημερινῆς σοβιετικῆς κοινωνίας. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ δημιουργία ἑνὸς ὡρισμένου κοινωνικοῦ φράγματος μεταξὺ τῶν νέων ἀξιωματικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν κατωτέρων στελεχῶν καὶ τῶν παλαιῶν ἀξιωματικῶν ἀφ' ἑτέρου.

'Η διαίρεση τῶν μελῶν τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων σὲ διάφορες κοινωνικὲς τάξεις ὑποβοηθήθηκε πάρα πολὺ ἀπὸ τὴν φύση τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. 'Η ἐξουσία τῶν ἀξιωματικῶν ἐνισχύθηκε, ὁ στρατιωτικὸς κῶδιξ τιμῆς ἀναπτύχθηκε μεταξύ τους καὶ ἡ ἰδέα τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας πρὸς τὸ κράτος προβλήθηκε κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ δημιουργηθῆ ἕνας ἱκανὸς καὶ πειθαρχημένος τακτικὸς στρατός. 'Επιπλέον, οἱ εἰδικοὶ ὅροι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας στὴν ΕΣΣΔ—ὅπως εἶναι ἡ στάθμευση τῶν μονάδων σὲ ἀπαγορευμένες στρατιωτικὲς περιοχὲς καὶ σὲ κλειστὰ στρατόπεδα, στὰ σύνορα ἢ σὲ περιφέρειες ἀραιὰ κατοικημένες μὲ ἐλάχιστη δυνατότητα ἐπαφῆς μὲ τοὺς κατοίκους—εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ἀπομονωθοῦν οἱ ἔνοπλες δυνάμεις ἀπὸ τὸν πληθυσμὸ καὶ νὰ ὁδηγήσουν στὴ δημιουργία μιᾶς κλειστῆς κοινωνίας τοῦ σώματος τῶν ἀξιωματικῶν Δημιουργήθηκε δηλαδὴ μιὰ τάξη στρατιωτικῶν ἀνάλογη μὲ ἐκείνη τῆς ἀστικῆς διανοήσεως. Ἔτσι, ἡ εἰδικὴ φύση τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς ἀπετέλεσε τὸν προκαθοριστικὸ παράγοντα τῆς δημιουργίας μιᾶς εἰδικῆς τάξεως ἀξιωματικῶν καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἕνα χαρακτηριστικὸ κοινωνικὸ φαινόμενο τῆς σημερινῆς διαρθρώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ στρατιωτικὴ τάξη ἀπέκτησε στὴν ΕΣΣΔ ἴδια πλέον ταξικὴ συνείδησι διαπιστώμεται καὶ ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα τοῦ σοβιετικοῦ στρατιωτικοῦ τύπου, ὁ ὁποῖος ἐπιτίθεται ἀδίστακτα ἐναντίον ὡρισμένων καταστάσεων τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς ποὺ ὀφείλονται βέβαια ὄχι στοὺς ἀξιωματικοὺς ἀλλὰ στὴν πολιτικὴ διοίκησι καὶ ἔμμεσα στὸ Κόμμα. Καὶ φυσικὰ τὸ τελευταῖο ἀνησυχεῖ ἔντονα ἀπὸ αὐτὴν τὴν κατάστασι.

Ἔτσι οἱ ἔνοπλες σοβιετικὲς δυνάμεις—ποὺ προωρίζοντο, κατὰ τοὺς ἱδρυτές των, νὰ γίνουν ἕνας «νέος τύπος στρατοῦ», τὸ ὅπλο τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν συμφερόντων τῆς ἐργαζομένης τάξεως—ἐξελίχθηκαν κοινωνικὰ σὲ στρατιὲς ἑνὸς ἰμπεριαλιστικοῦ κράτους βασιζομένου σὲ μιὰ τεξικὴ κοινωνία.

'Ως πρὸς τὸ ρόλο τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ, ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶναι «ἡ προσωποποίηση τῆς διεθνοῦς προλεταριακῆς ἀλληλεγγύης», ἡ ἀνάγκη νὰ βασισθῆ σὲ παράγοντες ὅπως ὁ πατριωτισμός, ἡ ἐθνικὴ συνείδηση τῶν πολιτῶν καὶ τὰ ἐθνικὰ αἰσθήματα τῶν περισσότερων μελῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὁδήγησε στὴν υἱοθέτηση καὶ ἀπὸ αὐτὸν τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος τοῦ στρατοῦ τῆς «'Αγίας Ρωσίας.»

'Η γενικὴ ἐκκαθάριση ποὺ ἔγινε μέσα στὸ στρατὸ τὸ 1937-38 μὲ τοὺς τουφεκισμοὺς καὶ τὶς ἐξορίες τῶν περισσοτέρων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ 'Ερυθροῦ Στρατοῦ, ἦταν ἀκριβῶς ἕνα βίαιο μέτρο τοῦ Κόμματος γιὰ νὰ προληφθῆ ἡ χειραφέτηση τοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὸ κόμμα. 'Αλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπέμβασις δὲν μπόρεσε νὰ σταματήση ὁριστικὰ τὴν πορεία πρὸς τὴν ἀνεξαρτοποίηση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Οἱ κινέζοι κριτικοὶ ὑποστηρίζουν σήμερα ὅτι οἱ ἔνοπλες σοβιετικὲς δυνάμεις ἔχουν ἐγκαταλείψει τὰ δόγματα καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Μαρξισμοῦ Λενινισμοῦ καὶ λέγουν ὅτι τὸ κινεζικὸ κομμουνιστικὸ στρατιωτικὸ σύστημα ἐπιδιώκει νὰ κάνη τὸ στρατὸ μιὰ ἀποτελεσματικὴ πολε-

μική δύναμη, ὑποχρεώνοντάς τον ταυτόχρονα νὰ κάνη παραγωγικὴ ἐργασία καὶ νὰ ἐργάζεται μέσα στὶς μᾶζες. Ἡ πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν αὐτῶν, κατὰ τὸν στρατάρχη Τσοὺ-Τέχ, ἐπιδιώκεται μὲ τὴν μέθοδο «τῆς σοσιαλιστικῆς ἰσότητος μεταξὺ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν» καὶ τῆς διαδόσεως «τῆς πολιτικῆς, οἰκονομικῆς καὶ στρατιωτικῆς δημοκρατίας» μέσα στὸν κινεζικὸ στρατό. Ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κοινωνικῆς ἀναδιαπαιδαγωγήσεως τῶν κινεζικῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἶναι ἡ ὑποχρέωση ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν, ἀκόμη καὶ τῶν στρατηγῶν, νὰ δουλεύουν ἕνα μῆνα κάθε χρόνο σὰν ἁπλοὶ ἐργάτες. Τοῦτο, δὲν θὰ μποροῦσαν οὔτε νὰ τὸ σκεφθοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ. Ἡ ἐγκατάλειψη ἀπὸ τὶς ἔνοπλες σοβιετικὲς δυνάμεις τῆς κομμουνιστικῆς θεωρίας, ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιδράσεως τῶν τεχνικῶν ἀπαιτήσεων τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, περιγράφεται ὡς ἑξῆς ἀπὸ τοὺς κινέζους κριτικούς:

«Ἄτομα ποὺ διατηροῦνται σὲ στρατιωτικὲς θέσεις, ἀγνοοῦν τὴν πολιτικὴ καὶ ἀσχολοῦνται μόνο μὲ στρατιωτικὰ προβλήματα. Μελετοῦν καὶ ἐξετάζουν ἐπαγγελματικὰ καὶ τεχνολογικὰ προβλήματα, περιφρονώντας τὴν ἰδεολογικὴ ἐργασία. Δίδουν περισσότερη ἔμφαση στὸ μονολιθικὸ ρόλο τῆς προσωπικότητος, χωρὶς νὰ λογαριάζουν τὴν συλλογικὴ δύναμη τοῦ κόμματος καὶ τῶν μαζῶν»

(Πράβντα, 3 Αὐγ. 1958).

Μετὰ τὴν σταθεροποίηση τῆς ἐξουσίας του, τὸ καλοκαίρι τοῦ 1957, ποὺ ἀκολούθησε τὴν ἀπομάκρυνση τῶν «σταλινικῶν» ἀπὸ τὴν συλλογικὴ ἡγεσία, ὁ Χρουστσὼφ στράφηκε ἐναντίον τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ποὺ ὣς τότε τὸν εἶχαν ὑποστηρίξει στὴν πάλη του ἐναντίον τῶν σταλινικῶν. Ἡ πρώτη ἀπόπειρα νὰ μεταβάλη τὴν ὑφισταμένη κατάσταση ἔγινε κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1957, ὅταν ὁστρατάρχηςΖούκωφ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴ θέση τοῦ ὑπουργοῦ ἀμύνης μὲ τὴν κατηγορία ὅτι εἶχε ὑποτιμήσει τὴ σημασία τοῦ κομματικοῦ ἐλέγχου πάνω στὶς ἔνοπλες σοβιετικὲς δυνάμεις. Ἡ Κράσναγια Ζβεζντὰ τῆς 3 Νοεμβρίου 1957 ἔγραφε σχετικά:

«Ὁ Ζούκωφ παρεμπόδιζε τὸ ἔργο τῶν κομματικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐφάρμοζε μιὰ πολιτικὴ ποὺ ἀπέβλεπε στὴν ἀνατροπὴ τῆς ἡγεσίας καὶ τοῦ ἐλέγχου ποὺ ἀσκεῖ ἐπάνω στὶς ἔνοπλες δυνάμεις τὸ Κόμμα».

Ἡ νέα στρατιωτικὴ μεταρρύθμισις μὲ τὸ νόμο τοῦ 1960 περὶ μερικῆς ἀποστρατεύσεως ἀποπειρᾶται μὲ τὴν ἀλλοίωση τῆς κοινωνικῆς συνθέσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, νὰ ἀποκαταστήση τὸν ἔλεγχο τοῦ κόμματος μέσα στὸ στράτευμα, μέσω τῆς ἐντατικοποιήσεως τῆς δραστηριότητος τῶν κομματικῶν ὀργανώσεων. Μὲ αὐτὴ τὴ μέθοδο θὰ ἰσχυροποιηθοῦν περισσότερο στὴ θέση τους ὁ Χρουστσὼφ καὶ ἡ ὁμάδα του.

Τὸ ΚΚΣΕ φοβᾶται τὴν δύναμη ποὺ ἀπέκτησαν οἱ σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις καὶ προβαίνει τώρα στὴν ἀποστράτευση κυρίως τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων ποὺ ἀποτελοῦν κίνδυνο γιὰ τὸ Κόμμα. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σύστημα τῆς ἐδαφικῆς ὀργανώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ποὺ θὰ ἐξετάσουμε, δίδεται τὸ ἀποφασιστικὸ κτύπημα στὴ σημερινὴ κοινωνική τους διάρθρωση.

3. Τὸ σύστημα τῆς ἐδαφικῆς ὀργανώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων

Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἶναι κάτι τὸ καινούργιο γιὰ τὸ σοβιετικὸ καθεστώς. Τὸ 1925 εἶχε εἰσαχθεῖ στὸν Ἐρυθρὸ Στρατὸ τὸ σύστημα τῆς ἐθνοφυλακῆς μὲ μόνιμα στρατιωτικὰ στελέχη. Ὁ σκοπὸς ἑνὸς τέτοιου συστήματος ἦταν, πρῶτον νὰ προστατευθοῦν τὰ σύνορα τῆς χώρας ποὺ «οἰκοδομεῖ τὸν σοσιαλισμὸ» καὶ δεύτερο, νὰ διατηρηθοῦν οἱ στρατιωτικὲς δαπάνες σὲ χαμηλὰ ἐπίπεδα, ἐξ αἰτίας τῆς χαώδους καταστάσεως ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴν ΕΣΣΔ μετὰ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο καὶ τὴν γενικὴ οἰκονομικὴ ἐξαθλίωση τοῦ νέου κράτους. Διοργανώθηκαν λοιπὸν τοπικὲς μονάδες στελεχωμένες μὲ μόνιμα στελέχη καὶ κατὰ τὸν ἴδιο καιρό, τὸ κύριο σῶμα τοῦ στρατοῦ ἐξεπαιδεύετο σὲ πολεμικὲς ἀσκήσεις, γιὰ τὸ ἐνδεχόμενο ἑνὸς πολέμου.

Οἱ μονάδες αὐτὲς συμπληρώνοντο κάθε χρόνο καὶ γιὰ μιὰ περίοδο δύο μηνῶν μὲ νεοσυλλέκτους. Ἡ θητεία τους ὡρίσθηκε σὲ πέντε χρόνια ἀντὶ δύο, ἡ δὲ ἐκπαίδευσή τους ἦταν δεκάμηνος. Οἱ μονάδες αὐτὲς ἦσαν ἐδαφικὲς μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ἦσαν προσκολλημένες σὲ καθωρισμένα βιομηχανικὰ κέντρα καὶ γεωργικὲς περιφέρειες, ἀπ' ὅπου καὶ στρατολογοῦσαν τοὺς νεοσυλλέκτους των. (σ. Σ. ἕνα εἶδος ΤΕΑ).

Τὸ 1937, ὁ Ἐρυθρὸς Στρατὸς ἀπετελεῖτο ἀπὸ 27 τακτικὲς μεραρχίες ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ κύριο μόνιμο σῶμα τοῦ στρατοῦ καὶ 43 ἐδαφικὲς μεραρχίες. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐδαφικῶν μεραρχιῶν ὑπερέβαινε τὶς μεραρχίας τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ κατὰ μιάμιση φορά. Τὸ 75 ο)ο τῶν νεοσυλλέκτων ὑπηρετοῦσαν στὶς ἐδαφικὲς μονάδες, οἱ δὲ περισσότερες ἀπὸ αὐτὲς ἀνῆκαν στὸ πεζικό. Τὰ ἄλλα ὅπλα (ναυτικὸ καὶ ἀεροπορία) ἀπαιτοῦσαν γιὰ τοὺς ἄνδρες τους μεγαλύτερη τεχνολογικὴ ἐκπαίδευση. Ἐπιπλέον, πρὶν τὴν κατάταξη τῶν νεοσυλλέκτων, οἱ νέοι ἡλικίας 19—20 ἐτῶν ὑπεβάλλοντο σὲ εἰδικὴ ἐκ παίδευση ἑνὸς μηνὸς κάθε χρόνο καὶ ἐπὶ δύο χρόνια. Ἡ εἰδικὴ ἐκπαίδευση περιλάμβανε τὴν πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ τους διαπαιδαγώγηση.

Τὰ κυριώτερα πλεονεκτήματα τοῦ συστήματος τούτου ἦσαν:

1. Τὸ μικρὸ κόστος διατηρήσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Τὸ κόστος τῆς ἐδαφικῆς μεραρχίας ἦταν κατὰ 34 ο)ο μικρότερο ἐκείνου τῆς τακτικῆς μεραρχίας.
2. Παρὰ τὸ μικρὸ δυναμικὸ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ στὴν πραγματικότητα ὅλοι οἱ νέοι κατετάσσοντο γιὰ στρατιωτικὴ ἐκπαίδευση.
3. Ὑπῆρχε πάντοτε ἡ δυνατότης μεταφορᾶς τῶν «ἐδαφικῶν» στὶς τακτικὲς μονάδες γιὰ τὴν δημιουργία ἑνὸς ἰσχυροτέρου στρατοῦ

Κατὰ τοὺς σοβιετικοὺς στρατιωτικοὺς ἐμ-

πειρογνώμονες, τὸ σύστημα τοῦτο παρουσιάζει τὶς ἑξῆς ἐλλείψεις:

1. Οἱ ἐδαφικὲς μονάδες ἦσαν ὑποχρεωμένες νὰ σταθμεύουν σὲ βιομηχανικὲς καὶ γεωργικὲς περιοχὲς καὶ ὄχι σὲ περιοχὲς στρατιωτικῆς σημασίας· ἡ ἔκταση τῆς ΕΣΣΔ καὶ οἱ ἐλλειπεῖς συγκοινωνίες ἐμπόδιζαν τὴν ταχεία συγκέντρωση τῶν ἐδαφικῶν μονάδων σὲ καθωρισμένες περιοχές.

2. Ἡ στρατιωτικὴ ἐκπαίδευση διαρκοῦσε δέκα μῆνες μέσα σὲ πέντε χρόνια, δηλαδὴ δύο μῆνες τὸ χρόνο. Τοῦτο εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ἐλλειπῆ ἐκπαίδευση τῶι στρατιωτικῶν μονάδων, τὴν δυσκολία ἐπιβολῆς πειθαρχίας καὶ τὴν πλημμελῆ διδασκαλία τῶν πολυπλόκων τεχνικῶν μαθημάτων.

Συγκρίνοντας τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ συστήματος αὐτοῦ, ὁ δημιουργὸς του, Φροῦντζε παρατηροῦσε:

> *«Βέβαια, ἂν εἴχαμε ἕνα τακτικὸ στρατὸ δυνάμεως 1,5 ἕως 2 ἑκατομμυρίων ἀνδρῶν τότε ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως ὅλα θὰ πήγαιναν καλά. Κάτι τέτοιο ὅμως δὲν ὑπάρχει. Γι' αὐτό, τὸ σύστημα τῆς ἐθνοφυλακῆς συνδυασμένο μὲ τακτικὲς στρατιωτικὲς μονάδες ἐξασφαλίζει, χωρὶς καμμιὰ ἀμφιβολία τὴν ἀρτιώτερη ἄμυνα τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.» (Μ.Β. Φροῦνζε, 'Εκλεκτὰ Ἔργα, Μόσχα, 1953, Τομ. ΙΙ, σελ. 378).*

Οἱ σοβιετικοὶ στρατιωτικοὶ ἐμπειρογνώμονες ἐξηγοῦν τὴν κατάργηση, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1939, τοῦ συστήματος τῆς ἐδαφικῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τὴν ὀργάνωση ἑνὸς μοναδικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῆς ἐσωτερικῆς θέσεως τῆς ΕΣΣΔ καὶ τῆς διεθνοῦς καταστάσεως.

Ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημιουργίας μιᾶς ἰσχυρῆς βιομηχανίας καὶ τῆς κολλεκτιβοποιήσεως, καθὼς καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐπιδεινώσεως τῆς διεθνοῦς καταστάσεως. Μὲ ἄλλα λόγια, τὸ σύστημα καταργήθηκε γιατὶ αὐτὸ ἀπαιτοῦσαν οἱ νέες οἰκονομικὲς συνθῆκες (πρῶτο καὶ δεύτερο πενταετὲς πρόγραμμα) καὶ ἡ ἀνάγκη γιὰ αὔξηση τῆς μαχητικότητος τοῦ στρατοῦ ἐξ αἰτίας τῆς κρισίμου διεθνοῦς καταστάσεως.

Τί δικαιολογίες ὅμως ἔδωσε ὁ Χρουστσώφ, στὶς 14 Ἰαν. 1960, στὸ Ἀνώτατο Σοβιέτ, γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὴν ἀπόφαση περὶ τῆς ἐκ νέου ὀργανώσεως τῶ σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἐπὶ ἐδαφικῆς βάσεως;

Ὁ Χρουστσὼφ καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἐμπειρογνώμονες τῆς ΕΣΣΔ ὑπεστήριξαν ὅτι ἡ μείωση τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἦταν ἀναγκαία καὶ ὑπαγορεύθηκε ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι αὐξήθηκε ἡ μαχητική τους δύναμη, ἐξ αἰτίας τοῦ ἐφοδιασμοῦ τους μὲ πυρηνικὰ ὅπλα καὶ πυραύλους. Ἡ αὔξηση τῆς σημερινῆς πολεμικῆς ἱκανότητας μὲ τὰ νέα ὅπλα κατέστησε ἄχρηστο ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ στρατιωτῶν. Ἔτσι οἱ σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις μποροῦν νὰ ἐλαττωθοῦν κατὰ τὸ ἕνα τρίτο, δηλαδὴ κατὰ 1.200.000 ἄνδρες, μὲ τὴν ἀποστράτευση στρατιωτικῶν ἀπὸ τὴν στρατηγικὴ ἀεροπορία, τὸ ναυτικὸ ἐπιφανείας καὶ τὶς περιττὲς δυνάμεις ξηρᾶς. Εἶπαν ἐπίσης, ὅτι ἡ ἀποστράτευση αὐτή, θὰ ἔχη σὰν ἀποτέλεσμα νὰ γίνουν σοβαρὲς οἰκονομίες, ποὺ ὑπολογίζονται σὲ 17 δισεκατομμύρια ρούβλια. Μιὰ τέτοια οἰκονομία, ἐτόνισε ὁ Χρουστσώφ, θὰ βοηθήση στὴν «αὔξηση τῆς δυνάμεως τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας».

Ξεχνᾶ ὅμως ὁ Χρουστσὼφ ὅτι ἡ κατασκευὴ πυρηνικῶν ὅπλων καὶ πυραύλων κοστίζει πολὺ περισσότερα ἀπὸ τὸ μηδαμινὸ γιὰ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. ποσὸ τῶν 17 δὶς ρουβλίων.

Ὁ πραγματικὸς σκοπὸς τῆς νέας στρατιωτικῆς μεταρρυθμίσεως, εἶναι ὄχι μόνον προπαγανδιστικὸς (νὰ πεισθοῦν οἱ λαοὶ τῆς Δύσεως ὅτι ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. κάνει τὰ πρῶτα βήματα στὴ μείωση τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν κ.λ.π.) ἀλλὰ καὶ πολιτικός. Ἡ ἀναδιοργάνωση τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ ἐπὶ ἐδαφικῆς βάσεως δίδει στοὺς σοβιετικοὺς ἡγέτες τὴν εὐκαιρία νὰ πραγματοποιήσουν ἕνα ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἐπιδιωκόμενο σκοπό: τὴν ἀλλοίωση τῆς κοινωνικῆς διαρθρώσεως τῶν σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τὸ ξερρίζωμα ἀπὸ τὶς τελευταῖες κάθε στοιχείου ἐχθρικοῦ πρὸς τὸν κομμουνισμό.

Ἡ ἀναδιοργάνωση, θὰ καταστήση δυνατὴ τὴν γενικὴ ἐκκαθάριση τῶν ἀξιωματικῶν. ποὺ γιὰ ἕνα ὁποιοδήποτε λόγο μπορεῖ ἔστω καὶ κατὰ ὑπόνοια νὰ θεωροῦνται ἀντίθετοι πρὸς τὸν κομμουνισμό.

Ἡ ἀποστράτευση 250.000 ἀξιωματικῶν δηλαδὴ τοῦ 50ο/ο τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, θὰ ἐπιτρέψη στοὺς ἡγέτες τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. νὰ κάνουν μιὰ αὐστηρὴ ἐπιλογή, βασισμένη κυρίως σὲ κριτήρια πολιτικῆς νομιμοφροσύνης, ἐκείνων ποὺ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ὑπηρετοῦν στὶς σοβιετικὲς ἔνοπλες δυνάμεις. Ὁ στρατὸς θὰ ὑποταχθῆ στὸν αὐστηρὸ ἔλεγχο τοῦ κόμματος, καὶ ἔτσι θὰ γίνη τὸ τυφλὸ ὄργανο τῶν σκοπῶν του.

Ὁ κομμουνισμὸς στὴν Ἑλλάδα

Η 14Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε.

Στὶς 16 Ἰανουαρίου 1961, ὁ ραδιοσταθμὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. μετέδωσε ὅτι «μέσα στὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Γενάρη συνῆλθε ἡ 14η ὁλομέλεια τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Κ.Ε.». Τὴν ἄλλη ἡμέρα, 17 Ἰανουαρίου 1961, τὸ δημοσιογραφικὸ ὄργανο τῆς Ε.Δ.Α., ἡ «Αὐγή», δημοσίευσε στὴν πρώτη της σελίδα τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς ὁλομελείας καὶ τὸ κείμενο τῆς ἀποφάσεώς της γιὰ τὴν πανκομμουνιστικὴ διάσκεψι τῆς Μόσχας. Τὴν ἑπομένη, 18 Ἰανουαρίου, δημοσίευσε ὁλόκληρο τὸ κείμενο καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας γιὰ τὴν κατάστασι στὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν κομμουνιστῶν. Παρακάτω δημοσιεύουμε μιὰ σύντομη μελέτη γιὰ τὰ κυριώτερα συμπεράσματα ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις τῆς 14ης ὁλομέλειας τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε.,

πού καθόρισε τὴν τακτικὴ πού θὰ ἀκολουθήση ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς στὶς σημερινὲς συνθῆκες.

Τὰ θέματα τῆς ὁλομέλειας

Ἡ ὁλομέλεια τῆς ἡγεσίας τοῦ ΚΚΕ ἀσχολήθηκε μὲ δύο θέματα:

α) Τὶς ἀποφάσεις τῆς διασκέψεως τῶν 81 ΚΚ πού συνῆλθε τὸν Νοέμβριο τοῦ 1960 στὴν Μόσχα [1]

Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος αὐτοῦ ἦταν ὁ Μ. Παρτσαλίδης.

β) Τὴν κατάστασι στὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως τὸ ζήτημα τῆς ἀναπτύξεως τῶν μαζικῶν λαϊκῶν ἐξωκοινοβουλευτικῶν ἀγώνων μὲ σκοπὸ τὴν ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως καὶ «τὴν ἐξασφάλιση τῆς δημοκρατικῆς στροφῆς στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς χώρας». Εἰσηγητὴς αὐτοῦ τοῦ θέματος ἦταν ὁ Λ. Στρίγγος.

Οἱ ἐσωτερικὲς διαμάχες τοῦ ΚΚΕ καὶ ἡ ΕΔΑ

Πρέπει νὰ παρατηρήσουμε τὴν ὑ π ο σ κ έ λ ι σ ι τ ο ῦ Κ. Κ α λ ι γ ι ά ν ν η πού θεωρεῖται σὰν ὁ εὐνοούμενος τοῦ Χρουστσὼφ καὶ ὁ ὁποῖος δὲν φαίνεται νὰ ἔπαιξε κανένα ἰδιαίτερο ρόλο στὴν 14η ὁλομέλεια. Στὴν προηγούμενη ὁλομέλεια τῆς ἡγεσίας τοῦ Κ.Κ.Ε., τὴν 13η, ὁ Καλογιάννης εἶχε εἰσηγηθεῖ τὸ θέμα τῆς διεθνοῦς καταστάσεως θεωρημένης κάτω ἀπὸ τὸ πρῖσμα τῆς παγκομμουνιστικῆς διασκέψεως τοῦ Βουκουρεστίου καὶ φυσικὰ ὑποστήριξε ὁλοκληρωτικὰ καὶ ἀνεπιφύλακτα τὴν γραμμὴ τοῦ Χρουστσὼφ ἐναντίον τῆς κινεζικῆς γραμμῆς [2]. Τώρα ὅμως, εἰσηγητὴς τῶν ἀποφάσεων τῆς νέας καὶ πολὺ πιὸ σημαντικῆς παγκομμουνιστικῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας, δὲν εἶναι πιὰ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Χρουστσὼφ ἀλλὰ ὁ Μ. Παρτσαλίδης, πού θεωρεῖται ἀντίπαλος τοῦ Κολιγιάννη καὶ ὑ π ο σ τ η ρ ι κ τ ὴ ς τ ῆ ς σ κ λ η ρ ό τ ε ρ η ς γ ρ α μ μ ῆ ς πού θέλουν οἱ Κινέζοι. Ἡ σαφὴς προώθησίς του τὸν τελευταῖο καιρό, στὴν ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε. σὲ βάρος τοῦ Κολιγιάννη ἀποτελεῖ προώθησι τῶν «δογματικῶν» τοὺς ὁποίους ἀκολουθεῖ ὁ λεγόμενος «σκληρὸς πυρήνας» τῆς ΕΔΑ (Α. Μπριλλάκης, Β. Ἐφραιμίδης) πού κι αὐτὸς κερδίζει ἔδαφος σὲ βάρος τῶν «ἀναθεωρητικῶν» (Η. Ἠλιοῦ, Αὐγερόπουλος, Πρωιμάκης, Χιώτης κ.ἄ.).

Ὅπως εἶναι γνωστὸ στὴν τελευταία παγκομμουνιστικὴ διάσκεψι τῆς Μόσχας ὁ Χρουστσὼφ ἀναγκάσθηκε νὰ ὑποχωρήση σημαντικὰ πρὸς ὄφελος τῶν κινεζικῶν ἀπόψεων. Φαίνεται ὅτι αὐτό, διευκόλυνε καὶ τοὺς «σκληρούς» τοῦ Κ.Κ.Ε. νὰ ἐπιβάλουν τὸν ἐκπρόσωπό τους Παρτσαλίδη σὲ βάρος τοῦ χρουστσωφικοῦ Κολιγιάννη. Αὐτὸ ἔχει κάποια πρακτικὴ σημασία γιὰ τὴν Ἑλλάδα γιατὶ ἡ ἐπικράτησις τῶν «ἀδιαλλάκτων» στὸ Κ.Κ.Ε. σημαίνει ἐ ν ί σ χ υ σ ι τ ῶ ν « σ κ λ η ρ ῶ ν » τ ῆ ς Ε.Δ.Α. μὲ συνέπεια τὴν ἔντασι τῶν προσπαθειῶν της γιὰ δυναμικὲς ἐξορμήσεις καὶ τὴν ἀποφασιστικότερη στροφή της πρὸς ἐξωκοινοβουλευτικὲς μορφὲς δράσεως ἐπαναστατικοῦ χαρακτῆρος.

Οἱ ἀποφάσεις τῆς παγκομμουνιστικῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας καὶ τὸ Κ.Κ.Ε.

Στὴν ἀπόφασί της γιὰ τὴν παγκομμουνιστικὴ διάσκεψι, ἡ 14η ὁλομέλεια τοῦ ΚΚΕ συμφωνεῖ φυσικὰ σὲ ὅλα τὰ σημεῖα μὲ τὶς ἀποφάσεις τῆς Μόσχας καὶ διακηρύττει ὅτι αὐτὲς καθορίζουν οὐσιαστικὰ τὸ πρόγραμμα δράσεως τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἰδοὺ τί ἀναφέρει ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ στὴν σχετικὴ ἀπόφασί της:

> «Ἡ 14η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ συμφωνεῖ πέρα γιὰ πέρα γιὰ ὅλες τὶς θέσεις καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς δήλωσης καὶ τῆς ἔκκλησης πού ψήφισε ἡ σύσκεψη. Ἡ 14η ὁλομέλεια θεωρεῖ τὴ δήλωση καὶ τὴν ἔκκληση σά... μαρξιστικολενινιστικὸ πρόγραμμα δράσης τῶν κομμουνιστῶν... καλεῖ ὅλα τὰ μέλη τοῦ κόμματος νὰ μελετήσουν καὶ ἀφομοιώσουν τὰ διδάγματα τῶν ντοκουμέντων τῆς σύσκεψης τῶν 81 ΚΚ., νὰ καθοδηγοῦνται ἀπ' αὐτὰ στὴ δράση τους».

(Αὐγὴ 17-1-1961 σελὶς 1 καὶ 5).

Τὸ «πρόγραμμα δράσης» ὅμως πού καθόρισε ἡ διάσκεψη τῆς Μόσχας καὶ ἀπο-

(1) Ἴδε σχετικὸ ἄρθρο στὴν «Σοβιετολογία» Ἰανουαρίου 1961 σελ. 5.

2) Ἴδε σχετικὸ ἄρθρο στὴν «Σοβιετολογία» Δεκεμβρίου 1960 σελ. 30

δέχεται τὸ ΚΚΕ εἶναι πρόγραμμα νέων ἐπαναστατικῶν ἐξορμήσεων. Ἐφαρμόζοντας τὴν γραμμὴ τῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας, τὸ ΚΚΕ καλεῖ ἐπίσης τὰ μέλη του,

> «νὰ παλεύουν ἐνάντια στὶς παρεκκλίσεις τοῦ ἀναθεωρητισμοῦ ποὺ ἀποτελεῖ τὸν κύριο κίνδυνο καὶ γιὰ τὸ κόμμα μας καὶ τοῦ δογματικοῦ σεχταρισμοῦ ποὺ μπορεῖ νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ κύριο κίνδυνο ἂν δὲν συνεχισθεῖ ἡ καταπολέμησή του».
>
> (Αὐγὴ 17-1-1961 σελὶς 5).

Ὅπως βλέπουμε, τὸ ΚΚΕ υἱοθετεῖ τὴν ἄποψι ὅτι κύριος κίνδυνος δὲν εἶναι ὁ «δογματισμὸς» γιὰ τὸν ὁποῖο κατηγοροῦνται οἱ κινέζοι καὶ γενικῶς οἱ ἀδιάλλακτοι καὶ σκληροὶ κομμουνισταὶ (σταλινικοὶ) ἀλλὰ ὁ «ἀναθεωρητισμὸς» δηλαδὴ ἡ τάσις γιὰ ἀναθεώρησι καὶ ἀναπροσαρμογὴ τῶν σταλινικῶν δογμάτων γιὰ τὴν ὁποία κατηγοροῦνται ὄχι μόνον ὁ Τῖτο καὶ ὁ Γκομούλκα ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χρουστσώφ. Ἡ σχετικὴ δικαίωσις τοῦ «δογματισμοῦ» ἔναντι τοῦ «ἀναθεωρητισμοῦ» στὴν διάσκεψι τῆς Μόσχας ἀποτέλεσε μιὰ νίκη τῶν κινεζοσταλινικῶν καὶ μιὰ ὑποχώρησι τοῦ Χρουστσώφ, ἐκφράζεται δὲ μὲ τὶς ἀποφάσεις τῆς διασκέψεως γιὰ πιὸ δυναμικὴ καὶ πιὸ ἐπαναστατικὴ δράσι τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος. (Ἴδε σχετικὴ ἀνάλυσι στὸ τεῦχος μας τοῦ Ἰανουαρίου 1961 σελ. 5). Μία ἔνδειξις γιὰ τὴν μεταφορὰ αὐτῆς τῆς τακτικῆς καὶ στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ ἔκκλησις τῆς 14ης ὁλομέλειας πρὸς τοὺς κομμουνιστὰς τῆς χώρας μας

> «νὰ συνειδητοποιοῦν τὸ λαὸ στὴν ἀποφαστικὴ πάλη γιὰ τὴν ὕφεσι καὶ τὴν εἰρήνη, τὴ δημοκρατία, τὴν ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία κ α ὶ τ ὴ ν κ ο ι ν ω ν ι κ ὴ δ ι κ α ι ο σ ύ ν η».
>
> (Αὐγὴ 17-1-61 σεμ. 5).

Στὰ τελευταῖα χρόνια καὶ χάριν τοῦ «ἑνιαίου μετώπου» οἱ κομμουνισταὶ ἔρριχναν τὸ σύνθημα τῆς πάλης μόνον γιὰ τὰ ἄμεσα καὶ γενικοῦ χαρακτῆρος αἰτήματα: «εἰρήνη», «Δημοκρατία» καὶ «ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία». Τώρα, μὲ τὴν σχετικὴ ἐπάνοδο στὴν ὀρθόδοξη ἐπαναστατικὴ γραμμή, προστίθεται καὶ τὸ αἴτημα τῆς «κοινωνικῆς δικαιοσύνης» ποὺ εἶναι ξεκάθαρα κομματικὸ (γιατὶ φυσικὰ πρόκειται γιὰ τὴν «δικαιοσύνη» ὅπως τὴν ἐννοεῖ ὁ κομμουνισμὸς) καὶ ἐπαναστατικὸ σύνθημα γιατὶ προϋποθέτει τὴν μεταβολὴ τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος.

Ἔχουμε λοιπὸν πλήρη ἐναρμόνησι τοῦ ΚΚΕ πρὸς τὴν τακτικὴ τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ ὅπως τὴν ἐπεξεργάσθηκε ἡ πρόσφατη διάσκεψις τῆς Μόσχας. Προώθησι τῶν «σκληρῶν» καὶ υἱοθέτησι πιὸ ἐπαναστατικῶν συνθημάτων καὶ δυναμικότερης τακτικῆς.

Ὁ βασικὸς στόχος, οἱ ἐπιδιώξεις καὶ ἡ μέθοδος δράσεως τῶν κομμουνιστῶν

Ἡ 14η ὁλομέλεια ἐπαναλαμβάνει ὅλες τὶς βασικὲς διαπιστώσεις τῆς 13ης ὁλομέλειας (Ὀκτώβριος 1960).

Συγκεκριμένα:

α) Βασικὸς στόχος τοῦ κομμουνισμοῦ παραμένει ἡ μὲ κάθε θυσία καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα ἀνατροπὴ τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Κατὰ τὴν ἀπόφασι τῆς 14ης ὁλομέλειας «τὸ ζήτημα τῆς ἀπομάκρυνσις τῆς κυβέρνησης Καραμανλῆ τίθεται ὠμά».

β) Ἄμεσες ἐπιδιώξεις τῶν κομμουνιστῶν παραμένουν ἡ δημιουργία ὑπηρεσιακῆς κυβερνήσεως καὶ ἡ διενέργεια ἐκλογῶν μὲ ἁπλῆ ἀναλογική.

γ) Ἀπώτερη ἐπιδίωξις εἶναι πάντοτε τὸ «ἄνοιγμα τοῦ δρόμου πρὸς τὴν ἀλλαγὴ» δηλαδὴ μιὰ ριζικὴ μεταβολὴ τῆς ἐξωτερικῆς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας μὲ σκοπὸ τὴν ὡρίμανσι τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων γιὰ τὴν κομμουνιστικοποίησί της.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν θεωρεῖται ἀρκετὴ ἡ ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ ἀλλὰ ὑπογραμμίζεται καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ ματαιωθῆ κάθε προσπάθεια «νὰ δημιουργήσουν διάδοχη κατάστασι ποὺ νὰ συνεχίσει τὴν ἴδια πολιτική».

Γι' αὐτὸ καὶ καταφέρονται οἱ κομμουνισταὶ ἐναντίον τῆς ἰδέας γιὰ μεταβατικὴ κυβέρνησι καὶ ἐναντίον τῆς κινήσεως τοῦ κ. Γρίβα ποὺ τὴν κατηγοροῦν σὰν «ἀντιδραστικὴ» καὶ ὅτι «ὑποστηρίζεται ἀπὸ μιὰ μερίδα τῆς στρατοκρατίας», καταγγέλλουν τὸν κ. Σ. Βενιζέλο ὅτι «στηρίζει τὴν ἀντιδραστικὴ κίνηση Γρίβα» καὶ στιγματίζουν

«ἄλλους ἡγέτες τοῦ Κέντρου» γιατὶ «ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποκρούουν τὴν ἑνότητα ὅλων τῶν πατριωτικῶν δυνάμεων».

δ) Σὰν μοναδικὴ μέθοδο δράσεως γιὰ τὴν ἐπίτευξι τῶν σκοπῶν τοῦ κομμουνισμοῦ ἡ 14η ὁλομέλεια ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῇ ὅπως προηγούμενα καὶ ἡ 13η, τὴν «κοινὴ ἀντικυβερνητικὴ δράση» ὅσο τὸ δυνατὸν εὐρυτέρων δυνάμεων τῆς ἀντιπολιτεύσεως μὲ σκοπὸ «νὰ ἀνοίξουν τὸν δρόμο γιὰ τὴν ἀλλαγή». Ἡ δρᾶσις αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι συνδυασμὸς ἐσωκοινοβουλευτικῆς ἐπιθέσεως μὲ τὴν μαχητικὴ κινητοποίηση διαφόρων λαϊκῶν στρωμάτων διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν οἰκονομικῶν αἰτημάτων τους καὶ σὲ συνέχεια τὴν πολιτικοποίησι τῶν ἀγώνων τους.

—Διαφορὲς τῆς 14ης ἀπὸ τὴν 13η ὁλομέλεια στὸ πρόγραμμα τοῦ μετώπου κοινῆς δράσεως: σκληρότεροι ὅροι.

Ἡ 13η ὁλομέλεια τοῦ Κ.Κ.Ε. (Ὀκτώβριος 1960) εἶχε θέσει σὰν ἄμεσα αἰτήματα τὴν ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ, τὴν ἀνάδειξι ὑπηρεσιακῆς κυβερνήσεως καὶ τὴν ἄμεση διενέργεια ἐκλογῶν μὲ ἀναλογική. Ἡ 14η ὁλομέλεια δὲν ἄλλαξε καθόλου αὐτὰ τὰ αἰτήματα. Ἄλλαξε ὅμως τὸ «κοινὸ ἐλάχιστο πρόγραμμα» ποὺ προτείνουν οἱ κομμουνισταὶ γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸν συντονισμὸ τῆς δράσεως εὐρέων δυνάμεων πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω αἰτημάτων. Ἡ 13η ὁλομέλεια ἐπρότεινε τὸ ἀκόλουθο «κοινὸ ἐλάχιστο πρόγραμμα ἄμεσης δράσης».

α) «Πολιτικὴ εἰρήνης μὲ τοὺς γείτονες».

β) «Ἀποκατάσταση τῆς ἐσωτερικῆς ὁμαλότητας».

γ) «Προστασία τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὰ ξένα καὶ ντόπια μονοπώλια καὶ ὑπεράσπιση τῶν ζωτικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων».

(«Αὐγή», 27-10-1960).

Τώρα, ἡ 14η ὁλομέλεια προβάλλει ἕνα πλατύτερο πρόγραμμα ποὺ τὸ καθορίζει ὡς ἑξῆς:

«Ἀποτροπὴ τῆς ἀπειλουμένης ἐπιδρομῆς τῶν ρεβανσιστῶν τῆς Μπόν, ματαίωση τῆς ἐγκατάστασης βάσεων πυραύλων στὴν Κρήτη, μὴ ἐφοδιασμὸς μὲ ἀτομικὰ ἢ πυραυλικὰ ὅπλα, ἐλάττωση τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν καὶ τῆς στρατιωτικῆς θητείας, κατάργηση τῶν ξένων στρατιωτικῶν βάσεων, πολιτικὴ εἰρήνης καὶ φιλίας μὲ ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα μὲ τοὺς γειτονικούς. Τὰ Βαλκάνια ζώνη εἰρήνης. Αὔξηση τῶν ἡμερομισθίων τῶν μισθῶν καὶ τῶν συντάξεων, προστασία τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ ἀναστολὴ τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, μέτρα ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, ἀνάπτυξη τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μὲ τὶς σοσιαλιτικὲς χῶρες, σταμάτημα τοῦ ξεπουλήματος τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου στοὺς ξένους, ὑπεράσπιση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν καὶ ματαίωση κάθε ἀνώμαλης λύσης, διάλυση τῶν φασιστικῶν ὀργανώσεων, κατάργηση τῶν ἔκτακτων μέτρων καὶ νόμων, χορήγηση γενικῆς ἀμνηστίας, ἐπαναπατρισμὸς τῶν πολιτικῶν προσφύγων καὶ νομιμοποίηση τοῦ Κ.Κ.Ε., καθιέρωση τοῦ συστήματος τῆς ἁπλῆς ἀναλογικῆς».

(«Αὐγή» 18-1-1961)

Ὅπως βλέπουμε τὸ ΚΚΕ ζητάει τώρα πολὺ περισσότερα πράγματα. Οἱ κυριώτεροι ἐντελῶς νέοι καὶ ἰδιαίτερα «σκληροί» ὅροι ποὺ θέτουν τώρα οἱ κομμουνισταὶ γιὰ τὴν σύμπηξη τοῦ μετώπου ἑνιαίας ἀντικυβερνητικῆς δράσεως καὶ ποὺ δὲν τοὺς εἶχαν προβάλει ποτὲ ἄλλοτε εἶναι:

α) Ἡ ἀπόκρουσις κάθε σχέσεως καὶ δεσμοῦ μὲ τὴν Δυτ. Γερμανία.

β) Ἐλάττωσις τῆς στρατιωτικῆς θητείας.

γ) Μὴ ἐφοδιασμὸς τῶν ἑλληνικῶν ἐνόπλων δυνάμεων μὲ ἀτομικὰ ἢ πυραυλικὰ ὅπλα (αἴτημα πολὺ εὐρύτερο ἀπὸ τὸ παλαιὸ τῆς μὴ ἐγκαταστάσεως ἀμερικανικῶν βάσεων πυραύλων στὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος).

δ) Διάλυσις τῶν «φασιστικῶν» δηλαδὴ τῶν ἀντικομμουνιστικῶν ὀργανώσεων.

Ἀσφαλῶς αὐτὴ ἡ σημαντικὴ σκλήρυνσις τῶν ὅρων ποὺ θέτουν οἱ κομμοινισταί, καθιστᾶ ἀκόμη πιὸ δύσκολη τὴν σύμπηξι τοῦ ἑνιαίου μετώπου ποὺ ἐπιδιώκουν. Γιατὶ λοιπὸν θέτουν τέτοιους ὅρους; Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἡ ἑξῆς: Τὸν Ὀκτώβριο

τοῦ 1960, ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία ἤλπιζε σὲ μιὰ προσεχῆ πτῶσι τῆς Κυβερνήσεως καὶ γι' αὐτὸ χάραξε μιὰ γραμμὴ ποὺ ἀνταποκρινόταν πρὸς τὶς ἀνάγκες μιᾶς προεκλογικῆς περιόδου στὴν ὁποία νόμιζαν τότε οἱ κομμουνισταὶ ὅτι θὰ ἔμπαινε πολὺ γρήγορα ἡ χώρα. Τὸ βασικὸ σὲ μιὰ τέτοια κατάστασι ἦταν νὰ ἐπιτευχθῆ ἀμέσως, μὲ κάθε θυσία, τὸ κοινὸ ἀντικυβερνητικὸ μέτωπο. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ΚΚΕ μὲ τὴν 13η ὁλομέλεια του πρόβαλε ἐλάχιστους ὅρους ποὺ ἀντιπροσώπευαν μιὰ μεγάλη ὑποχώρησι σὲ σύγκρισι μὲ τοὺς ὅρους ποὺ εἶχε προβάλει μὲ τὴν 12η ὁλομέλειά του (Ἰούνιος 1960).

Οἱ τρεῖς μῆνες ὅμως ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὴν 13η ὡς τὴν 14η ὁλομέλεια διέψευσαν τὴν προοπτικὴ τῶν κομμουνιστῶν γιὰ ἄμεση πτῶσι τῆς Κυβερνήσεως καὶ προκήρυξι ἐκλογῶν ἐνῶ ταυτόχρονα ἡ ἡγεσία τῶν ἐθνικῶν κομμάτων τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀρνήθηκε τὴ συνεργασία μὲ τοὺς κομμουνιστάς. Δὲν εἶχαν λοιπὸν πιὰ αὐτοὶ κανένα ἰδιαίτερο λόγο νὰ φαίνονται τόσο ὑποχωρητικοί. Ἄλλωστε στὸ μεταξὺ μεσολάβησε καὶ ἡ πανκομμουνιστικὴ διάσκεψις τῆς Μόσχας ποὺ προώθησε τὶς ἀπόψεις τῶν «ἀδιαλλάκτων» καὶ «σκλήρυνε» τὴν γραμμὴ τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ μὲ ἄμεσο ἀντίκτυπο τόσο στὸν συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων μέσα στὴν ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τῆς ΕΔΑ ὅσο καὶ στὴν γραμμὴ αὐτῶν τῶν δύο κομμάτων. Ἔτσι ἐξηγοῦνται καὶ οἱ νέοι ὅροι ποὺ βάζουν οἱ κομμουνισταὶ γιὰ τὴν σύμπηξι τοῦ μετώπου.

Διαφορὲς τῆς 14ης ἀπὸ τὴν 13η ὁλομέλεια στὸ ζήτημα τῆς συνθέσεως καὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ μενώπου

Ὡς τώρα οἱ κομμουνισταὶ μιλοῦσαν γιὰ «συντονισμὸ τῆς ἀντικυβερνητικῆς δράσεως» διαφόρων κομμάτων. Τὸ Μέτωπο ποὺ πρότειναν θὰ τὸ ἀποτελοῦσαν διάφορα πολιτικὰ κόμματα.

Ἡ 14η ὁλομέλεια ὅμως ἐπιφέρει μιὰ ἀξιοπρόσεκτη μεταβολὴ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα διακηρύσσοντας τὰ ἑξῆς:

> «Τὸ Κ.Κ.Ε. ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλι τὴν πρότασή του πρὸς ὅλα τὰ δημοκρατικὰ κόμματα, ὀργανώσεις καὶ προσωπικότητες: νὰ συνεννοηθοῦν χωρὶς χρονοτριβὴ καὶ νὰ συμπράξουν ἐπάνω σὲ ἕνα ἐλάχιστο πρόγραμμα κοινῶν ἐπιδιώξεων».
>
> («Αὐγή», 18-1-61)

Ὅπως βλέπουμε τὸ Μέτωπο ποὺ προτείνεται τώρα θὰ ἀποτελεῖται ὄχι μόνο ἀπὸ πολιτικὰ κόμματα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ διάφορες ὀργανώσεις (συνεταιρισμούς, συνδικᾶτα, συλλόγους, σωματεῖα, συνδέσμους κλπ.) καὶ «προσωπικότητες». Ἡ στροφὴ αὐτὴ τῶν κομμουνιστῶν ὀφείλεται στὴν ἀποτυχία τῆς προσπάθειάς τους νὰ προσεγγίσουν τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ στὴν θέλησί τους νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν κίνησι τῶν 16 πολιτευτῶν γιὰ νὰ τὴν ἀναδείξουν σὲ Πανελλαδικὸ Ἑνιαιομετωπικὸ Ὀργανισμὸ ποὺ θὰ πιέση τοὺς ἡγέτες τῶν κομμάτων τοῦ Κέντρου καὶ στὴν ἀνάγκη θὰ τοὺς ἀπομονώση.

Μιὰ ἄλλη διαφορὰ στὸ ζήτημα τοῦ Μετώπου εἶναι ὅτι τώρα στὸ κέντρο τῆς δραστηριότητος τῶν κομμουνιστῶν τίθεται πλέον ὄχι ἡ προσέγγισις τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν ἀλλὰ ὁ προσεταιρισμὸς τῶν τοπικῶν στελεχῶν τῶν ἐθνικῶν κομμάτων καὶ τῶν διαφόρων ὀργανώσεων. Ἡ νέα αὐτὴ τακτικὴ τῶν κομμουνιστῶν εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνη καὶ πρέπει νὰ προσεχθῆ ἰδιαιτέρως.

Οἱ μαζικοὶ ἀγῶνες

Ἡ 13η ὁλομέλεια ἔχει χαράξει τὴν γραμμὴ τῆς ἐκμεταλλεύσεως κάθε αἰτήματος οἱουδήποτε κοινωνικοῦ στρώματος γιὰ τὴν ὑποκίνησι ἀγώνων οἱ ὁποῖοι βαθμιαῖα νὰ συμπληρώνονται καὶ μὲ πολιτικὰ αἰτήματα, νὰ πολιτικοποιοῦνται καὶ νὰ παίρνουν τὴν μορφὴ ἀντικυβερνητικῶν ἐξεγέρσεων. Ἡ 14η ὁλομέλεια ἐπαναλαμβάνει αὐτὴν τὴν γραμμὴ καὶ τὴν ὑπογραμμίζει ἀκόμη περισσότερο σύμφωνα καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας. Ἡ 14η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ διαπιστώνει «ἄνοδο τῶν μαζικῶν ἀγώνων ἐργατῶν, ἀγροτῶν, μεσαίων στρωμάτων κλπ.» καὶ ἐξυμνεῖ ἰδιαίτερα τὴν ἀπεργία τῶν οἰκοδόμων μὲ τὰ γνωστὰ ἐπεισόδια τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1960. Κατὰ τὴν ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε. οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ἔδειξαν ὅτι:

> «ἡ ἀστυνομικὴ τρομοκρατία δὲν ἀπο-

τελεῖ ἐμπόδιο ἀξεπέραστο μὲ τὴν ὀργανωμένη δύναμη καὶ ἀποφασιστικότητα τῆς ἐργατικῆς τάξης».

(«Αὐγή», 18-1-61)

Οἱ κομμουνισταὶ ρίχνουν λοιπὸν τὸ σύνθημα τῆς μαχητικῆς ἀνατροπῆς τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων καὶ χαράσσουν τὴν ἑξῆς γραμμή:

α) Νὰ ἀρχίζουν διάφοροι ἀγῶνες γιὰ τὰ ἄμεσα αἰτήματα τῶν λαϊκῶν στρωμάτων.

β) Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ νὰ ἐπεκτείνονται καὶ νὰ συνενώνονται ὥστε ἀπὸ μερικοὶ νὰ μετατρέπονται σὲ γενικοὺς καὶ ἀπὸ οἰκονομικοὶ σὲ πολιτικούς.

γ) Οἱ ἐξωκοινοβουλευτικοὶ αὐτοὶ ἀγῶνες νὰ ὑποστηρίζουν τὴν ἐσωκοινοβουλευτικὴ δραστηριότητα τῆς ΕΔΑ καὶ ἀντίστροφα ἡ τελευταία νὰ τοὺς καλύπτη καὶ νὰ τοὺς προστατεύη ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς.

δ) Νὰ φθάσουμε τέλος στὴν ταυτόχρονη ἐξαπόλυσι μεγάλων ἔξω καὶ ἐσωκοινοβουλευτικῶν ἀγώνων σὲ μιὰ πολιτικὴ κινητοποίησι μαζῶν σὲ πανελλαδικὴ κλίμακα ὥστε νὰ συγκροτηθῇ «ντὲ-φάκτο» ἕνα ἀντικυβερνητικὸ μέτωπο ποὺ θὰ ὁδηγήση στὴν ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὴν 14η ὁλομέλεια, «ὁ χρόνος ποὺ ἀρχίζει θὰ εἶναι χρόνος ἀποφασιστικῶν λαϊκῶν ἀγώνων».

Συμπεράσματα

α) Ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς ἐναρμονίζεται μὲ τὶς ἀποφάσεις τῆς πανκομμουνιστικῆς διασκέψεως τῆς Μόσχας. Τόσο στὸ ΚΚΕ ὅσο καὶ στὴν ΕΔΑ κερδίζουν ἔδαφος οἱ «ἀδιάλλακτοι» (Παρτσαλίδης-Μπριλλάκης, Ἐφραιμίδης) σὲ βάρος τῶν «διαλλακτικῶν» (Κολιγιάννης - Ἠλιοῦ) καὶ «σκληραίνει» ἀντίστοιχα ἡ γραμμὴ τῶν δύο κομμάτων.

β) Ἡ σκλήρυνσις αὐτὴ ἐκφράζεται μὲ τὴν προβολὴ περισσοτέρων καὶ πιὸ ἀδιαλλάκτων ὅρων γιὰ τὴ σύμπηξι τοῦ μετώπου τῆς ἑνιαίας ἀντικυβερνητικῆς δράσεως καθὼς καὶ μὲ τὴν ἀποφασιστικώτερη στροφὴ πρὸς ἐξωκοινοβουλευτικὲς μορφὲς πάλης. Ἡ π ρ ο σ π ά θ ε ι α ἐ π α ν α σ τ α τ ι κ ο π ο ι ή σ ε ω ς τ ῶ ν μ α ζ ῶ ν ἐντείνεται καὶ θὰ ἐνταθῇ ἀκόμη περισσότερο.

γ) Βασικὴ ἐπιδίωξις τῶν κομμουνιστῶν παραμένει ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας πρὸς ὄφελος τοῦ διεθνοῦς καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ κομμουνισμοῦ. Ὡς πρῶτο βῆμα πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσι θεωρεῖται ἡ ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ διενέργεια ἐκλογῶν μὲ ἀναλογικὴ χωρὶς νὰ ἔχη ἐξασφαλισθῆ διάδοχο σχῆμα τῆς ἀντικομμουνιστικῆς παρατάξεως.

δ) Μοναδικὸς τρόπος γιὰ τὴν ἐπίτευξι τῶν ἀνωτέρω θεωρεῖται τὸ ἑνιαῖο ἀντικυβερνητικὸ μέτωπο. Μετὰ τὴν ἀποτυχία προσεγγίσεως τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν ἡ μετωπικὴ προσπάθεια στρέφεται τώρα πρὸς τὰ τοπικὰ στελέχη τῶν διαφόρων κομμάτων καὶ ὀργανώσεων, καθὼς καὶ πρὸς διάφορες κοινωνικὲς ὀργαγανώσεις καὶ προσωπικότητες.

ε) Τὸ ἀναμφισβήτητο γεγονὸς εἶναι ὅτι ὁ κομμουνισμὸς καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες καὶ ὅτι ὁ κίνδυνος δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμηθῇ γιατὶ τότε δὲν ἀποκλείονται οἱ δυσάρεστοι ἐκρηκτικοὶ αἰφνιδιασμοί. Ἡ 14η ὁλομέλεια, τονίζει στὴν ἀπόφασί της τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικὰ καὶ πολὺ ἀξιοπρόσεκτα:

> «Ἡ χώρα βρίσκεται μπροστὰ σὲ κρίσιμη καμπή. Ἢ ἡ ἐργατικὴ τάξη (δηλ. τὸ ΚΚΕ καὶ ἡ ΕΔΑ) μὲ τὴ δράση της θὰ συνενώσει γύρω της τὶς δημοκρατικὲς (φιλοκομμουνιστικὲς κλπ.) δυνάμεις γιὰ νὰ ἀποκρούση τὴν ἐπίθεσι τῆς ὀλιγαρχίας καὶ νὰ ἀνοίξη τὸ δρόμο πρὸς μιὰ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἢ ἡ ὀλιγαρχία στηριγμένη ὅλο καὶ περισσότερο στὴν βία καὶ στὸν ἀ ν τ ι κ ο μ μ ο υ ν ι σ μ ὸ καὶ ἐκμεταλλευομένη τὴν ἔ λ λ ε ι ψ η ἑ ν ό τ η τ α ς τ ῶ ν π α τ ρ ι ω τ ι κ ῶ ν δ υ ν ά μ ε ω ν θὰ κατορθώση νὰ ἐπιβάλη ἀντιδραστικώτερες λύσεις μὲ ἐπιδίωξη νὰ ἐμποδίση τὴν πορεία πρὸς τὴν Ἀλλαγή».

Η "ΑΥΓΗ„ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΟ ΑΘΕΪΣΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ

Ὑπὸ Γ. Γ.

Στὸ τελευταῖο τεῦχος μας, ἀναφερθήκαμε στὴν «χριστουγεννιάτικη ἔκδοση» τῆς «Αὐγῆς» ποὺ στὴν πραγματικότητα ἀποτελοῦσε ἕνα ὠμὸ κήρυγμα ἀθεΐας, μία καταπληκτικὴ ἐμφάνισι ἀθεϊστικῆς πραπαγάνδας ποὺ χρησιμοποιοῦσε τὰ πιὸ ἀπίθανα σὲ χοντροκοπιὰ «ἀξιώματα» ἑνὸς ξεπερασμένου χυδαιοϋλιστικοῦ ἀθεϊστικοῦ Δόγματος («Σοβιετολογία» ἀριθ. 1-1961 σελ. 33).

Δὲν εἴχαμε φυσικὰ κανένα σκοπὸ νὰ ἐπανέλθουμε σ'αὐτὲς τὶς ἀθλιότητες. Τὸ δημοσιογραφικὸ ὅμως ὄργανο τῆς Ε.Δ.Α. συνεχίζει τὸ ἀθεϊστικό του κήρυγμα. Ἔτσι ἀποδείχνεται πιὰ ὅτι ἡ «Χριστουγεννιάτικη (!) ἔκδοση» τῆς «Αὐγῆς» δὲν ἦταν ἕνα τυχαῖο ξέσπασμα ὑποκριτικώτατα αὐτοκαταπιεζομένου κομμουνιστικοῦ ἀθεϊσμοῦ ποὺ ξεχείλισε ἀβάσταχτος λόγω τῶν Χριστουγέννων. Ἐδῶ εἶναι τώρα σαφὲς ὅτι πρόκειται γιὰ μία νέα ἐκστρατεία τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας στὴ χώρα μας. Ἡ ἀνοικτὴ καὶ συστηματικὴ διάδοσις τῆς ἀθεΐας καὶ ἡ ἐπίμονη μαχητικὴ καταπολέμησις τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀποτελοῦν μία νέα μορφὴ τοῦ πολέμου τῶν ἰδεῶν ποὺ ἔχει ἐξαπολύσει ὁ διεθνὴς κομμουνισμὸς ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Γι' αὐτὸ καὶ ἀναγκαζόμαστε νὰ ἐπανέλθουμε σ' αὐτὸ τὸ θέμα γιὰ νὰ ἐπισημάνουμε τὶς κατευθύνσεις αὐτῆς τῆς νέας προπαγανδιστικῆς ἐξορμήσεως τοῦ κομμουνισμοῦ.

Καὶ πρῶτα—πρῶτα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀθεϊστικὰ κείμενα ποὺ ἀναφέραμε στὸ τελευταῖο τεῦχος μας, ἡ «Χριστουγεννιάτικη» (!) «Αὐγὴ» περιεῖχε καὶ ἕνα χρονογράφημα τοῦ γνωστοῦ «Εἰρηνικοῦ» μὲ τὸν ὑποβλητικὸ καὶ ἀπατηλὸ τίτλο «Τ' ἀστέρι».

Ὁ χρονογράφος τῆς «Αὐγῆς» μᾶς δίνει μία δική του, ἐντελῶς πρωτότυπη περιγραφὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Βάζει τοὺς βοσκοὺς νὰ συζητοῦν μὲ τὸν Ἰωσὴφ ὡς ἑξῆς:

«Λένε τὰ βάσανά τους στὸ μαραγκὸ τῆς πόλης οἱ τσομπάνηδες. Μιλάει ἐκεῖνος γιὰ τὴν κρίση (!) τὰ κετάτια (!), τοὺς Ρωμαίους ποὺ πέσαν σὰ πεινασμένα θεριὰ καὶ πνίγουν στοὺς φόρους (!) καὶ στὸ αἷμα τὸν κοσμάκη».

Προφανῶς ὁ κ. Εἰρηνικὸς μᾶς περιγράφει κάποια κομματικὴ συνέλευση τῆς Ε.Δ.Α. καὶ ὄχι τὴν κατανυκτικὴ σκηνὴ τῆς Βηθλεέμ. Ἢ μᾶλλον, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ χειρότερο, προσπαθεῖ νὰ δώση στὴν Βηθλεὲμ τὴν μορφὴ κομματικῆς συγκεντρώσεως. Καὶ συνεχίζει:

«Δὲν εἶναι μόνο μιὰ π α ρ ή γ ο ρ η ἱ σ τ ο ρ ί α θ α υ μ ά τ ω ν αὐτὴ ἡ νύχτα. Εἶναι ἕνας πανανθρώπινος πόθος γλυκὸς γιὰ τὴν παγκόσμια ἀδελφοσύνη. Ἕ ν α ς π ό θ ο ς π ο ὺ γ ί ν ε τ α ι Θ ε ό ς».

Ἔτσι λοιπὸν ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἁπλῶς «μία παρήγορη ἱστορία θαυμάτων» καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς εἶναι «ἕνας πόθος ποὺ γίνεται Θεὸς» δηλαδὴ ἕνα δημιούργημα τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τελειώνει ὁ κ. Εἰρηνικός:

«Ἐδῶ ἀκόμα, σ' α ὐ τ ὴ τ ὴ γ ῆ ὑπάρχει ἡ φαρμακερὴ σπορὰ τοῦ Ἡρώδη... Ἀλλὰ νὰ ποὺ τὸ ἄστρο εἶναι λαμπρό. Ἑκατομμύρια ἀ ν θ ρ ώ π ι ν α π λ ά σ μ α τ α ὑ ψ ώ ν ο υ ν τὸ ὑπέροχο ἄστρο ψηλά. Στὶς πολιτεῖες, στὰ ἐργοστάσια, σ τ ὰ Κ ρ ε μ λ ῖ ν α... τραγουδοῦν Εἰρήνη στὴ Γῆ!»

Δύο ἡμέρες μετὰ ἀπὸ τὴν εἰδικὴ ἀθεϊστικὴ ἔκδοσι τῆς «Αὐγῆς», στὶς 27 Δεκεμβρίου 1960, ἡ ἴδια ἐφημερίδα, δημοσιεύει μία «μελέτη» τῆς γνωστῆς κομμουνίστριας παιδαγωγοῦ κ. Ρ. Ἰμβριώτη, μὲ τὸν τίτλο: «Ἡ μισάνθρωπη φιλοσοφία τοῦ πολιτικοῦ κληρικαλισμοῦ». Στὸ ἄρθρο της αὐτὸ ἡ «παιδαγωγὸς» καταφέρεται λυσσαλέα ἐναντίον κάθε ἰδέας γιὰ ἀποκατάστασι τῆς ἑνότητος ἢ ἀκόμη καὶ γιὰ ἁπλῆ προσέγγισι τῶν Ἐκκλησιῶν, προσέγγισι ποὺ ἐπιβάλλει ἡ κοινὴ ἀπειλὴ τοῦ ἐνόπλου ἀθεϊστικοῦ κομμουνισμοῦ. Ἡ κ.

Ἰμβριώτη χαρακτηρίζει τὴν προσπάθεια γιὰ ἕνωση τῶν Ἐκκλησιῶν σὰν προσπάθεια γιὰ τὴν «ἵδρυση ἑνὸς θρησκευτικοῦ ΝΑΤΟ» καὶ ἔμμεσα χαρακτηρίζει τὴν θρησκευτικὴ δραστηριότητα σὰν «παραπλάνηση καὶ συσκότιση τῆς σκέψης τῶν ἐργαζομένων». Ἰσχυρίζεται ὅτι «σὲ ὅλες τὶς χῶρες ὁ πολιτικὸς κληρικαλισμὸς καθαγιάζει τὸν...θερμοπυρηνικὸ πόλεμο(!)» καὶ ὅτι δῆθεν «κατοχυρώνονται μὲ τὶς εὐλογίες του ὅλες οἱ φασιστικὲς ὀργανώσεις» (!) Καὶ σὰν παράδειγμα φέρνει τὴν... ἐμφάνιση σὲ δάφορες τελετὲς ὡρισμένων ὀργανώσεων τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας! Καὶ μὲ αὐτὴ τὴ θαυμάσια λογικὴ καταλήγει μὲ τὸ συμπέρασμα ὅτι «πιστεύουν (ποιοί;) πὼς θὰ φλομώσουν τὸ λογικὸ τῶν μαζῶν καὶ τῶν λαῶν» (παράφρασις τοῦ γνωστοῦ ἀποφθέγματος τοῦ Μάρξ, ὅτι «ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ὄπιον τῶν λαῶν»). Διακηρύσσει οὐσιαστικὰ ὅτι ἡ θρησκεία θέλει «νὰ ἀποτρέψη τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ συμφέροντά τους» καὶ καλεῖ τούς..λαούς« νὰ ἐπαγρυπνοῦν» γιὰ νὰ μὴ «ξεγελιοῦνται ἀπὸ ἀντιλαϊκὲς μισάνθρωπες φιλοσοφίες».

Στὶς 19 Ἰανουαρίου 1961, ἡ «Αὐγὴ» μᾶς ἐμφανίζει ἕνα ἄλλο «θεωρητικὸ» τοῦ διαλεχτικοῦ ὑλισμοῦ, τὸν κ. Κ. Πολίτη, ποὺ μὲ ἕνα ἄρθρο του καταφέρεται βίαια, ἐναντίον μιᾶς «Δηλώσεως» χριστιανῶν διανοουμένων ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ χριστιανικὸ περιοδικὸ «Ἀκτῖνες». Ὁ κ. Πολίτης γράφει ὅτι ἡ θρησκεία ἀντικρύζει «ἔντρομη» τὸ «ἀποκαλυπτικὸ φῶς τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσης» (ἡ ὁποία ὡς γνωστὸν κατὰ τὸν κ. Π. εἶναι μόνον ὁ μαρξισμὸς καὶ μάλιστα ἀπὸ τρίτο χέρι ὅπως τὸν ξέρει ὁ ἴδιος) πλέκει τὸν διθύραμβο τοῦ (ἀθεϊστικοῦ) ὑλισμοῦ καὶ γράφει:

«Ὁ διαλεχτικὸς ὑλισμὸς ἔχει τὴν ἐπιστήμη σύμμαχό του, γιατὶ αὐτὸς δὲν εἶναι γέννημα τῶν π ρ ο λ ο γ ι κ ῶ ν μορφῶν σκέψης, ὅπως ἡ θρησκεία, ἀλλὰ γνήσιος καὶ ἀκέραιος γιὸς τῆς πρωτοπόρας ἐπιστήμης. Καὶ ὁ ὑλισμὸς αὐτὸς εἶναι ἀκαταμάχητος. Γιατὶ τὸ πρόβλημα τῆς προέλευσης τοῦ κόσμου τὸ ἀντικρύζει χωρὶς σοφίσματα...»

Μὲ τὸ ἴδιο στύλ ὁ κ. Π. χαρακτηρίζει τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς «ἰδεαλιστικὴ ἄποψη» περιγελᾶ τὶς προσπάθειες γιὰ «χριστιανικὰ ἔργα» καὶ «καθαρμὸ» μὲ τὴν «ποιμαντορικὴ ἁγιαστούρα» καὶ καταλήγει σ' ἕνα ἀληθινὸ λίβελλο κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ:

«Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ὑπῆρξε ἐχθρὸς τῆς ἐπιστήμης....Ὡστόσο ἡ ἐπιστήμη ὑπῆρξε ἀκαταμάχητη. Καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῆς θρησκείας ἄρχισαν νὰ ἰδιοποιοῦνται τὴν ἐπιστήμη, ἰδιαίτερα σήμερα, ὄχι γιὰ νὰ τὴν προωθήσουν ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀποκόψουν ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη τὶς πηγές της...

Στὴν Ἑλλάδα, ὁ κλῆρος, κυρίως μετὰ τὸ 21, ὑπῆρξε ἀγράμματος, ἀντιδραστικὸς καὶ σκοταδιστικός. Καὶ τώρα οἱ χριστιανοὶ ἐπιστήμονες διανοούμενοι, θεολόγοι κ.λ.π. μὲ τὸ μανδύα τῆς ἐπιστήμης πᾶνε νὰ ἁπλώσουν τὴν πνευματικὴ σκλαβιὰ ἐκεῖ ὅπου ἀπέτυχε ὁ ἀδηφάγος ἐπίσκοπος καὶ ὁ ἄξεστος καλόγηρος....»

Τέλος, στίς 24 Φεβρουαρίου 1961 ἡ «Αὐγὴ» (2η σελίδα) προέβη σὲ μιὰ ἀνοικτὴ δήλωσι ἀθεΐας γράφοντας τὰ ἑξῆς:

«Ἡ «Αὐγὴ» βέβαια δὲν πιστεύει στὰ θαύματα, οὔτε στὸν Παράδεισο καὶ στὴν Κόλαση, γιατὶ ἔχει σχηματισμένη μαζὶ μὲ τοὺς ἀναγνῶστες της τὴν πεποίθηση ὅτι Παράδεισος καὶ Κόλαση βρίσκονται σὲ τούτη τὴ ζωὴ κι' ἀπάνω στὴ Γῆ».

Ἀπὸ ὅσα ἀναφέραμε, βγαίνει ξεκάθαρα τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ κομμουνισμὸς στὴν χώρα μας ἀνέλαβε μία νέα ἐπιθετικὴ ἐπιχείρησι στὸν πόλεμο τῶν ἰδεῶν. Πρόκειται γιὰ μιὰ φανερὴ ἀθεϊστικὴ ἐξόρμησι ποὺ γιὰ κύριο στόχο της ἔχει τὴν σπουδάζουσα νεολαία καὶ γιὰ σκοπό της τὸ κτύπημα τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, τὴν ἐκτόπισί της καὶ τὴν ἀντικατάστασί της ἀπὸ τὴν μαρξιστικὴ πίστι. Ἐμεῖς ἁπλῶς ἐπισημαίνουμε τὸ σοβαρὸ αὐτὸ γεγονός. Οἱ ἁρμόδιοι ἂς λάβουν τὰ μέτρα τους.

Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Α' Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1951 συνῆλθε στὸ Βουκουρέστι ἡ 2η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἡ ὁλομέλεια αὐτὴ ἔχει μεγάλη σημάσία γιατὶ ἐπεξεργάσθηκε λεπτομερειακὰ τὶς νέες μεθόδους δράσεως τοῦ κομμουνισμοῦ στὴν Ἑλλάδα μέσα στὶς καινούριες συνθῆκες ποὺ διαμορφώθηκαν μετὰ τὴν ἧττα τῆς ἐνόπλου κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τὴν ἀνάληψι νομιμοφανοῦς δράσεως μὲ τὴν δημιουργία τῆς Ε.Δ.Α. Ἡ ὁλομέλεια ἐκείνη κατάστρωσε ἕνα πρόγραμμα μακρᾶς πνοῆς, ποὺ ἀπὸ τότε ἀποτελεῖ τὴν βάσι ὅλης τῆς κομμουνιστικῆς δρραστηριότητος στὴ χώρα μας μὲ σκοπὸ τὴν ὡρίμανσι τῶν προϋποθέσεων γιὰ μιὰ νέα μελλοντικὴ κομμουνιστικὴ ἐξόρμησι. Τὴν μεγαλύτερη προσοχή της ἡ ὁλομέλεια τὴν συγκέντρωσε στὸ «ἰδεολογικὸ ζήτημα», ποὺ ἀποτέλεσε καὶ τὸ κύριο θέμα τῶν συζητήσεων, γιατὶ ἀκριβῶς ὁ κομμουνισμὸς ἀποφάσισε νὰ μεταμορφώσῃ τὸν πόλεμό του στὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ ἔνοπλη ρῆξι σὲ πόλεμο ἰδεῶν.

Ὁ τότε ὀργανωτικὸς γραμματέας τοῦ Κ.Κ.Ε., Β. Μπαρτζώτας, εἶπε σχετικά:

«Χρειάζεται νὰ ἀνοίξουμε γερὸ μέτωπο ἐνάντια στὴν προσπάθεια τῆς ἀμερικανοκρατίας νὰ διαφθείρῃ τὸ λαό μας μὲ τὴν «πνευματικὴ» καὶ «καλλιτεχνική» της παραγωγή. Πρέπει: Πρῶτο: Νὰ μποϋκοτάρουμε τὰ ἀμερικάνικα βιβλία, περιοδικά, φίλμ, θεατρικὰ ἔργα κλπ. καὶ Δεύτερο: Νὰ ὀργανώσουμε τὴ διάδοση καὶ μελέτη τῆς ἀνθρωπιστικῆς πρωτοπόρας σοβιετικῆς λογοτεχνίας, τῶν σοβιετικῶν φίλμ, τῆς μουσικῆς. Ἡ μορφωτικὴ δοὐλειά μας (σ.Σ.=ἰδεολογικὴ—προπαγανδιστική) πρέπει νὰ ὀργανωθῇ πάνω σὲ συγκεκριμένο σχέδιο καὶ νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴν πλούσια πεῖρα τοῦ Μπολσεβίκικου Κόμματος. Τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο πρέπει νὰ ἐπεξεργασθεῖ καὶ νὰ θέσει σὲ ἐφαρμογὴ μέσα στὸ 1952 τὸ πρόγραμμα τῆς κομματικῆς μορφώσεως...».

Τὸ σχέδιο τοῦ ἰδεολογικοῦ πολέμου καταστρώθηκε καὶ ἡ ἐφαρμογή του ἄρχισε πράγματι ἀπὸ τό 1952. Ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο ἄρχισαν νὰ ξεπροβάλλουν οἱ κομμουνιστικοὶ ἐκδοτικοὶ οἶκοι. Ἐμφανίσθηκαν κομμουνιστικὰ καὶ συνοδοιπορικὰ περιοδικά. Κυκλοφόρησαν δελτία, ἐφημερίδες, λευκώματα. Ἄνοιξαν κομμουνιστικὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄρχισε ἡ συστηματικὴ μετάφρασις καὶ ἐκτύπωσις ὅλων τῶν ἔργων τῆς διεθνοῦς κομμουνιστικῆς διανοήσεως. Ἐπιστρατεύθηκαν ἑκατοντάδες πλασιέ. Ἐφαρμόσθηκε τὸ σύστημα τῶν δόσεων. Κινητοποιήθηκαν ἀκόμη καὶ τὰ καλάθια καὶ τὰ καροτσάκια γιὰ τὴν μαζικὴ διοχέτευσι τοῦ κομμουνιστικοῦ ἐντύπου στὴ χώρα.

Δέκα σχεδὸν χρόνια τώρα. ὁ κομμουνισμὸς διεξάγει ἕνα μονόπλευρο πόλεμο ἰδεῶν μέσα στὴ χώρα μας. Καταστρέφει συστηματικὰ καὶ ἐπίμονα τὶς ἰδέες τῶν ἀντιπάλων του καὶ διαδίδει ἀκούραστα, σταθερά, ἀκατάπαυστα, τὶς δικές του ἰδέες. Ἔτσι σήμερα φθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ λειτουργῇ στὴν Ἑλλάδα ἕνας τρομακτικὸς σὲ ἔκτασι, μέσα καὶ δρᾶσι κομμουνιστικὸς ἐκδοτικὸς μηχανισμός, ἕνας μηχανισμὸς ποὺ ὅμοιό του δὲν ξαναγνώρισε ποτέ της ἡ χώρα μας.

Ἡ «Σοβιετολογία» δίνει σήμερα στὴ δημοσιότητα μερικὰ ἐνδεικτικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν ἔκτασι τῆς κομμουνιστικῆς ἐκδοτικῆς δραστηριότητος στὴν Ἑλλάδα ἐπισημαίνοντας ἔτσι τὴν ὕπαρξι ἑνὸς ζωτικῆς σημασίας μετώπου, ποὺ πολλοὶ ἴσως νὰ μὴ τὸ ὑποπτεύονται κἄν.

Β' ΜΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ ἔρευνά μας ἀγκάλιασε ἕνα διάστημα 8 μόνον μηνῶν, ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 1960 ὥς τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1961. Τὸ διάστημα αὐτὸ τὸ χωρίσαμε σὲ δυὸ περιόδους. Γιὰ τὴν πρώτη ἀπὸ τὸν Ἰούνιο ὡς τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1960 (5 μῆνες) χρησιμοποιήσαμε σὰν πηγὴ τὸ «Ἐσωτερικὸ Δελτίο τῆς ΕΔΑ» ποὺ κυκλοφορεῖ μόνο ἀνάμεσα στὰ μέλη της καὶ μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα τοὺς δίνει καὶ ἕνα κατάλογο τῶν βιβλίων ποὺ πρέπει νὰ διαβάσουν. Γιὰ τὴν δεύτερη περίοδο, ἀπὸ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1960 ὡς τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1961 (3 μῆνες) χρησιμοποιήσαμε σὰν πηγή μας τὶς ἀγγελίες ἐκδόσεων ποὺ ἔκανε ἡ ἐφημερίδα «Αὐγή». Ἡ ἔρευνα αὐτὴ μᾶς ἔδωσε τοὺς δύο πίνακες ποὺ παραθέτουμε παρακάτω:

1. Ἰούνιος—Ὀκτώβριος 1960

(Ἀπάνθισμα ἀπὸ τὶς κομμουνιστικὲς ἐκδόσεις, ἀπὸ ἔργα ποὺ ἀναφέρονται στὸ «Ἐσωτερικὸ Δελτίο τῆς ΕΔΑ» σὰν ἀπαραίτητα γιὰ τὴν αὐτομόρφωσι τῶν κομματικῶν στελεχῶν).

1.—«Ἡ Γ' Σύνοδος τῆς Ε.Δ.Α.» (16 σελ.)
2.—«Τὶ θὰ δώσῃ ἡ ὕφεση στὴν Ἑλλάδα» (8 σελ.).
3.—«Εἰρήνη καὶ Φιλία».
4.—«Οἱ βάσεις τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ» (2 τόμοι).
5.—«Σῶστε τὴν Ἑλλάδα» (56 σελ.).
6.—«Ὁ κόσμος ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ πολέμου» (90 σελ.).
7.—«Ἡ ἐγκατάσταση βάσεων πυραύλων» (68 σελ.).
8.—«Συνεννόηση στὰ Βαλκάνια» (108 σελ.).
9.—«Τὸ Α' Πανελλαδικὸ Συνέδριο τῆς Ε.Δ.Α.».
10.—«Ὁ Ἀφοπλισμός».
11.—«Τὸ 7χρονο σχέδιο τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.».
12.—«Νὰ σώσουμε τὴν Δημοκρατία».
13.—«Ὁ νόμος 375».
14.—«Ἡ ἐξουσία τῶν στρατοδικείων ἐπὶ τῶν ἰδιωτῶν».
15.—«Τὸ Πρόγραμμα τῆς Ε.Δ.Α.»
16.—«Ἡ ὑπεράσπιση τῆς Δημοκρατίας» (39 σελ.).
17.—«Ἡ Α' Πανελλαδικὴ Συνδιάσκεψη τῆς Ε.Δ.Α.».
18.—«Γιατὶ πρέπει νὰ δοθῇ γενικὴ ἀμνηστεία» (37 σελ.).
19 —«Δυόμιση χρόνια Καραμανλικῆς φαυλοκρατίας».
20.—« Dans le pays ou prit naissance la démocratie» γαλ. σελ. 109).
21.—«Τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ἔθνους».

22.—«Ὑπόθεση Μ. Γλέζου» (σελ. 480).
23.—«Ἡ προλεταριακὴ Ἐπανάσταση καὶ ὁ Κάουτσκυ». Λένιν.
24.—«Ἡ Ἐλευθερία»—Γκαρωντύ. (σελ. 480).
25.—«Ἕνας κόσμος χωρὶς πόλεμο». Τ. Μπερνὰλ (σ. 567).
26.—«Ὑπερασπισταὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας».
27.—«Ἡ ἐλευθερία στὸν «ἐλεύθερο» κόσμο». Η. Ἠλιοῦ.
28.—«Τὸ 20ὸ συνέδριο τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.».
29.—«Ἡ ἀναβίωση τοῦ Ναζισμοῦ» (λεύκωμα).
30.—«Ὁ δρόμος γιὰ τὴν Ἀλλαγή». (σελ. 67).
31.—«Φροῦτα καὶ λαχανικὰ (σελ. 20).
32.—«Ἡ σιτικὴ «μας» πολιτική» (σελ. 20).
33.—«Τὶ θὰ γινει τὸ βαμβάκι μας» (σελ. 20).

Δηλαδὴ σὲ 5 μῆνες τὸ «Δελτίο» τῆς Ε.Δ.Α. ἀναφέρει σὰν ἐπιλογὴ ἀπὸ τὸν ὄγκο τῶν κομμουνιστικῶν ἐκδόσεων, 33 ἔργα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα 5 μεγάλα βιβλία, 1 λεύκωμα, 10 μικρότερα βιβλία καὶ 17 βιβλιάρια καὶ φυλλάδια.

2. Νοέμβριος 1960—Ἰανουάριος 1961

(Κομμουνιστικὲς ἢ φιλοκομμουνιστικὲς ἐκδόσεις ποὺ ἀναγγέλθηκαν ἀπὸ τὴν «Αὐγή»).

1.—«Ἕνας κόσμος δίχως πόλεμο» Τ. Μπερνὰλ (σ. 567).
2.—«Κιλελέρ». Γ. Καρανικόλα. (ἱστορικό).
3.—«Στοιχειώδεις ἀρχὲς τῆς φιλοσοφίας» Γ. Πόλιτζερ.
4.—«Πολιτικὴ Οἰκονομία». Ἀκαδ. Ε.Σ.Σ.Δ. (σελ. 944).
5.—«Οἱ ρίζες τοῦ ποταμοῦ». Ζ. Σκάρου (μυθ. σ. 650).
6.—«Ἱστορία τῆς ἐπαρχίας Βόλου κὶ Ἀγυιᾶς». Γ. Κορδάτου (σ. 1044).
7.—«Γέφυρα» Γ. Ρίτσου (ποιήματα).
8.—«Παράθυρο» Γ. Ρίτσου (ποιήματα».
9.—«Ναγκασάκι». Α. Φωτεινοῦ (ἐντυπώσεις).
10.—«Ρουσία» Ν. Καζαντζόκη (ἐντυπώσεις).
11.—«Ἡ Ἑλληνικὴ Ποίηση Ἀνθολογημένη» (4 τόμοι).
12.—«Ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος». Ὑπουργ. Ἀμύνης Ε.Σ.Σ.Δ. (3 τόμοι).
13.—«Γαλαρία Νο 7» Κ. Κοτζιᾶ (μυθ.).
14.—«Ἀδελφοὶ Γιερσώφ» Β. Κοτσέτωφ (μυθ.).
15.—«Ἐλευθερία» Γκαρωντὺ (μαρξιστικὴ μελέτη σ. 480).
16.—«Ἡ δίκη τοῦ Καραϊσκάκη» Η. Παπαστεργιοπούλου (286 σ.).
17.—«Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος». Γ. Κορδάτου (13 τόμοι—8.000 σελ.).
18.—«Ὁ 4ος σπόνδυλος» Μ Λάρνι. (ἀντιαμερικανικὴ σάτυρα).
19.—«Φλογισμένα χρόνια». Τ. Δήμου (μυθ. 350 σ.).
20.—«Καντάτα» Τ. Λειβαδίτη (ποιήματα).
21.—«Αὐτὸ τὸ ἀστέρι εἶναι γιὰ ὅλους μας» (ποιήματα).
22.—«Φυσάει στὰ σταυροδρόμια τοῦ κόσμου» (ποιήματα).
23.—«Ἡ Ἐποποιΐα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης». Κ. Μπίρκα
24.—«Τὸ ρόδο τῆς Ὑπαπαντῆς» Ρ. Μ Παπᾶ (ποιήματα).
25.—«Ἐκλογὴ ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ν. Καρβούνη» (σ. 240).
2.—«Ἡ Λέσχη». Σ. Τσίρκα (μυθ. 315 σ.)
27.—«Ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἥλιου» Μ. Ἰβανόβσκυ (παιδικὸ. 210 σ.)
28.—«Ἡ ἐποχή μας» (Σατυρικὴ συλλογή).
29.—«Μεσολόγγι» Δ. Φωτιάδη. (4η ἔκδοσι).
30.—«Ἱστορία τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε.»
31.—«Οἱ σπουδαιότερες ἐπιχειρήσεις τοῦ μεγάλου πατριωτικοῦ πολέμου». Ὑπουργ. Ἀμύνης Ε.Σ.Σ.Δ.
32.—«Μεγάλη Σοβιετικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια» (4 τόμοι).
33.—«Ἡ ἐπιστήμη τοῦ διαστήματος». Κ. Γκιλζὶν (2α ἔκδοσις).
34.—«Ἱστορία Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας». Γ. Κορδάτου (800 σ.).
35.—«Ἐκλεκτὰ Ἔργα» Β. Λένιν. (4 τόμοι 2.200 σ.).
36.—«Ἅπαντα» Λένιν. (56 τόμοι).
37.—«Ἅπαντα» Μάο—Τσὲ—Τοὺγκ. (4 τόμοι).
38.—«Μεγάλοι στοχαστές» (Βιογραφίες ἀπὸ τὴν Ἐγκυκλ. Ε.Σ.Σ.Δ.).
39.—«Παγκόσμια Ἱστορία» Ἀκαδ. Ε.Σ.Σ.Δ. (20 τόμοι).
40.—«Ἅπαντα» Γ. Ρίτσου. (ποιήματα. 6 τόμοι).
41.—«Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας Ἀκαδ. Ε.Σ.Σ.Δ. (3 τόμοι).

42.—«Σπάρτακος». Χ. Φάστ. (4η ἔκδοσις).
43.—«Πτώση τοῦ Παρισιοῦ». Η. Ἔρεμπουργκ.
44.—«Ἡ φιλικὴ Ἑταιρία». Τ. Βουρνᾶ. (ἱστορικό).
45.—«Ρεπορτὰζ τοῦ 21ου αἰῶνος». Βασίλιεφ Γκουστώφ.
46.—«Ε.Σ.Σ.Δ.» (3 τόμοι).
47.—«Συμφωνία» Τ. Λειβαδίτη. (ποιήματα).
48.—«Ἱστορία τοῦ παγκοσμίου συνδικαλιστικοῦ κινήματος» Γ. Φόστερ (2 τόμοι).
49.—«Ἐπιτάφιος». Γ. Ρίτσου (ποιήματα).
50.—«Ἀποχαιρετισμὸς» Γ. Ρίτσου (ποιήματα).
51.—«Τὸ Πρόγραμμα τῆς Ε.Δ.Α.».
52.—«Β' Παγκόσμιος Πόλεμος». Ὑπ. Ἐξωτερικῶν Ε.Σ.Σ.Δ.
53.—«Μπαλλάντα τοῦ στρατιώτη» Β. Ἐζώφ—Γ. Τσουχράϊ. (μυθ.).
54.—«Τὸ βάθος τοῦ κόσμου». Ν. Βρεττάκου (ποιήματα).
55.—«Αἷμα καὶ Δάφνες τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ» (10 τόμοι 7.500 σε.).

Δηλαδὴ μέσα σὲ τρεῖς μόνο μῆνες ἡ «Αὐγὴ» ἀνήγγειλε τὴν ἔκδοσι 55 ἔργων κομμουνιστικῶν, συνοδοιποριακῶν ἢ ποὺ κατὰ ὁποιονδήποτε τρόπο ἐξυπηρετοῦν τὸν κομμουνισμό. Τὰ 55 αὐτὰ ἔργα ἀποτελοῦνται ἀπὸ 111 τόμους, μὲ ἕνα σύνολο σελίδων ποὺ ξεπερνᾶ τὶς 100.000!

Ἕνα μέρος τῶν ἀναφερομένων ἐκδόσεων δὲν ἔχει ὁλοκληρωθῆ (λ.χ. τὰ «Ἅπαντα τοῦ Λένιν» ἢ «Παγκόσμια Ἱστορία» καὶ δύο-τρία ἄλλα ἔργα)ἀλλὰ ἡ σχετικὴ ἐργασία διεξάγεται μὲ ταχύτατους ρυθμοὺς καὶ θὰ τελειώση πολὺ σύντομα.

Ἄλλωστε πρέπει νὰ τονίσουμε ὅτι ὁ κατάλογος ποὺ παραθέτουμε εἶναι ἐλλειπὴς γιατὶ ἡ «Αὐγὴ» δὲν ἀνήγγειλε ὅλες χωρὶς ἐξαίρεσι τὶς κομμουνιστικὲς ἐκδόσεις.

Τέλος ἀναφέρουμε ἐπίσης ὅτι πολλὰ ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ περιέχει ὁ κατάλογος βγαίνουν σὲ διπλὲς καὶ τριπλὲς ἐκδόσεις ταυτόχρονα. Ἔτσι λ.χ. ἡ «Ἱστορία τοῦ ΚΚΣΕ» ἐκδόθηκε ἀπὸ τοὺς οἴκους «20ὸς αἰώνας» (περιλαμβάνεται στὴν 3τομη ἔκδοσι «ΕΣΣΔ»), «Κάδμος» καὶ «Ἄκμων», ἐνῶ ἡ «Πολιτικὴ Οἰκονομία» τῆς Ἀκαδ. τῆς ΕΣΣΔ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν «Κάδμο» τὸν «Ἄκμονα» καὶ τὴν «Φαιστό».

Φυσικὰ ὑπάρχουν καὶ πάρα πολλὰ ἄλλα κομμουνιστικὰ ἔργα ποὺ ἐκδόθηκαν πρὶν ἀπὸ τὴν μικρὴ περίοδο ποὺ ἐξετάσαμε ὅπως εἶναι ἡ «Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος» τοῦ Β. Σεργκέγιεφ τὸ «Βυζάντιο» τοῦ Λεφτσένκο, ἡ «Νέα Φρουρά» τοῦ Φαντέγιεφ, «Γιὰ τὸν Λένιν» τοῦ Ι. Στάλιν, τὸ «Κεφάλαιο» τοῦ Κ. Μάρξ, «Ἑλλὰς» ἀπὸ τὴν Μεγάλη Ἐγκυκλοπαιδεία τῆς ΕΣΣΔ, «Οἱ Βάσεις τοῦ Μαξισμοῦ - Λενινισμοῦ» (2 τόμοι) «Τὸ 9ο κῦμα» τοῦ Ἔρεμπουργκ, «Πῶς δενότανε τὸ ἀτσάλι» τοῦ Ν. Ὀστρόφσκι, «Νέα Κίνα» τοῦ Βερκόρ, ἔργα τοῦ κ. Βάρναλη, τοῦ Μ. Λουντέμη, ἡ «Παγκόσμια Ἱστορία τῆς φιλοσοφίας» τῆς Ἀκαδημίας ΕΣΣΔ, «Ἐκλεκτὰ Ἔργα» τοῦ Ἔγκελς, καὶ ἕνα πλῆθος ἄλλων ἔργων σὲ δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες τόμους, μὲ δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες χιλιάδες σελίδες.

Γ' ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ Ἢ ΣΥΝΟΔΟΙΠΟΡΙΑΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἡ κομμουνιστικὴ ἐκδοτικὴ δραστηριότης στὴ χώρα μας δὲν ἐξαντλεῖται μόνο μὲ τὰ βιβλία. Ὑπάρχουν καὶ οἱ ἐφημερίδες καθὼς καὶ τὰ περιοδικὰ ποὺ ἢ ἀνήκουν ἄμεσα στὸ κομμουνιστικὸ κίνημα ἢ ἐξαρτῶνται ἀπὸ αὐτὸ ἢ τὸ ἐξυπηρετοῦν κατὰ ὁποιονδήποτε τρόπο συνειδητὰ ἢ ὄχι.

Ἰδοὺ ἕνας σχετικὸς κατάλογος:

α) Ἐφημερίδες :

1.—«Αὐγή». (ἡμερησία πολιτική).
2.—Ἀνεξάρτητος Τύπος» (ἡμερησία, συνοδοιποριακή).
3.—«Ἐλεύθερα Συνδικάτα» (ἑβδομαδιαία συνδικαλιστική).
4.—«Νέα Βύρωνος — Δάφνης — Ζωγράφου — Καισαριανῆς » (συνοικιακή).
5.—«Πρόοδος Χαϊδαρίου» (συνοικιακή, συνοδοιποριακή).
6.—«Ἐλεύθερος» (ἑβδομαδιαῖα—ἀγροτικῆς τάσεως).
7.—«Ἐφημερὶς τῶν ποιητῶν» (λογοτεχνική)

β) Περιοδικά:

1.—«'Επιθεώρηση Τέχνης» (λογοτεχνικό).
2.—«'Ιστορικὸν 'Αρχεῖον 'Εθνικῆς 'Αντιστάσεως» (ἱστορικὸ—πολιτικό).
3.—«Δρόμοι τῆς Εἰρήνης» (πολιτικὸ μηνιαῖο).
4.—«Νέα 'Αγροτικὴ 'Επιθεώρησις» (ἀγροτικό).
5.—«"Ερευνα» (συνοδοιποριακό).
6.—«Νέα Οἰκονομία» (οἰκονομολογικό, ἐν μέρει συνοδοιποριακό).
7.—«Πανσπουδαστική» (φοιτητικό).
8.—«'Εσωτερικὸ Δελτίο τῆς Ε.Δ.Α.» (κομματικό).
9.—«Δελτίο» τοῦ 'Ελληνοσοβιετικοῦ Συνδέσμου

Δηλαδὴ ὁ κομμουνισμὸς διαθέτει ἢ ἐπηρεάζει περισσότερο ἢ λιγώτερο 7 ἐφημερίδες καὶ 9 περιοδικὰ ποὺ ἀγκαλιάζουν ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν ἐνδιαφερόντων τοῦ κοινοῦ: Λογοτεχνία, πολιτικὴ κ.λπ. καὶ ἀπευθύνονται πρὸς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα: 'Εργάτες, ἀγρότες, φοιτητές, διανοούμενους κ.λπ.

Δ' «ΕΜΜΕΣΕΣ» ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Δὲν εἶναι μόνον οἱ ἀνοιχτὰ κομμουνιστικὲς ἢ συνοδοιποριακὲς ἐκδόσεις. 'Υπάρχουν καὶ οἱ «ἔμμεσες» ἐκδόσεις ποὺ πραγματοποιεῖ ὁ κομμουνισμὸς στὴ χώρα μας ποὺ εἶναι καὶ πιὸ ἐπικίνδυνες γιατὶ ἀπευθύνονται σὲ πλατύτερα στρώματα, διεισδύουν πιὸ εὔκολα σὲ κάθε σπίτι καὶ σὲ κάθε βιβλιοθήκη καὶ διοχετεύουν πιὸ ἀποτελεσματικὰ τὶς κομμουνιστικὲς ἀπόψεις καὶ τὶς μαρξιστικὲς ἀντιλήψεις ἀκριβῶς γιατὶ ἡ διοχέτευσι αὐτὴ γίνεται ἔμμεσα, χωρὶς νὰ προκαλῆ τὴν δυσπιστία τὸ «κούμπωμα» ἢ τὴν ἀντίδρασι τοῦ ἀνύποπτου ἀναγνώστη. Μερικὰ παραδείγματα:

'Η κλασσικὴ «'Ιστορία τοῦ 'Ελληνικοῦ "Εθνους» τοῦ Παπαρρηγοπούλου ποὺ κάθε "Ελληνας θέλει νὰ τὴν ἔχη στὴ βιβλιοθήκη του ἐξεδόθη ἀπὸ φιλοκομμουνιστὰς (ἐκδοτικὸς οἶκος «Σεφερλῆς») σὲ μεγάλο ἀριθμὸ ἀντιτύπων καὶ φυσικὰ ἀγοράσθηκε ἀπὸ χιλιάδες ἄτομα ποὺ δὲν εἶχαν σχέσι μὲ τὸν κομμουνισμό. Στὴν πραγματικότητα ὅμως ἡ «'Ιστορία» εἶχε γίνει μέσο κομμουνιστικῆς προπαγάνδας γιατὶ ἡ ἔκδοσις εἶναι «μετὰ προσθηκῶν, βελτιώσεων καὶ σημειώσεων ὑπὸ Ν.Βέη, ἐπιμέλεια Μανώλη Βασόλα». Οἱ « προσθῆκες» αὐτὲς καὶ αἱ... «βελτιώσεις» (!) συνιστοῦν ἁπλούστατα μιὰ κριτικὴ ἔρευνα καὶ ἀναθεώρηση τοῦ ἔργου τοῦ Κ. Παπαρρηγοπούλου μὲ βάσι τὶς μαρξιστικὲς ἀντιλήψεις καὶ τὴν σοβιετικὴ ἱστοριογραφία. Τὸ μεγάλο «κόλπο» ὅμως εἶναι ὁ 7ος τόμος τῆς «'Ιστορίας» ποὺ εἶναι γραμμένος ἀπὸ τοὺς Α. Δεσποτόπουλο, Τ. Βουρνᾶ καὶ Γ. Καχτσόγλου οἱ ὁποῖοι ἐξετάζουν τὰ γεγονότα, ἰδίως ἀπὸ τὸ 1928 ὡς τὸ 1940 μὲ μαρξιστικὰ κριτήρια καὶ ἀπὸ τὴν σκοπιὰ τοῦ Κ.Κ.Ε.

"Αλλη περίπτωσις εἶναι τὰ «"Απαντα» τοῦ Α. Κάλβου, ὅπου τὸ ἔργο τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ μας ποιητῆ ἐξετάζεται καὶ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς Μ. Αὐγέρη, Κ. Βάρναλη, Ν. Βρεττᾶκο, Γ. Κορδᾶτο καὶ Κ. Πορφύρη οἱ ὁποῖοι βέβαια τὸ «ἑρμηνεύουν» μαρξιστικά.

Παρόμοια εἶναι καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ἐκδόσεως «'Η 'Ελληνικὴ Ποίηση 'Ανθολογημένη» ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 4 τόμους μὲ σύνολο σελίδων 3.300. Οἱ κομμουνισταὶ «ἀνθολόγοι» Μ. Αὐγέρης, Β. Ρώτας, Θρ. Σταύρου καὶ Μ. Παπαϊωάννου διάλεξαν μὲ τέτοιο ἀπίθανο τρόπο τὰ ποιήματα ποὺ παραθέτουν καὶ τὰ συνόδευσαν μὲ τόσο ἐκπληκτικὰ σχόλια ὥστε προκάλεσαν τὴν ἐξέγερσι ἀκόμη καὶ μιᾶς μερίδας κομμουνιστῶν ποὺ δὲν ἔχασαν ἀκόμη ἐντελῶς κάθε αἰσθητικὴ ἀντίληψι

"Ετσι λ.χ. ὁ κ. Ν. Βρεττᾶκος στὸ κομμουνιστικὸ λογοτεχνικὸ περιοδικὸ «'Επιθεώρηση Τέχνης» (τεῦχος 'Απριλίου 1960 σελ. 241) ἔγραψε χαρακτηριστικὰ γι' αὐτὴν τὴν πρωτοφανῆ «'Ανθολογία»:

«Ἀρκεῖ ἕνα ποίημα νἄχει τὶς λέξεις «λαός», ψωμὶ» κ.λ.π, γιὰ νὰ ἀνθολογεῖ. Ἔτσι ἕνα μέρος ἀπό τὰ ἀνθολογούμενα ποιήματα δὲ θὰ κρίνονταν σήμερα δημοσιεύσιμα οὔτε καὶ ἀπὸ περιοδικὰ πρωτολείων... (Στὶς βιογραφίες) ὁ Παλαμᾶς κατέχει μισὴ σελίδα, ὁ Σικελιανὸς μιὰ σελίδα, κι ὁ Ρήγας Γκόλφης δύο (!) σελίδες ἐπειδὴ μετάφρασε τὸν ὕμνο τῆς Διεθνοῦς καὶ τὸ Καταστατικὸ τοῦ Σοσιαλεργατικοῦ κόμματος στὴ δημοτική».

Μποροῦμε ἀκόμη νὰ ἀναφέρουμε τὰ «Ἄπαντα» τοῦ Λ. Τολστόη σὲ 5 χρυσόδετους τόμους ποὺ τὰ ἐπιμελήθηκε ὁ Κ. Βάρναλης καὶ ποὺ τὰ συνοδεύουν συνεχῶς τὰ παραμορφωτικὰ κριτικὰ σχόλια τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τοῦ κ. Μ. Αὐγέρη. Καὶ ὁ κατάλογος θὰ μποροῦσε νὰ συνεχισθῆ γιὰ πολὺ ἀκόμη.

Μιὰ ἄλλη μέθοδος ἐκτὸς ἀπὸ τὶς παραπλανητικὲς ἐκδόσεις εἶναι ἡ διείσδυσις κομμουνιστῶν συνεργατῶν σὲ μὴ κομμουνιστικὰ ἔντυπα. Ἕνα πρόσφατο παράδειγμα εἶναι ἡ «Πελοποννησιακὴ Πρωτοχρονιὰ 1961» ὅπου τοποθέτησαν συνεργασίες τους οἱ γνωστοὶ κομμουνισταὶ Β. Ρώτας, Γ. Ρίτσος, Ν. Βρεττᾶκος, Τ. Βουρνᾶς, Γ. Κορδᾶτος καὶ Δ. Φωτιάδης. Αὐτὸ γίνεται σὲ πολὺ μεγαλύτερη κλίμακα σὲ περιοδικὰ καὶ ἰδίως σὲ ἐφημερίδες. Οἱ κομμουνισταὶ κατορθώνουν νὰ τὶς ἐπηρεάσουν μὲ διαφόρους τρόπους ὅπως εἶναι ἡ τοποθέτησις δικῶν τους ἱκανῶν δημοσιογράφων στὸ συντακτικό τους προσωπικό, ὁ «δανεισμὸς» ἀριστεροῦ κοινοῦ, ἡ ἔμμεση ἐξαγορὰ μὲ τὴν παραχώρησι διαφημίσεων ἢ ἄλλων κειμένων μὲ πληρωμὴ κ.ο.κ. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ κομμουνισταὶ κατορθώνουν νὰ διοχετεύουν τὶς ἀπόψεις τους ἀπὸ τὶς στῆλες «ἀστικῶν» ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν προσεγγίζοντας ἔτσι εὐρύτατα κοινωνικὰ στρώματα.

Ἡ κομμουνιστικὴ ἐκδοτικὴ δραστηριότης δὲν περιορίζεται στὸ ἀριστερὸ κοινὸ ἀλλὰ εἴτε ἄμεσα εἴτε ἔμμεσα φθάνει σὲ ὅλες τὶς μερίδες τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ τῆς χώρας.

Ε΄ ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Κατ' ἀρχὴν οἱ τιμὲς τῶν κομμουνιστικῶν ἐκδόσεων εἶναι ἐξαιτετικὰ χαμηλές. Ἀλλὰ καὶ αὐτὲς οἱ τιμὲς εἶναι ἐντελῶς θεωρητικὲς γιατὶ ἕνα μέγα μέρος τῶν κομμουνιστικῶν βιβλίων διοχετεύεται στὴν ἀγορὰ σὲ τιμὲς κάτω ἀπὸ τὸ κόστος μὲ τὰ καλάθια καὶ τὰ καροτσάκια ἢ μὲ τὶς «εἰδικὲς μειώσεις» ποὺ κάνουν οἱ κομμουνιστικοὶ ἐκδοτικοὶ οἶκοι σὲ ὅσους ἐπισκέπτονται τὰ γραφεῖα τους. Ἐξ' ἄλλου ὑπάρχουν καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα ἐκεῖνα ποὺ πουλοῦν ὁλοκαίνουργια κομμουνιστικὰ βιβλία στὸ 1)2 ἢ καὶ στὸ 1)3 τῆς τιμῆς ποὺ γράφουν τὰ ἐξώφυλλά τους. Δύο τέτοια βιβλιοπωλεῖα ὑπάρχουν λ.χ. στὴν ὁδὸ Ἀκαδημίας στὴν Ἀθήνα.

Ἐπὶ πλέον, οἱ κομμουνιστικοὶ ἐκδοτικοὶ οἶκοι κάνουν μεγάλες εὐκολίες παραδόσεως καὶ πληρωμῆς. Λ.χ. ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος «Κάδμος» μὲ ἕνα ἁπλὸ τηλεφώνημα παραδίδει κατ' οἶκον ὁποιαδήποτε ἔκδοσί του μὲ μικρὴ προκαταβολὴ καὶ πολλὲς μηνιαῖες δόσεις. Ἔτσι, τὴν «Παγκόσμια Ἱστορία» ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 20 τόμους καὶ τιμᾶται 1.800 δρχ. τὴν παραδίδει μὲ 300 δρχ. προκαταβολὴ καὶ 10 μηνιαῖες δόσεις τῶν 150 δρχ. Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος «20ὸς αἰώνας» πάλι, παραδίδει ἀμέσως, κατ' οἶκον, βιβλία ἀξίας 4.000 δρχ. χωρὶς καμμία προκαταβολὴ καὶ μὲ 40 μηνιαῖες δόσεις τῶν 100 δρχ. χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἐπιβάρυνσι. Ὁ ἴδιος οἶκος ἐγγράφει καὶ «συνδρομητὰς» ποὺ ἀναλαμβάνουν νὰ πληρώνουν κάποια μικρὴ μηνιαία δόσι καὶ παίρνουν ἀμέσως ὅλες τὶς ἐκδόσεις του.

Οἱ κομμουνισταὶ διαθέτουν σὲ ὅλη τὴ χώρα πολλὰ βιβλιοπωλεῖα μὲ τὰ ὁποῖα διαθέτουν τὶς ἐκδόσεις τους. ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ κομμουνιστικὰ βιβλιοπωλεῖα διαθέτουν τὶς ἐκδόσεις τῶν κομμουνιστῶν γιατὶ εἶναι πολλές, πολυτελοῦς ἐμφανίσεως καὶ φθηνές.

Ὁ κυριώτερος ὅμως τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο κυκλοφοροῦν τὰ κομμουνιστικὰ βι-

βλία εἶναι μὲ τοὺς πλασιὲ οἱ ὁποῖοι κατὰ ἑκατοντάδες γυρίζουν τὰ γραφεῖα, τὶς ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ σπίτια ὅλης τῆς χώρας καὶ τὰ πουλοῦν μὲ χαμηλὲς δόσεις.

Ἔτσι τὸ κομμουνιστικὸ βιβλίο μὲ τὴν καλή του ἐμφάνισι, τὰ πολλά του ἀντίτυπα, τὴν χαμηλὴ τιμή του καὶ τὸ τέλειο σύστημα τῆς προσφορᾶς του (πηγαίνει καὶ βρίσκει τὸν πελάτη, δὲν τὸν περιμένει) ἐκμεταλλεύεται εὐρύτατα τὴν πνευματικὴ ἀνησυχία, ὄχι μόνον τῶν διανοουμένων ἀλλὰ καὶ τῶν λαϊκῶν στρωμάτων καθὼς καὶ τὴ θέλησί τους γιὰ μάθησι. Τὸ φθηνὸ κομμουνιστικὸ βιβλίο κατακλύζει τὴν χώρα καὶ προσεγγίζει ὄχι πιὰ μόνο τοὺς διανοουμένους, φοιτητὲς κλπ. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπαγγελματίες, ἐργάτες κ.ἄ. καὶ μάλιστα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἰδεολογικὴ τους τοποθέτησι. Χιλιάδες μὴ κομμουνισταὶ ἢ ἀκόμη καὶ δεξιοὶ πολῖτες ἔχουν γεμᾶτες τὶς βιβλιοθῆγες τους ἀπὸ φθηνὰ καὶ ἐμφανίσιμα κομμουνιστικὰ ἢ φιλοκομμουνιστικὰ ἢ κρυφοκομμουνιστικὰ βιβλία. Καὶ αὐτὸ βέβαια ἀργὰ ἀλλὰ σταθερὰ ἐπηρεάζει τὸν ἰδεολογικὸ κόσμο καὶ τὴν ψυχοσύνθεσι τῶν Ἑλλήνων δημιουργοώντας βαθμιαῖα ἕνα νέο πνευματικὸ κλῖμα πρόσφορο γιὰ τὴν κομμουνιστικὴ δρᾶσι.

Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ὁ κομμουνισμὸς δημιούργησε στὴ χώρα μας τὸ φθηνὸ καὶ προσιτὸ στὸ λαὸ βιβλίο. Καὶ αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἔχει κυριολεκτικὰ τεράστια σημασία.

ΣΤ′ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

1. Μέγα ποσοστὸ ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἐκδόσεις ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρά, εὔχρηστα φυλλάδια τὰ ὁποῖα ἐπιλαμβάνονται ἐπικαίρων θεμάτων μὲ σκοπὸ νὰ ἐξοπλίσουν τοὺς προπαγανδιστὰς τοῦ κόμματος μὲ τὴν ἀναγκαία ἐπιχειρηματολογία γιὰ τὴν ἄσκησι ζυμώσεως (λ.χ. «Τί θὰ δώση ἡ ὕφεση στὴν Ἑλλάδα», «Ἡ ἐγκατάστασι βάσεων πυραύλων», «Συνεννόηση στὰ Βαλκάνια», «Ἀφοπλισμός», «Ὁ νόμος 375», «Γιατὶ πρέπει νὰ δοθῇ γενικὴ ἀμνηστεία», «Ἡ ἀναβίωση τοῦ Ναζισμοῦ», «Φροῦτα καὶ λαχανικά», «Ἡ σιτικὴ «μας» πολιτική», «Τί θὰ γίνει τὸ βαμπάκι μας» κ.ἄ.). Αὐτὰ τὰ φυλλάδια συνήθως διανέμονται δωρεάν.

2. Ἕνα μέρος τῶν ἐκδόσεων ἀφορᾶ τὴν διάδοσι τῆς κομματικῆ. γραμμῆς καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς ΕΔΑ καὶ ἀποβλέπει στὴν δραστηριοποίησι τῶν κομματικῶν της ὀργανώσεων γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν κομματικῶν ἀποφάσεων. Συνήθως οἱ ἐκδόσεις αὐτὲς εἶναι μικρὰ βιβλία μὲ 40 ὡς 100 σελίδες καὶ μὲ ἐπιμελημένη κομψὴ ἐμφάνισι. («Ἡ Γ′ Σύνοδος τῆς ΕΔΑ», Τὸ Α′ Πανελλαδικὸ συνέδριο τῆς ΕΔΑ», «Τὸ Πρόγραμμα τῆς ΕΔΑ», «Ὁ δρόμος γιὰ τὴν Ἀλλαγή») κλπ. Τὰ βιβλιαράκια αὐτὰ διανέμονται δωρεὰν ἢ σὲ συμβολικὲς τιμὲς ἀπὸ 1-3 δραχμές.

3. Ὡρισμένες ἐκδόσεις ἀποβλέπουν στὴν προβολὴ καὶ ὑποστήριξι τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τῆς πολιτικῆς της. Συνήθως εἶναι μικρὰ ἢ μεσαῖα βιβλία 60—100 σελίδων μὲ προσεγμένη ὕλη καὶ πολὺ ἑλκυστικὴ ἀμφάνισι. («Ἀφοπλισμός», «Τὸ 20ὸ συνέδριο τῆς ΚΚΣΕ», «Τὸ 7χρονο σχέδιο τῆς ΕΣΣΔ», «Εἰρήνη καὶ Φιλία». «Ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. σήμερα») κλπ. Διανέμονται δωρεὰν ἢ πωλοῦνται πολὺ φθηνά.

4. Ὑπάρχουν καὶ ὁρισμένες ἐκδόσεις μὲ σκοπὸ τὸν ἐπηρεασμὸ τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης πρὸς ὄφελος τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὲς εἶναι βέβαια ξενόγλωσσες καὶ συνήθως πολυτελεῖς. («Dans le pays ou prit naissance la démocratie»)

5. Ὁ μεγαλύτερος ὅμως ὄγκος τῶν κομμουνιστικῶν ἐκδόσεων συνίσταται ἀπὸ μεγάλα καὶ συχνὰ πολύτομα ἔργα ποὺ ἀποβλέπουν: α) Στὴν διάδοσι τῆς μαρξιστικῆς-λενινιστικῆς θεωρίας, καὶ β) Στὴν ἐξέτασι τῶν Ἑλληνικῶν ζητημάτων μὲ τὴν μαρξιστικὴ μεθοδολογία, μὲ τὸ λενινιστικὸ πρῖσμα καὶ γενικὰ στὸν ἰδεολογικὸ προσηλυτισμὸ καὶ στὴν καλλιέργεια τῆς κομμουνιστικῆς σκέψεως στὴν Ἑλλάδα.

Στὴν πρώτη περίπτωσι ἀνήκουν ἔργα σὰν τὶς «Οἱ βάσεις τοῦ μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ» (2 τόμοι). «Ἡ προλεταριακὴ Ἐπανάσταση καὶ ὁ ἀποστάτης Κάουσ-

τσκυ» τοῦ Λένιν, «Ἡ Ἐλευθερία» τοῦ Γκαρωντύ, «Πολιτικὴ Οἰκονομία», «Στοιχειώδεις ἀρχὲς τῆς Φιλοσοφίας», «Ἱστορία τοῦ ΚΚΣΕ», «Ἅπαντα» τοῦ Λένιν, «Γιὰ τὸν Λένιν» τοῦ Ι. Στάλιν κλπ.

Στὴν δεύτερη περίπτωσι ἀνήκουν ἡ «Ἱστορία τῆς Ἑλλάδας» τοῦ Γ. Κορδάτου, «Ἡ Ἑλληνικὴ Ποίηση Ἀνθολογημένη», «Ἡ Ἐποποιΐα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης» κ.ἄ.

Γενικά, τὰ ἔργα αὐτῆς τῆς κατηγορίας ἀποβλέπουν στὴν διαμόρφωσι μιᾶς νέας Ἑλληνικῆς διανοήσεως ποὺ θὰ δουλεύει μὲ βάσι τὸν μαρξισμό. Γι' αὐτὸ εἶναι ὀγκώδη, πολύτομα, μὲ χιλιάδες σελίδες, τυπώνονται σὲ πολυτελὲς χαρτί, συνοδεύονται ἀπὸ εἰκόνες, χάρτες κλπ. καὶ πωλοῦνται σὲ σχετικὰ χαμηλὲς τιμὲς (ποὺ καὶ αὐτὲς εἶναι θεωρητικὲς σὲ πολλὲς περιπτώσεις). Ἔτσι λ.χ. ἡ «Πολιτικὴ Οἰκονομία» ἀποτελεῖται ἀπὸ 944 σελ. σὲ ἐκλεκτὸ χαρτὶ καὶ τιμᾶται (θεωρητικῶς) μόνον 85 δρχ., τὸ «Θυσίες καὶ Δάφνες τοῦ Ἑλληνικοῖ Λαοῦ» ἔχει 700 σελ. μεγάλου σχήματος, 64 συγγραφεῖς γιὰ συνεργάτες καὶ τιμᾶται 100 δρχ., τὰ «Ἅπαντα» τοῦ Λένιν τιμῶνται (τυπικῶς) πρὸς 100 δρχ. ὁ κάθε τόμος κλπ.

Ἂς σημειωθῆ ὅτι ἡ «Ἱστορία τῆς Ἑλλάδας» θὰ ἔχη 13 τόμους καὶ 8000 σελίδες καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἀντίσταση» 10 τόμους καὶ 7.500 σελίδες, ὁ «Β' παγκόσμιος πόλεμος» ἔχει 3 τόμους, ἡ «Ἑλληνικὴ Ποίηση Ἀνθολογημένη» 4 τόμους καὶ 3.300 σελίδες, τὰ «Ἅπαντα» τοῦ Λένιν 56 τόμους κ.ο.κ. Ἀκόμη καὶ ἡ «Ἱστορία τῆς ἐπαρχίας Βόλου καὶ Ἀγυιᾶς» ἔχει 1044 σελίδες τοῦ μεγαλυτέρου σχήματος καὶ κοσμεῖται μὲ χάρτες καὶ εἰκόνες.

6. Τέλος, ἕνα σημαντικὸ μέρος τῶν κομμουνιστικῶν ἐκδόσεων ἀποβλέπει στὴν μὲ ἔμμεσο τρόπο (λογοτεχνικὰ κλπ.) διάδοσι κομμουνιστικῶν ἀντιλήψεων, τὴν πρόκλησι συμπαθείας γιὰ τοὺς κομμουνιστές, τὴν καλλιέργεια ἐπαναστατικῶν διαθέσεων καὶ γενικά, στὴν δημιουργία ἑνὸς ψυχολογικοῦ ἐδάφους κατάλληλου γιὰ τὴν κομμουνιστικὴ σπορά. Σ' αὐτὴν τὴν κατηγορία ἀνήκουν διάφορα βιβλία:

α) Μυθιστορήματα ὅπως λ.χ. ἡ «Γαλαρία Νο 7», οἱ «Ἀδελφοὶ Γιερτσώφ», τὰ «Φλογισμένα χρόνια», «Οἱ ρῖζες τοῦ ποταμοῦ» κλπ.

β) Ταξιδιωτικὲς ἐντυπώσεις σὰν τὴν «Ρουσία» κλπ.

γ) Ποιήματα ὅπως οἱ συλλογὲς τοῦ Ρίτσου, τῆς Ρ. Μ. Παπᾶ, τοῦ Τ. Λειβαδίτη κ.ἄ.

δ) Σάτιρα ὅπως τὸ σατιρικὸ ἀντιαμερικανικὸ μυθιστόρημα «Ὁ 4ος σπόνδυλος» καὶ ἡ συλλογὴ «Ἡ ἐποχή μας».

ε) Ἀνθολογίες σὰν τὴν «Ἑλληνικὴ Ποίηση Ἀνθολογημένη» (4 τόμ.) καὶ τὴν «Ἐποποιΐα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης« (10 τόμ.).

στ) Ἱστορικὰ ἀφηγήματα καὶ ἄλλα συναφῆ ἔργα σὰν τὴ «δίκη τοῦ Καραϊσκάκη», «Τὸ Β' Παγκόσμιο Πόλεμο», τὸ «Κιλελὲρ» κλπ.

ζ) Ἐγκυκλοπαιδικὰ ἔργα, ὅπως ἡ «Μεγάλη Σοβιετικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», «Ε.Σ.Σ.Δ.», «Ἑλλάς», «Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας» κλπ. μὲ τὰ ὁποῖα τὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ καὶ ἰδίως οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδας διδάσκονται βαθμιαῖα νὰ βλέπουν καὶ νὰ κρίνουν τὰ πάντα κάτω ἀπὸ τὸ μαρξιστικὸ πρῖσμα καὶ σύμφωνα μὲ τὴν κομμουνιστικὴ μεθοδολογία.

η) Παιδικά, ὅπως εἶναι «Ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἥλιου» καὶ ἄλλες προγενέστερες ἐκδόσεις μὲ τὶς ὁποῖες ἐπιδιώκεται ὁ ἔντεχνος ἐπηρεασμὸς τῆς παιδικῆς ψυχῆς μὲ τὴν ἐντυπωσιακὴ προβολὴ τῶν σοβιετικῶν ἐπιτεύξεων καὶ ἀπόψεων καὶ κυρίως μὲ τὴν πρόκλησι τοῦ θαυμασμοῦ γιὰ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ.

Ἡ κομμουνιστικὴ ἐκδοτικὴ δροστηριότης δὲν εἶναι μονόπλευρη. Χρησιμοποιεῖ ὅλες, χωρὶς ἐξαίρεσι, τὶς μορφὲς τοῦ γραπτοῦ λόγου καὶ ἔτσι βρίσκει τὸν τρόπο ἐπαφῆς μὲ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, ὅλες τὶς ἡλικίες, ὅλα τὰ μορφωτικὰ ἐπίπεδα καὶ ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ζ' Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ

Δουλεύοντας συστηματικὰ καὶ ἐπίμονα, ὁ κομμουνισμὸς κατόρθωσε νὰ δημιουργήση στὴ χώρα μας ἕνα τεράστιο πολύπλοκο καὶ τέλειο ἐκδοτικὸ μηχανισμό. Ὁ μηχανισμὸς αὐτὸς διαθέτει δεκάδες ἐκδοτικοὺς οἴκους καὶ πολλὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἀπασχολεῖ ἕνα ὁλόκληρο κόσμο. Δεκάδες μεταφραστές, συγγραφεῖς, ἐπιμελητὲς ὕλης, ἐκδότες, τυπογράφους, διορθωτὲς καὶ ἑκατοντάδες πλασιέ, πωλητές, πωλήτριες λογιστὲς κλπ. Πρόκειται γιὰ ἕνα μηχανισμὸ ποὺ τὰ διάφορα τμήματά του ἀλληλοσυμπληρώνονται, συνεργάζονται καὶ διακλαδώνονται σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα μὲ γραφεῖα, καταστήματα, τηλέφωνα καὶ ἑκατοντάδες μόνιμους ἢ κινητοὺς πράκτορες.

Σύμφωνα μὲ μιὰ παλαιότερη ἀνακοίνωσι τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας τὸ 1958 στὴ χώρα μας λειτουργοῦσαν 42 κομμουνιστικοὶ ἐκδοτικοὶ οἶκοι. Νεώτερα στοιχεῖα μιλοῦν γιὰ 60 ἐκδοτικοὺς οἴκους. Τὸ γεγονὸς πάντως εἶναι ὅτι ὁ ἀριθμὸς τους εἶναι πολὺ μεγάλος. Οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχουν τόσοι πολλοὶ ἐκδοτικοὶ οἶκοι καὶ ὄχι ἕνας ἢ μερικοί, εἶναι:

α) Ὅτι ὁ καταμερισμὸς τοῦ ἔργου ἐξασφαλίζει καλύτερα τὸν ἐκδοτικὸ μηχανισμὸ ἀπὸ τὰ τυχὸν κτυπήματα τῶν ἀρχῶν. (Ἂν κλείση ὁ ἕνας οἶκος θὰ μείνη ὁ ἄλλος). Γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ ἀρκετοὶ ἐκδοτικοὶ οἶκοι ποὺ ἀνήκουν σὲ κομμουνιστὰς μένουν σὲ ὕπνωσι γιὰ νὰ μὴ ἐκτεθοῦν καὶ νὰ μποροῦν νὰ ἀναλάβουν δρᾶσι ὅταν χρειασθῆ.

β) Ὅτι ἡ πληθώρα τῶν προσπαθειῶν διευκολύσει τὴν ἐξαπάτησι τοῦ μὴ φιλικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ, προκαλεῖ σύγχυσι καὶ κρύβει τὸν ὄγκο τοῦ κομμουνιστικοῦ ἐκδοτικοῦ ἔργου ποὺ θὰ γινόταν πολὺ πιὸ ἀντιληπτὸς ἂν ἦταν συγκεντρωμένος σὲ μιὰ μόνο πηγή.

γ) Ὅτι ἡ ὕπαρξις τόσων ἐκδοτικῶν οἴκων ἐπιτρέπει τὴν τοποθέτησι σὲ αὐτοὺς μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ κομμουνιστῶν καὶ τὴν νομιμοφανῆ ἐπαγγελματικὴ τους ἀπασχόλησι ἐνῶ στὴν πραγματικότητα δουλεύουν γιὰ τὸ κόμμα.

Ὁ κομμουνισμὸς διαθέτει σήμερα στὴ χώρα μας ἕνα τεράστιο, πολύμορφο καὶ πολυπλόκαμο ἐκδοτικὸ μηχανισμό, ποὺ ἐκπληρώνει ἕνα διπλὸ προορισμό: προπαγανδιστικὸ καὶ ὀργανωτικό.

Παρακάτω παραθέτουμε ἕνα κατάλογο μερικῶν ἐκδοτικῶν οἴκων ποὺ εἴτε ἀνήκουν σὲ κομμουνιστὰς εἴτε χωρὶς νὰ ἀνήκουν σ' αὐτοὺς πραγματοποιοῦν πάντως κομμουνιστικὲς ἢ συνοδοιποριακὲς ἐκδόσεις.

1.—«Ἀναγέννηση»—Ἱπποκράτους 13.
2.—«Ἄκμων».
3.—«Βιβλιοεκδοτική»—Ἀκαδημίας καὶ Ἀσκληπιοῦ.
4.—«Ἐπιστημονικαὶ Ἐκδόσεις».
5.—«Ἐκλεκτὰ Βιβλία».
6.—«Κάδμος»—Ἀκαδημίας 63.
7.—«Κέδρος»—Πανεπιστημίου 44.
8.—«Κυψέλη»—Ἀκαδημίας 91.
9.—«Καραβία»—Ἀκαδημίας 58.
10.—«Κυπραίου»—Μαυρομιχάλη 15.
10.—«Μόρφωση»—Ἱπποκράτους.
11.—«Μέλισσα»—Πανεπιστημίου 34
12.—«Πυξίδα»—Πανεπιστημίου 34
13.—«Σύγχρονη Λογοτεχνία»—Μαυρομιχάλη 3
14.—«Σύγχρονη Ἐπιστήμη».
15.—«Φαιστὸς»—Ἱπποκράτους 13.
16 —«Φιλοσοφικὲς Ἐκδόσεις»—Σπ. Τρικούπη 39.
17.—«Χ. Μιχαλακέας»—Πανεπιστημίου 39.
18.—«20ὸς αἰώνας»—Στρέϊτ 1.
19.—«Ἑνωμένοι Ἐκδότες», Ἐμ. Μπενάκη 16.

Ἐκδόσεις ἐπίσης πραγματοποιοῦν ἀπευθείας καὶ οἱ ἑξῆς κομμουνιστικὲς ἢ συνοδοιποριακὲς ὀργανώσεις.

1.—Ε.Δ.Α.
2.—«Κίνησις Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως».
3.—«Ἑταιρεία Ἐπιστημονικῆς Ἐρεύνης».
4.—«Ἐπιτροπὴ ἀγῶνος διὰ τὴν ἀποκατάστασιν καὶ προστασίαν τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν».
5.—«Ἑλληνικὴ Ἕνωση Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου».
7.—«Ἑλληνοσοβιετικὸς Σύνδεσμος».

Η΄ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ

1. Ὑπολογίζοντας ὅτι οἱ 42 ἐκδοτικοὶ οἶκοι θὰ πρέπει νὰ ἀπασχολοῦν τουλάχιστον 500 ἄτομα (πωλήτριες, λογιστές, διορθωτές, μεταφραστές, πλασιὲ κλπ.) καὶ ὅτι κατὰ μέσον ὅρον αὐτὰ ἀμείβονται μὲ τὸ ἐλάχιστον ἔστω ποσὸν τῶν 2.000 δρχ. μηνιαίως, συμπεραίνεται ὅτι μόνον γιὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κομμουνιστικοῦ ἐκδοτικοῦ μηχανισμοῦ διατίθεται μηνιαίως καὶ κατὰ ἐλάχιστον ὅριον τὸ ποσὸν τοῦ 1.000.000 δρχ.

2. Γιὰ ἔξοδα λειτουργίας τῶν ἐν λόγῳ ἐκδοτικῶν οἴκων (ἐνοίκια καταστημάτων καὶ γραφείων, κοινόχρηστα, τηλέφωνα, κλπ.) θὰ πρέπει νὰ ὑπαλογισθῆ ἕνα ἄλλο μηνιαῖο ποσὸ ἀπὸ 500.000 δρχ. περίπου.

3. Ἄλλες 500.000 δρχ. θὰ πρέπει νὰ ὑπολογισθοῦν μηνιαίως γιὰ τὴν διαφήμισι τῶν ἐκδόσεων, τὴν μετακίνησι προσώπων (πλασιὲ κλπ.), τὴν ἀγορὰ βιβλίων, τὴν διοχέτευσι τῶν ἐκδόσεων (λ.χ. μὲ τὰ καλάθια) κλπ..

4. Μὲ μέσο ἐλάχιστο ὅριο ἐκδόσεων 15 βιβλίων κατὰ μῆνα, θὰ πρέπει νὰ ὑπολογίσουμε τὸ κόστος χαρτιοῦ, ἐκτυπώσεως καὶ βιβλιοδεσίας σὲ ἄλλο 1.000.000 δρχ.

5. Ἐπειδὴ ὅμως στὴν πραγματικότητα δὲν ἰσχύουν αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα ὅρια ποὺ ἐθέσαμε καὶ ἄλλωστε ὑπάρχει καὶ τὸ ἐπιστημνικὸ ἐπιτελεῖο τοῦ μηχανισμοῦ πρέπει νὰ καταλολήξουμε στὸ συμπέρασμα ὅτι:

Ἡ κομμουνιστικὴ ἐκδοτικὴ προσπάθεια στὴν Ἑλλάδα κοστίζει 6 ὡς 8 ἑκατ. δρχ. τὸν μήνα ἢ 200 ὡς 250.000 δρχ. τὴν ἡμέρα.

Θ΄ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ὁ κομμουνισμὸς ἀνάλαβε στὴν Ἑλλάδα μιὰ σημαντικὴ ἐκδοτικὴ προσπάθεια μὲ σκοπὸ τὴν διάδοσι τῶν ἰδεῶν του σὲ εὐρύτατα λαϊκὰ στρώματα καὶ τὴν βαθμιαῖα ὑπόσκαψι καὶ καταστροφὴ τῶν ἀντιπάλων του ἰδεῶν (ἐθνικῶν, χριστιανικῶν, ἰδεαλιστικῶν, δημοκρατικῶν, «ἀστικῶν» κλπ.).

Στὸ διάστημα ποὺ πέρασε ἀπὸ τότε ὁ κομμουνισμὸς κατόρθωσε νὰ συγκροτήση ἕνα τέλειο ἐκδοτικὸ μηχανισμὸ ποὺ μὲ κολοσσιαῖα μέσα στὴν διάθεσί του πραγματοποιεῖ ἕνα σοφὰ προγραμματισμένο ἰδεολογικὸ—προπαγανδιστικὸ ἔργο.

Τὸ ἄμεσα ἢ ἔμμεσα κομμουνιστικὸ βιβλίο, διαθέτοντας πολυτελῆ ἐμφάνισι, χαμηλὴ τιμὴ καὶ θαυμαστὸ σύστημα προσφορᾶς, ἔχει σήμερα πλατειὰ διάδοσι σὲ σὲ ὅλες τὶς βιβλιοθῆκες. Ἡ ἐπίδρασίς του μπορεῖ νὰ εἶναι ἀργή, ἀλλὰ εἶναι σίγουρη βαθειὰ καὶ πολύπλευρη. Ὁ κόσμος ἐξοικειώνεται σιγὰ-σιγὰ μὲ τὸν μαρξισμὸ καὶ τὶς ἀντιλήψεις του καὶ τὸ χάσμα ποὺ τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸν κομμουνισμὸ γεφυρώνεται Ταυτόχρονα καλλιεργεῖται ὁ θαυμασμὸς πρὸς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ πρὸς τὶς μορφὲς τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος ἐπιβάλλεται ὁ σεβασμὸς πρὸς τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τῶν κομμουνιστῶν. Ἔτσι δημιουργεῖται βαθμιαῖα μιὰ νέα ἀντίληψις, ἕνα νέου εἴδους ἀναγνωστικὸ κοινό, ἕνα ψυχολογικὸ κλῖμα εὐνοϊκὸ γιὰ τὸν κομμουνισμό. Ἡ κοινὴ γνώμη τῆς χώρας μας διαφοροποιεῖται βραδέως ἀλλ' ἀσφαλῶς πρὸς ὄφελος τοῦ κομμουνισμοῦ. Σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι ἕνας τρόπος ἀντιδράσεως ὑπάρχει: Ἡ γενικὴ ἀντεπίθεσις στὸν ἰδεολογικὸ—πνευματικὸ τομέα. Ἀλλὰ γιὰ νὰ φθάσουμε ἐκεῖ πρέπει πρῶτα νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ ἁρμόδιοι τὸν κίνδυνο.

Ἀλληλογραφία

(ΚΡΙΤΙΚΕΣ—ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ—ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ—ΑΠΟΨΕΙΣ—ΓΝΩΜΕΣ)

Κον ΠΑΝΤΑΖΗΝ Ι. Πεντάλοφον Κοζάνης. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ ἐνθαρρυντικά σας λόγια καὶ τὴν ἐπιτυχῆ προσπάθειά σας πρὸς διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Κον ΤΣΑΦΟΝ Ν. Κιλκίς. Θερμὲς εὐχαριστίες γιὰ τὰ τόσα καλά σας λόγια γιὰ τὸ περιοδικό μας τὸ ὁποῖον ὅπως γράφετε «τὰ μέγιστα καὶ θαυμασίως ἐξυπηρετεῖ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα». Εὐχαριστοῦμε ἐπίσης γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τόσων συνδρομητῶν.

Κον ΤΣΙΟΥΡΗΝ Γ. Ἀετόλοφον Ἁγυιᾶς. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴ σταθερότητα τῆς φιλίας σας. Περιμένουμε γνῶμες σας γιὰ τὸ περιοδικό μας.

Κον ΠΑΝΟΝ Εὐάγ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν.

Κον ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΝ Μ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Κον ΑΘΑΝΑΣΙΑΝ Δημοσθ. Καστανέαν Καλαμπάκας. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς προσπάθειές σας πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν.

Κον ΜΑΡΤΖΟΥΚΟΝ Σπ. Ἄργος Ὀρεστικόν. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια καὶ γιὰ τὶς φροντίδες σας γιὰ τὴν εὐρύτερη διάδοσι τῆς Σοβιετολογίας.

Κον ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ Ἐλ. Κέρκυραν. Εὐχαριστοῦμεν τόσον ἐσᾶς ὅσον καὶ τὸν κ. Παυλίδην διὰ τὰ καλά σας λόγια. Τὰ ἔντυπα ποὺ ἐζητήσατε σᾶς ἀπεστάλησαν ἀπὸ καιρὸ ἀλλὰ δὲν πήραμε καμμιὰ ἀπάντησί σας. Γιατί ;

Κον ΚΑΡΑΧΙΣΑΡΙΔΗΝ Μ. Μᾶς ἐνθάρρυναν πολὺ τὰ λόγια σας ὅτι ἡ Σοβιετολογία κατὰ τὴν γνώμην σας «εἶναι τὸ πλέον συγχρονισμένον περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἀναλύει κατὰ πρωτότυπον ἐπιστημονικὸν τρόπον τὰ σύγχρονα κοινωνικοπολιτικοοικονομικὰ φαινόμενα καὶ δίδει τὴν εὐκαιρία εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ εἰσδύῃ βαθύτερον εἰς τὸ νόημα τοῦ θανασίμου ἀγῶνος τῶς δύο κοσμοθεωριῶν». Ἐπίσης σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν στὸ περιοδικό μας

Κον ΠΑΥΛΙΔΗΝ Κ. Κέρκυραν. Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα. Ἀλλὰ γιατὶ ἡ τόση μακρὰ σιωπή ;

Κον ΝΟΥΣΚΟΝ Κ. Ἔδεσσαν. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ γραφόμενά σας : «Ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ποὺ γνώρισα τὴν «Σοβιετιολογία» ἐνθουσιάσθηκα πάρα πολύ. Σήμερα κυκλοφοροῦν ἑκατοντάδες ἔντυπα μὲ ποικιλίαν περιεχομένων ἀλλὰ μὲ τὸ περιεχόμενο καὶ στὴν μορφὴ τῆς «Σοβιετολογίας» δὲν ὑπάρχει κανένα ἄλλο περιοδικό. Ἦταν κάτι ποὺ ἔλειπε ἀπὸ τὴν πατρίδα μας καὶ ποὺ κυκλοφόρησε στὴν πιὸ κατάλληλη περίοδο. Στὴν περίοδο ποὺ διεξάγεται ἀπὸ τὸ ἔθνος μας ἕνας τιτάνιος ἀγώνας ἐναντίον τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας. Καὶ τὸ περιοδικό σας στὴν ὑπόθεσι αὐτὴν προσφέρει πάρα πολλά». Οἱ προτάσεις σας γιὰ τὴν ὕλη τοῦ περιοδικοῦ μας, ἐλήφθησαν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν καὶ ἄρχισαν νὰ ἐφαρμόζονται. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν τόσο ἐπιτυχῆ ἐκστρατεία σας πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν.

Κον ΡΑΠΤΗΝ Κ. Ζωοδόχου Πηγῆς 55 Ἀθήνας. Ὅσα μᾶς γράψατε εἶναι χαρακτηριστικὰ καὶ μᾶς ἱκανοποίησαν πολὺ γιατὶ ἔχουν εἰδικὴ ἀξία ὡς προερχόμενα ἀπὸ ἕνα γνωστὸ σοσιαλιστὴ ὅπως ἐσεῖς. «Ἔτυχε προχθές, νὰ δῶ δύο τεύχη τοῦ περιοδικοῦ σας καὶ σᾶς βεβαιῶ εἰλικρινὰ ὅτι μοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση ἡ σοβαρότητα τῆς δουλειᾶς ποὺ ἐπιτελεῖτε καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ παρουσίαση τῶν τόσο προσεκτικὰ διαλεγμένων θεμάτων σχετικὰ μὲ τὸν Κομμουνισμό. Προσωπικὰ ἀνήκω ἀπόλυτα στὴν Σοσιαλδημοκρατικὴ οἰκογένεια μολαταῦτα, διάβασα μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ἄρθρα τῶν δύο τευχῶν σας ποὺ βρέθηκαν στὰ χέρια μου, καὶ τὸ αἰσθάνομαι σὰν ὑποχρέωση νὰ σᾶς γράψω γιὰ νὰ σᾶς συγχαρῶ γιὰ τὴν πραγματικὰ ἀξιέπαινη προσπάθειά σας νὰ δώσετε στὴν σχετικὴ μερίδα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ τὴν εὐκαιρία νὰ μορφώσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν πιὸ ἀντικειμενικὴ γνώμη γιὰ τὶς σημερινὲς ἐξελίξεις σ' ὁλόκληρο τὸ κομμουνιστικὸ στρατόπεδο». Εὐχαριστοῦμε καὶ ἐλπίζουμε νὰ ἀποκαταστήσουμε καὶ προσωπικὴ ἐπαφή.

Ἡμερολόγιον

ΕΠΕΤΕΙΟΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

1 Φεβρουαρίου — Ἡ γενικὴ συνέλευσις τοῦ ΟΗΕ καταδικάζει τὴν κομμουνιστικὴ Κίνα ὡς ἐπιτιθέμενον (1951).
4 Φεβρουαρίου — Διάσκεψις τῆς Γιάλτας (1945).
5 Φεβρουαρίου — Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν διαγράφει τὴν ΕΣΣΔ λόγῳ τῆς ἐπιθέσεώς της κατὰ τῆς Φινλανδίας (1940).
8 Φεβρουαρίου — Ὁ Γκ. Μαλένκωφ «παραιτεῖται» ἀπὸ πρωθυπουργὸς (1955).
9 Φεβρουαρίου — Θάνατος τοῦ Φ. Ντοστογιέφσκυ (1881). Ἡ σοβιετικὴ Ρωσία τὸν θεωρεῖ «ἀντιδραστικό».
10 Φεβρουαρίου — «Ἀπελευθέρωσις» τῆς Ἀλβανίας.
— Γέννησις τοῦ Μπ. Παστερνὰκ (1890).
11 Φεβρουαρίου — Ἀποτυχία τῆς ἐπιθέσεως τῶν κομμουνιστῶν ἐναντίον τῆς Φλώρινας (1949).
12 Φεβρουαρίου — Σύναψις τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας (1945).
— Ἡ 2α ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ ἀποφασίζει τὴν ἔναρξι τοῦ συμμοριτοπολέμου (1946).
14 Φεβρουαρίου — Ἔναρξις τοῦ 20οῦ συνεδρίου τοῦ ΚΚΣΕ. Ὁ Χρουστσὼφ καταγγέλλει τὸν Στάλιν (1956).
17 Φεβρουαρίου — Ἔναρξις τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος στὴν Β. Ἤπειρο (1914).
19 Φεβρουαρίου — Θάνατος τοῦ γάλλου συγγραφέα Α. Ζὶντ ποὺ ἀφοῦ ὑπῆρξε συνοδοιπόρος ἀπεκήρυξε τὸν κομμουνισμὸ μετὰ ἀπὸ μιὰ ἐπίσκεψί του στὴν ΕΣΣΔ (1951).
20 Φεβρουαρίου — Γέννησις τοῦ οὔγγρου κομμουνιστοῦ Μπ. Κούν, ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1919. Ἐκτελέσθηκε ἀπὸ τὸν Στάλιν (1886—1939.)
— Κομμουνιστικὸ πραξικόπημα στὴν Τσεχοσλοβακία (1948).
21 Φεβρουαρίου — Ἡ ἵδρυσις τῆς ΗΑΔ ματαιώνει τὴν κομμουνιστοποίησι τῆς Συρίας (1958).
23 Φεβρουαρίου — Ἡμέρα τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ.
— Ἵδρυσις τῆς ΕΠΟΝ (1942).
25 Φεβρουαρίου — Βιαία ἐνσωμάτωσις τῆς Γεωργίας στὴν ΕΣΣΔ (1921).
8 Φεβρουαρίου — Οἱ ρῶσοι ἐξαναγκάζουν σὲ παραίτησι τὸν πρωθυπουργὸ τῆς Ρουμανίας (1945).